

彩色
画传

极乐世界的众生受用种种清
净佛土大乘法乐，日夜六时亲近
供养阿弥陀佛，并且游历十方无
量世界，供养诸佛，於诸佛所，
各以无量宝华，持散供养，然後
回到极乐世界。

佛说 阿弥陀经

白话浅译

目 录

佛说阿弥陀经（原文）	4
佛说阿弥陀经（白话浅译）	10
阿弥陀佛四十八愿	55
印光大师开示云	111
莲品图解	113
慈云大师发愿文	118
云栖法汇佛示念佛十种功德	119

南无本师释迦牟尼佛 三称

开 经 偈

无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇
我今见闻得受持 愿解如来真实义

Fó Shuō Ā Mí Tuó Jīng
佛 说 阿 弥 陀 经

yáo qín sān cáng fǎ shī jū mó luó shén fēng zhào yì
姚秦三藏法师鸠摩罗什奉诏译

rú shì wǒ wén
如是我闻：

yí shí fó zài shè wèi guó zhī shù gēi gū dú yuán yǔ dà bī qiū sēng qiān
一时，佛在舍卫国祇树给孤独园，与大比丘僧，千
èr bǎi wǔ shí rén jù jiē shì dà ā luó hàn zhòng suǒ zhī shì cháng lǎo
二百五十人俱，皆是大阿罗汉，众所知识——长老
shè lì fú mó hè mù jiǎn lián mó hè jiā yè mó hè jiā zhān yǎn mó
舍利弗、摩诃目犍连、摩诃迦叶、摩诃迦旃延、摩
hè jù chí luó lí pó duō zhōu lì pán tuó qié nán tuó ā nán tuó
诃俱絺罗、离婆多、周利槃陀伽、难陀、阿难陀、
luó hóu luó jiāo fān bō tí bīn tóu lú pō luó duò jiā liú tuó yí mó
罗睺罗、憍梵波提、宾头卢颇罗堕、迦留陀夷、摩
hè jié bīn nà báo jū luó ā nǒu lóu tuó rú shì děng zhū dà dì zǐ
诃劫宾那、薄拘罗、阿菟楼驮，如是等诸大弟子；
bīng zhū pú sà mó hè sà wén shū shī lì fǎ wáng zǐ ā yì duō pú sà
并诸菩萨摩诃萨——文殊师利法王子、阿逸多菩萨、
gān tuó hè tí pú sà cháng jīng jìn pú sà yǔ rú shì děng zhū dà pú sà
干陀诃提菩萨、常精进菩萨，与如是等诸大菩萨，
jí shì tí huān yīn děng wú liàng zhū tiān dà zhòng jù
及释提桓因等，无量诸天大众俱。

ěr shí fó gào cháng lǎo shè lì fú cōng shì xī fāng guò shí wàn yì fó
尔时，佛告长老舍利弗：「从是西方，过十万亿佛
tǔ yǒu shì jiè míng yuē jí lè qí tǔ yǒu fó hào ā mí tuó jīn xiàn
土，有世界名曰极乐。其土有佛，号阿弥陀，今现
zài shuō fǎ shè lì fú bǐ tǔ hé gù míng wéi jí lè qí guó zhòng shēng
在说法。舍利弗！彼土何故名为极乐？其国众生，

wú yǒu zhòng kǔ dàn shòu zhū lè gù míng jí lè 。
无有众苦，但受诸乐，故名极乐。

yòu shè lì fú jí lè guó tǔ qī zhòng lán shūn qī zhòng luó wǎng qī zhòng
又舍利弗！极乐国土，七重栏楯，七重罗网、七重
xíng shù jiē shì sì bǎo zhōu zā wéi rào shì gù bī guó míng wéi jí lè yòu
行树，皆是四宝周匝围绕，是故彼国名为极乐。又

shè lì fú jí lè guó tǔ yǒu qī bǎo chí bā gōng dé shuǐ chōng mǎn qī zhòng
舍利弗！极乐国土，有七宝池、八功德水充满其中，
chí dǐ chún yǐ jīn shā bù dì sì biān jiē dào jīn yín liú lí bō lí
池底纯以金沙布地。四边阶道，金、银、琉璃、玻
lí hé chéng shàng yǒu lóu gé yì yǐ jīn yín liú lí bō lí chē qū
璃合成。上有楼阁，亦以金、银、琉璃、玻璃、砗磲、
chì zhū mǎ nǎo ér yán shì zhī chí zhōng lián huá dà rú chē lún qīng sè
赤珠、玛瑙而严饰之。池中莲华，大如车轮，青色
qīng guāng huáng sè huáng guāng chì sè chì guāng bái sè bái guāng wēi miào xiāng jié 。
青光，黄色黄光，赤色赤光，白色白光，微妙香洁。

shè lì fú jí lè guó tǔ chéng jiù rú shì gōng dé zhuāng yán 。
舍利弗！极乐国土，成就如是功德庄严。

yòu shè lì fú bī fó guó tǔ cháng zuò tiān lè huáng jīn wéi dì zhòu yè
又舍利弗！彼佛国土，常作天乐，黄金为地，昼夜
liù shí yǔ tiān màn tuó luó huá qí tǔ zhòng shēng cháng yǐ qīng dàn gè yǐ
六时，雨天曼陀罗华。其土众生，常以清旦，各以
yī gāi shèng zhòng miào huá gòng yǎng tā fāng shí wàn yì fó jí yǐ shí shí
衣祴，盛众妙华，供养他方十万亿佛。即以食时，
hái dào běn guó fàn shí jīng xíng shè lì fú jí lè guó tǔ chéng jiù rú
还到本国，饭食经行。舍利弗！极乐国土，成就如
shì gōng dé zhuāng yán 。
是功德庄严。

fù cì shè lì fú bī guó cháng yǒu zhòng zhòng qí miào zá sè zhī niǎo bái hè
复次舍利弗！彼国常有种种奇妙杂色之鸟：白鹤、
kǒng què yīng wú shè lì jiā líng pín qié gòng mìng zhī niǎo shì zhū zhòng
孔雀、鹦鹉、舍利、迦陵频伽、共命之鸟。是诸众
niǎo zhòu yè liù shí chū hé yǎ yīn qí yīn yǎn chàng wú gēn wú lì
鸟，昼夜六时，出和雅音，其音演畅五根、五力、
qī pú tí fēn bā shèng dào fēn rú shì děng fǎ qí tǔ zhòng shēng wén shì
七菩提分、八圣道分，如是等法。其土众生，闻是
yīn jǐ jiē xī niàn fó niàn fǎ niàn sēng shè lì fú rǔ wù wèi :
音已，皆悉念佛、念法、念僧。舍利弗！汝勿谓：

『此鸟实是罪报所生。』所以者何？彼佛国土无三恶
 道。舍利弗！其佛国土，尚无恶道之名，何况有
 实？是诸众鸟，皆是阿弥陀佛，欲令法音宣流，变
 化所作。舍利弗！彼佛国土，微风吹动，诸宝行树，
 及宝罗网，出微妙音，譬如百千种乐，同时俱作。
 闻是音者，自然皆生念佛、念法、念僧之心。舍利
 弗！其佛国土，成就如是功德庄严。

舍利弗！于汝意云何？彼佛何故号阿弥陀？舍利
 弗！彼佛光明无量，照十方国，无所障碍，是故号
 为阿弥陀。又舍利弗！彼佛寿命，及其人民，无量
 无边阿僧祇劫，故名阿弥陀。舍利弗！阿弥陀佛成
 佛以来，于今十劫。又舍利弗！彼佛有无量无边声
 闻弟子，皆阿罗汉，非是算数之所能知。诸菩萨众，
 亦复如是。舍利弗！彼佛国土，成就如是功德庄严。

又舍利弗！极乐国土，众生生者，皆是阿鞞跋致。
 其中多有一生补处，其数甚多，非是算数所能知之，
 但可以无量无边阿僧祇说。舍利弗！众生闻者，应
 当发愿，愿生彼国。所以者何？得与如是诸上善人，
 俱会一处。舍利弗！不可以少善根福德因缘，得生

bǐ guó 。 shè lì fú ! ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén wén shuō ā mí tuó
 彼国。舍利弗！若有善男子、善女人，闻说阿弥陀
 fó zhí chí míng hào ruò yī rì ruò èr rì ruò sān rì ruò sì rì
 佛，执持名号，若一日、若二日、若三日、若四日、
 ruò wǔ rì ruò liù rì ruò qī rì yī xīn bú luàn qí rén lín mìng zhōng
 若五日、若六日、若七日，一心不乱，其人临命终
 shí ā mí tuó fó yǔ zhū shèng zhōng xiān zài qí qián shì rén zhōng shí xīn
 时，阿弥陀佛与诸圣众，现在其前。是人终时，心
 bú diān dǎo jí dé wǎng shēng ā mí tuó fó jí lè guó tǔ shè lì fú wǒ
 不颠倒，即得往生阿弥陀佛极乐国土。舍利弗！我
 jiàn shì lì gù shuō cǐ yán ruò yǒu zhòng shēng wén shì shuō zhě yīng dāng fā
 见是利，故说此言。若有众生，闻是说者，应当发
 yuàn shēng bǐ guó tǔ
 愿，生彼国土。

shè lì fú rú wǒ jīn zhě zàn tàn ā mí tuó fó bú kě sī yì gōng dé zhī
 舍利弗！如我今者，赞叹阿弥陀佛不可思议功德之
 lì dōng fāng yì yǒu ā chū bīng fó xū mí xiāng fó dà xū mí fó xū
 利：东方亦有阿閼鞞佛、须弥相佛、大须弥佛、须
 mí guāng fó miào yīn fó rú shì děng héng hé shā shù zhū fó gè yú qí guó
 弥光佛、妙音佛，如是等恒河沙数诸佛，各于其国，
 chū guǎng cháng shé xiāng biàn fù sān qiān dà qiān shì jiè shuō chéng shí yán rú
 出广长舌相，遍复三千大千世界，说诚实言：『汝
 děng zhòng shēng dāng xìn shì chēng zàn bú kě sī yì gōng dé yī qiè zhū fó suǒ hù
 等众生，当信是称赞不可思议功德，一切诸佛所护
 niàn jīng shè lì fú nán fāng shì jiè yǒu rì yuè dēng fó míng wén guāng fó
 念经。』舍利弗！南方世界有日月灯佛、名闻光佛、
 dà yàn jiān fó xū mí dēng fó wú liàng jīng jìn fó rú shì děng héng hé shā
 大焰肩佛、须弥灯佛，无量精进佛，如是等恒河沙
 shù zhū fó gè yú qí guó chū guǎng cháng shé xiāng biàn fù sān qiān dà qiān
 数诸佛，各于其国，出广长舌相，遍复三千大千
 shì jiè shuō chéng shí yán rú děng zhòng shēng dāng xìn shì chēng zàn bú kě sī
 世界，说诚实言：『汝等众生，当信是称赞不可思
 yì gōng dé yī qiè zhū fó suǒ hù niàn jīng shè lì fú xī fāng shì jiè
 议功德，一切诸佛所护念经。』舍利弗！西方世界

yǒu wú liàng shòu fó wú liàng xiāng fó wú liàng chuáng fó dà guāng fó dà míng
 有无量寿佛、无量相佛、无量幢佛、大光佛、大明
 fó bǎo xiāng fó jīng guāng fó rú shì děng héng hé shā shù zhū fó gè yú
 佛、宝相佛、净光佛，如是等恒河沙数诸佛，各于

qí guó chū guǎng cháng shé xiāng biàn fù sān qiān dà qiān shì jiè shuō chéng shí yán
其国，出广长舌相，遍复三千大千世界，说诚实言：

rǔ děng zhòng shēng dāng xìn shì chēng zàn bù kě sī yì gōng dé yī qiè zhū fó
『汝等众生，当信是称赞不可思议功德，一切诸佛

suǒ hù niàn jīng shè lì fú běi fāng shì jiè yǒu yǎn jiān fó zuì shèng yīn fó
所护念经。』舍利弗！北方世界有焰肩佛、最胜音佛、

nán jū fó rì shēng fó wǎng míng fó rú shì děng héng hé shā shù zhū fó
难沮佛、日生佛、网明佛，如是等恒河沙数诸佛，

gè yú qí guó chū guǎng cháng shé xiāng biàn fù sān qiān dà qiān shì jiè shuō chéng
各于其国，出广长舌相，遍复三千大千世界，说诚

shí yán rǔ děng zhòng shēng dāng xìn shì chēng zàn bù kě sī yì gōng dé yī
实言：『汝等众生，当信是称赞不可思议功德，一

qiè zhū fó suǒ hù niàn jīng shè lì fú xià fāng shì jiè yǒu shī zǐ fó
切诸佛所护念经。』舍利弗！下方世界有师子佛、

míng wén fó míng guāng fó dá mó fó fǎ chuāng fó chí fǎ fó rú shì
名闻佛、名光佛、达摩佛、法幢佛、持法佛，如是

dēng héng hé shā shù zhū fó gè yú qí guó chū guǎng cháng shé xiāng biàn fù sān
等恒河沙数诸佛，各于其国，出广长舌相，遍复三

qiān dà qiān shì jiè shuō chéng shí yán rǔ děng zhòng shēng dāng xìn shì chēng zàn
千大千世界，说诚实言：『汝等众生，当信是称赞

bù kě sī yì gōng dé yī qiè zhū fó suǒ hù niàn jīng shè lì fú shàng
不可思议功德，一切诸佛所护念经。』舍利弗！上

fāng shì jiè yǒu fàn yīn fó sù wáng fó xiāng shàng fó xiāng guāng fó dà yǎn
方世界有梵音佛、宿王佛、香上佛、香光佛、大焰

jiān fó zá sè bǎo huá yán shēn fó suǒ luó shù wáng fó bǎo huá dé fó
肩佛、杂色宝华严身佛、娑罗树王佛、宝华德佛、

jiàn yī qiè yì fó rú xū mí shān fó rú shì děng héng hé shā shù zhū fó
见一切义佛、如须弥山佛，如是等恒河沙数诸佛，

gè yú qí guó chū guǎng cháng shé xiāng biàn fù sān qiān dà qiān shì jiè shuō chéng
各于其国，出广长舌相，遍复三千大千世界，说诚

shí yán rǔ děng zhòng shēng dāng xìn shì chēng zàn bù kě sī yì gōng dé yī
实言：『汝等众生，当信是称赞不可思议功德，一

qiè zhū fó suǒ hù niàn jīng shè lì fú
切诸佛所护念经。』

shè lì fú yú rǔ yì yún hé hé gù míng wéi yī qiè zhū fó suǒ hù niàn
舍利弗！于汝意云何？何故名为『一切诸佛所护念

jīng shè lì fú ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén wén shì jīng shòu chí
经？』舍利弗！若有善男子、善女人，闻是经受持

zhě jí wén zhū fó míng zhě shì zhū shàn nán zǐ shàn nǚ rén jiē wéi yī
者，及闻诸佛名者，是诸善男子、善女人，皆为一
qiè zhū fó zhī suǒ hù niàn jiē dé bù tuì zhuǎn yú ā nǒu duō luó sān miào sān pú
切诸佛之所护念，皆得不退转于阿耨多罗三藐三菩
tí shì gù shè lì fú rú děng jiē dāng xìn shòu wǒ yǔ jí zhū fó suǒ shuō 。
提。是故舍利弗！汝等皆当信受我语，及诸佛所说。

shè lì fó ruò yǒu rén yī fā yuàn jīn fā yuàn dāng fā yuàn yù
舍利佛！若有人——已发愿、今发愿、当发愿、欲
shēng ā mí tuó fó guó zhě shì zhū rén děng jiē dé bù tuì zhuǎn yú ā nǒu duō
生阿弥陀佛国者，是诸人等，皆得不退转于阿耨多
luó sān miào sān pú tí yú bī guó tǔ ruò yǐ shēng ruò jīn shēng ruò
罗三藐三菩提；于彼国土——若已生、若今生、若
dāng shēng shì gù shè lì fú zhū shàn nán zǐ shàn nǚ rén ruò yǒu xìn zhě
当生。是故舍利弗！诸善男子、善女人，若有信者，
yīng dāng fā yuàn shēng bī guó tǔ 。
应当发愿，生彼国土。

shè lì fó rú wǒ jīn zhě chēng zàn zhū fó bù kě sī yì gōng dé bī zhū
舍利弗！如我今者，称赞诸佛不可思议功德，彼诸
fó děng yì chēng zàn wǒ bù kě sī yì gōng dé ér zuò shì yán shī jiā
佛等，亦称赞我不可思议功德，而作是言：『释迦
mó ní fó néng wéi shēn nán xī yǒu zhī shì néng yú suǒ pó guó tǔ wú zhuó
牟尼佛！能为甚难希有之事！能于娑婆国土，五浊
è shì jiē zhuó jiàn zhuó fán nǎo zhuó zhòng shēng zhuó mìng zhuó zhōng
恶世——劫浊、见浊、烦恼浊、众生浊、命浊中，
dé ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí wéi zhū zhòng shēng shuō shì yī qiè shì jiān
得阿耨多罗三藐三菩提，为诸众生，说是一切世间
nán xìn zhī fǎ shè lì fó dāng zhī wǒ yú wú zhuó è shì xíng cǐ nán
难信之法。』舍利弗！当知我于五浊恶世，行此难
shì dé ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí wéi yī qiè shì jiān shuō cǐ nán
事，得阿耨多罗三藐三菩提，为一切世间，说此难
xìn zhī fǎ shì wéi shēn nán !
信之法，是为甚难！」

fó shuō cǐ jīng yǐ shè lì fó jí zhū bī qiū yī qiè shì jiān tiān rén
佛说此经已，舍利弗及诸比丘，一切世间、天、人、
ā xiū luó děng wén fó suǒ shuō huān xǐ xìn shòu zuò lǐ ér qù 。
阿修罗等，闻佛所说，欢喜信受，作礼而去。

fó shuō ā mí tuó jīng
佛说阿弥陀经

◎释迦牟尼佛在祇园宣说此经时，诸大罗汉、菩萨及帝释等诸天大众，为闻法故，都来会上，恭听佛法。

Fó Shuō Ā Mí Tuó Jīng Bái Huà Qiǎn Yì
佛说阿弥陀经白话浅译

【白话浅译】

zhè yī bù 《ā mí tuó jīng》 shì shì jiā móu ní fó (yǐ xià jiǎn chēng fó tuó) jīn kǒu xuān shuō wǒ ā nán qīn cóng fó tuó wén shuō de
这一部《阿弥陀经》是释迦牟尼佛（以下简称佛陀）金口宣说，我阿难亲从佛陀闻说的。

yǒu yī tiān shì jiā móu ní fó zài shě wèi guó de zhī shù gēi gū dú yuán (yòu míng zhī yuán jīng shè) shuō fǎ
有一天，释迦牟尼佛在舍卫国的祇树给孤独园（又名祇园精舍）说法。

【补充说明】

shì jiā móu ní fó jiàng shēng yú gǔ yìn dù de jiā pī luó wèi guó fù qīn wéi jìng fàn dà wáng mǔ qīn wéi mó yé fū rén tài zǐ xìng shì jiā yòu míng wéi xī dá duō chéng dào hòu chēng wéi móu ní shì jiā fān yì zuò néng rén yì sī shì kě yǐ lì yì sān jiè dù tuō zhòng shēng jí wéi lì tā jué tā zhī yì móu ní shì zūn chēng fān yì zuò jì mò yì sī shì jí zhào zhì míng mò qī zhēn lǐ jí wéi zhì xíng zì jué zhī yì shì jiā móu ní biàn shì zì jué jué tā jué xíng yuán mǎn de yì
释迦牟尼佛降生于古印度的迦毘罗卫国，父亲为净饭大王，母亲为摩耶夫人，太子姓释迦，幼名为悉达多，成道后称为牟尼。释迦翻译作「能仁」，意思是利益三界，度脱众生，即为利他觉他之意。牟尼是尊称，翻译作寂默，意思是寂照智明，默契真理，即为智行自觉之意，释迦牟尼便是自觉觉他，觉行圆满的意思。

sī , jiǎn chēng wéi fó tuó 。 mó yé fū rén shēng xià fó tuó hòu dì qī rì jiù qù shì
 思，简称为佛陀。摩耶夫人生下佛陀后第七日就去世
 le , yīn cǐ biàn yóu yí mǔ mó hē bō shé bō tí dài wéi fú yǎng cháng dà 。 zhào lǐ
 了，因此便由姨母摩诃波闍波提代为扶养长大。照理
 shuō , fó tuó shēng wéi guó wáng zhī zǐ , cóng xiǎo zài cái fù 、 xiǎng lè yǔ quán shì de huán
 说，佛陀生为国王之子，从小在财富、享乐与权势的环
 jìng zhōng cháng dà , yī bān rén suǒ kě wǎng de dōng xī , tā shì yīng yǒu jìn yǒu , yīng gāi
 境中长大，一般人所渴望的东西，他是应有尽有，应该
 bú huì yǒu shèn me bú mǎn zú cái duì , kě shì qiǎo de shì , tā què zài ǒu rán de jī
 不会有什么不满足才对，可是巧的是，他却在偶然的机会
 huì zhōng yù jiàn le yí ge bìng rén 、 yí ge lǎo rén hé yí ge sǐ rén 。 zhè jiàn shì lìng
 会中遇见了一个病人、一个老人和一个死人。这件事令
 fó tuó de xīn líng shòu dào xiāng dāng dà de zhèn hàn , yīn wéi tā fā xiàn , bú guǎn nǐ zěn
 佛陀的心灵受到相当大的震撼，因为他发现，不管你怎
 me yǒu qián yǒu shì , hái shì huì lǎo 、 huì bìng 、 huì sǐ , yú shì nián qīng de fó tuó
 么有钱有势，还是会老、会病、会死，于是年轻的佛陀
 biàn kāi shǐ sī kǎo , yào rú hé cái néng jiě tuō zhè xiē tòng kǔ de shù fù ? shāo hòu ,
 便开始思考，要如何才能解脱这些痛苦的束缚？稍后，
 fó tuó yù jiàn le yí wèi xíng jiǎo de kǔ xíng sēng , zhī dào tòu guò xiū xíng kě yǐ jiě tuō
 佛陀遇见了一位行脚的苦行僧，知道透过修行可以解脱
 shēng 、 lǎo 、 bìng 、 sǐ de tòng kǔ , yú shì jiù hěn gāo xìng de shě qì huáng gōng zūn guī
 生、老、病、死的痛苦，于是就很高兴的舍弃皇宫尊贵
 de ān lè , tóu tóu de zài bàn yè chū chéng ér qù 。 zuì chū jǐ nián , fó tuó dào chù
 的安乐，偷偷的在半夜出城而去。最初几年，佛陀到处
 cān fǎng wài dào xué xí shēn shēn de chán dìng , jiē zhe yòu xiū yán kǐ de kǔ xíng (zì wǒ
 参访外道学习甚深的禅定，接着又修严苛的苦行（自我
 zhé mó) , rú cǐ chū jiā kǔ xíng liù nián hòu , fó tuó fā xiàn zhè xiē chán dìng 、 kǔ
 折磨），如此出家苦行六年后，佛陀发现这些禅定、苦
 xíng duì yú jiě tuō shēng 、 lǎo 、 bìng 、 sǐ de tòng kǔ bìng méi yǒu shèn me bāng zhù , yú
 行对于解脱生、老、病、死的痛苦并没有什么帮助，于
 shì fó tuó tiáo zhěng xiū xíng de fāng fǎ , zài mó jié tuó guó pú tí jiā yǎ de pú tí shù
 是佛陀调整修行的方法，在摩竭陀国菩提加雅的菩提树
 xià ān jìng de zuò xià lái , bìng qiě fā shì shuō : 「 wǒ ruò bú chéng zhèng jué , jiù bú
 下安静的坐下来，并且发誓说：「我若不成正觉，就不
 lí kāi cǐ zuò 。 」 jīng guò zhòng zhòng de mó kǎo hé jué wù , zhōng yú zhèng dé bú shēng bú
 离开此座。」经过重重的魔考和觉悟，终于证得不生不
 sǐ de jiě tuō zì zài , chéng wéi wǒ men suǒ zūn jìng de fó tuó 。 fó tuó cóng shí jiǔ suì
 死的解脱自在，成为我们所尊敬的佛陀。佛陀从十九岁

chū jiā sān shí suì chéng dào wǎng hòu shuō fǎ sì shí jiǔ nián dù rén wú shù yú
出家，三十岁成道，往后说法四十九年，度人无数，于
bā shí suì shì xiàn niè pán
八十岁示现涅槃。

yī qiè fó jīng de kāi tóu dōu shì yòng rú shì wǒ wén zhè sì ge zì wéi
一切佛经的开头都是用「如是我闻」这四个字。为
shén me ne yuán lái fó tuó zhù shì de shí hòu suǒ shuō de yī qiè fǎ bìng méi yǒu lì
什么呢？原来佛陀住世的时候，所说的一切法，并没有立
kè jì zài xià lái yú shì dāng fó tuó kuài yào niè pán de shí hòu tā de dì zǐ ā nán
刻记载下来，于是当佛陀快要涅槃的时候，他的弟子阿难
jiù wèn fó tuó shuō fó tuó nín suǒ shuō de yī qiè jiào fǎ wǒ men àn lǐ yīng dāng
就问佛陀说：「佛陀，您所说的一切教法，我们按理应当
yǒu xì tǒng de jiāng tā zhěng lǐ jí jié yǐ biàn liú chuán hòu shì dàn shì jīng diǎn de kāi tóu
有系统的将它整理集结，以便留传后世。但是经典的开头，
yīng gāi rú hé kāi shǐ cái néng shǐ yǐ hòu de rén xiāng xìn zhè què shì fó tuó nín suǒ
应该如何开始，才能使以后的人相信这确实是佛陀您所
shuō de jiào fǎ ne yú shì fó tuó gào sù tā shuō nǐ men jiù zài měi yī bù jīng
说的教法呢？」于是佛陀告诉他说：「你们就在每一部经
de kāi shǐ guān shàng rú shì wǒ wén sì ge zì zhè me zuò zhǔ yào de yuán yīn
的开始，冠上『如是我闻』四个字。」这么做主要的原因
yǒu liǎng ge
有两个：

yī shì wéi le yào qū chú dà zhòng de yí huò yīn wéi ā nán shì bái fàn wáng de
一是为了要去除大众的疑惑。因为阿难是白饭王的
wáng zǐ yì jí fó de táng dì cháng dé hěn xiàng fó tuó tā cóng èr shí wǔ suì chū jiā
王子，亦即佛的堂弟，长得很像佛陀。他从二十五岁出家
yǐ hòu jiù yí zhí dāng fó tuó de shì zhě zhí dào fó yuán jì yóu yú tā de jì
以后，就一直当佛陀的侍者，直到佛圆寂。由于他的记
yì lì tè bié hǎo rèn hé fó fǎ zhǐ yào bèi tā tīng guò jiù zài yě bú huì wàng jì
忆力特别好，任何佛法，只要被他听过，就再也不会忘记，
zài jiā shàng dāng chū ā nán chū jiā de shí hòu céng jīng yào qiú fó tuó yào jiāng tā zài chū
再加上当初阿难出家的时候，曾经要求佛陀要将他在出
jiā yǐ qián suǒ méi yǒu tīng dào de fó fǎ zhòng duì tā jiǎng yí biàn suǒ yǐ fó tuó suǒ shuō de
家以前所没有听到的佛法重对他讲一遍，所以佛陀所说的
fǎ ā nán quán bù dōu méi yǒu yí lǒu yě yīn cǐ fó tuó yuán jì hòu cái yóu ā nán dài
法，阿难全部都没有遗漏，也因此佛陀圆寂后才由阿难带
lǐng dà jiā lái jí jié fó jīng kě shì dāng ā nán dēng tái jí jié de shí hòu hū rán xiāng
领大家来集结佛经。可是当阿难登台集结的时候，忽然相

hào zhuāng yán rú fó shǐ dé dà jiā xīn shēng yí huò shì fó tuó yòu fù huó le ma hái
好庄严如佛，使得大家心生疑惑，是佛陀又复活了吗？还
shì mó biàn huà chéng fó yào lái qiān piàn dà jiā ne suǒ yī ā nán jiù zūn zhào fó tuó de
是魔变化成佛，要来欺骗大家呢？所以阿难就遵照佛陀的
jiāo dài kāi kǒu shuō dào rú shì wǒ wén zhè cái shǐ dé dà jiā yí lǜ dùn xiāo
交代，开口说到：「如是我闻」，这才使得大家疑虑顿消，
zhī dào yuán lái shì ā nán zūn zhě zài fù shù fó tuó shēng qián suǒ shuō guò de fó fá
知道原来是阿难尊者在复述佛陀生前所说的佛法。

èr shì yào xiāo chú dà jiā de bù ān yīn wéi fó tuó niè pán de shí hòu
二、是要消除大家的不安。因为佛陀涅槃的时候，
ā nán shàng wèi kāi wù yú shì hěn duō rén dān xīn ā nán huì zài jí jié de fǎ huì shàng
阿难尚未开悟，于是很多人担心阿难会在集结的法会上
luàn shuō yī tōng kě shì shuō chū rú shì wǒ wén yǐ hòu biàn kě yǐ ràng dà jiā
乱说一通。可是说出「如是我闻」以后，便可以让大家
zhī dào zhè xiē fǎ dōu shì ā nán qīn zì tīng fó tuó jiǎng de ér fēi tā zì jǐ luàn
知道，这些法都是阿难亲自听佛陀讲的，而非他自己乱
biān de
编的。

fó jīng de jié jí zài měi yī bù jīng diǎn shàng dōu jù yǒu liù zhǒng chéng jiù yǐ wéi
佛经的结集，在每一部经典上，都具有六种成就以为
zhèng xìn yǒu bié yú wài dào jiào diǎn nà jiù shì yī xìn chéng jiù rú shì biāo
证信，有别于外道教典，那就是：一、信成就：「如是」表
shì fǎ lǐ zhēn bǎo kě xìn èr wén chéng jiù wǒ wén biǎo shì zhè shì wǒ ā
示法理真宝可信。二、闻成就：「我闻」表示这是我（阿
nán qīn wén fó tuó xuān shuō de ér fēi zhuǎn tīng lái de sān shí chéng jiù shì
难）亲闻佛陀宣说的，而非辗转听来的。三、时成就：是
zhǐ fó tuó shuō chū běn jīng de shí jiān yīn wéi gǔ shí hòu gè dì jì suàn shí jiān de fāng shì
指佛陀说出本经的时间，因为古时候各地计算时间的方式，
biāo zhǔn duō bù xiāng tóng shí jiān yīn ér wú fǎ què dìng suǒ yī cái yǐ yí shí biāo
标准多不相同，时间因而无法确定，所以才以「一时」表
chéng sì zhǔ chéng jiù shì zhǐ běn jīng de zhǔ jiǎng rén fó tuó zì
称。四、主成就：是指本经的主讲人，佛陀自
jué yuán mǎn rán hòu jué tā néng wéi shuō fǎ shī jiāo zhī zhǔ wú
觉圆满，然后觉他，能为说法施教之主。五、
chù chéng jiù shì zhǐ fó tuó shuō chū běn jīng de dì diǎn ā
处成就：是指佛陀说出本经的地点，《阿
mí tuó jīng jí shì fó tuó zài shè wèi guó zhī shù gēi gū
弥陀经》即是佛陀在舍卫国祇树给孤

dú yuán xuān shuō de liù zhòng chéng jiù shì zhī fó tuó zài jiǎng běn jīng shí zài chǎng tīng zhòng ,
独园宣说的。六、众成就：是指佛陀在讲本经时在场听众，
fó tuó zài gěi gū dú yuán shuō 《 ā mí tuó jīng 》 shí , gòng yǒu dà bǐ qiū sēng yī qiān èr
佛陀在给孤独园说《阿弥陀经》时，共有大比丘僧一千二
bǎi wǔ shí rén zhòng zài yuán lǐ gōng tīng fó fǎ 。 rèn hé yī bù fó jīng de chéng jiù , dōu
百五十人众，在园里恭听佛法。任何一部佛经的成就，都
bì xū jù bèi zhè liù jiàn shì , quē yī bù kě 。
必须具备这六件事，缺一不可。

shě wèi guó shì gǔ yīn dù shí liù dà guó zhī yī , běn lái shì yī ge chéng de míng
舍卫国是古印度十六大国之一，本来是一个城的名
zì , hòu lái cái gǎi wéi guó hào 。 shě wèi yì yì wéi wén wù fēng dé , jí wù chǎn měi
字，后来才改为国号。舍卫译意为闻物、丰德，即物产美
wén zhū guó , ér qié guó zhōng cái bǎo chǎn wù fēng shèng , rén mín duō dǎ xìn fó fǎ , shēn
闻诸国，而且国中财宝产物丰盛，人民多笃信佛法，深
jù dé xíng , suǒ yǐ yòu jiào fēng dé 。 zhè shì fó tuó jīng cháng zhù xī shuō fǎ de dà chéng
具德行，所以又叫丰德。这是佛陀经常驻锡说法的大城
zhī yī 。 yǒu yī cì shě wèi guó yǒu yī wèi míng jiào xū dá duō de cháng zhě yào dào mó jié
之一。有一次舍卫国有一位名叫须达多的长者要到摩竭
tuó guó tì ér zǐ tī qīn dāng cháng zhě zǒu dào qīn jiā de jiā lǐ shí , què kàn jiàn tā
陀国替儿子提亲，当长者走到亲家的家里时，却看见他
men zài zhěng xiū jiā yuán , xún wèn zhī hòu cái zhī dào yuán lái shì fó tuó yào lái jiē shòu zhāi
们在整修家园，询问之后才知道原来是佛陀要来接受斋
gòng (nà shí hòu fó tuó zhèng hǎo zài mó jié tuó guó) 。 yú shì cháng zhě biàn shuō : 「 shī jiā
供（那时候佛陀正好在摩竭陀国）。于是长者便说：「释迦
mó ní bú guò shì ge chū jiā hé shàng hé bì rú cǐ dà fèi zhōu zhāng ne ? 」 tā men shuō :
牟尼不过是个出家和尚，何必如此大费周章呢？」他们说：
「 nǐ zì jǐ lái tīng fó shuō de fǎ , jiù huì míng bái le 。 」 gé tiān , xū dá duō cháng
「你自己来听听佛说的法，就会明白了。」隔天，须达多长
zhě guǒ zhēn qián qù tīng fó tuó shuō fǎ , ér qié tīng dé hǎo gāo xìng , biàn xiàng fó tuó shuō :
者果真前去听佛陀说法，而且听得好高兴，便向佛陀说：
「 wǒ jiāng lái yào zài shě wèi guó jiàn yī chù zuì hǎo de dào chǎng , yǐ gòng fó tuó wéi wǒ men
「我将来要在舍卫国建一处最好的道场，以供佛陀为我们
jiǎng jīng shuō fǎ zhī yòng 。 」 huí guó zhī hòu , cháng zhě biàn sì chù zhǎo xún dì diǎn , zhōng yú
讲经说法之用。」回国之后，长者便四处找寻地点，终于
fā xiàn zhī tuó tài zǐ de huā yuán shì yī ge hěn hé shì de dì fāng , yú shì biàn xiàng tài
发现祇陀太子的花园是一个很合适的地方，于是便向太
zǐ shuō míng xīn yì 。 dàn shì shéi zhī tài zǐ bìng méi yǒu xiǎng mài huā yuán de yì sī , jiù
子说明心意。但是谁知太子并没有想卖花园的意思，就

yǐ wéi nán de yǔ qì gào sù xū yào dá duō cháng zhě shuō : 「 rú guó nǐ néng yǐ huáng jīn pǔ
 以为难的语气告诉须要达多长者说：「如果你能以黄金铺
 mǎn wǒ zhè kuài huā yuán de tǔ dì , wǒ jiù bǎ huā yuán mài gěi nǐ 。 cháng zhě tīng le hǎo
 满我这块花园的土地，我就把花园卖给你。」长者听了好
 gāo xìng , jiù gǎn jīn bǎ jiā zhōng de huáng jīn quán bù dōu bān dào tài zǐ de huā yuán lǐ qù ,
 高兴，就赶紧把家中的黄金全部都搬到太子的花园里去，
 ér qiě zhào yuē dīng bǎ huā yuán pù mǎn le huáng jīn , yī páng de tài zǐ kàn dào cháng zhě de
 而且照约定把花园铺满了黄金，一旁的太子看到长者的
 jǔ dòng , hěn shòu gǎn dòng , jiù gào sù cháng zhě shuō : 「 kě fǒu yě ràng wǒ chū yī fèn lì
 举动，很受感动，就告诉长者说：「可否也让我出一份力
 liàng ne ? 」 dàn shì cháng zhě bù kěn , yú shì tài zǐ jí zhōng shēng zhì , tuō kǒu shuō : 「 suī
 量呢？」但是长者不肯，于是太子急中生智，脱口说：「虽
 rán tǔ dì wǒ dá yīng mài gěi nǐ , kě shì yuán zhōng de shù mù huā cǎo wǒ kě méi yǒu dá
 然土地我答应卖给你，可是园中的树木花草我可没有答
 yīng yào mài gěi nǐ , zhè yàng zi ba , shù mù jiù suàn shì wǒ juān chū lái gòng yǎng fó tuó
 应要卖给你，这样子吧，树木就算是我捐出来供养佛陀
 de ba 。 yú shì zhè ge huā yuán hòu lái jiù yǐ zhī tuó tài zǐ hé cháng zhě de míng zì gǎi
 的吧。」于是这个花园后来就以祇陀太子和长者的名字改
 míng wéi zhī shù gěi gū dú yuán 。 (qǐng zhùyì , xū dá duō cháng zhě shì bō sī nǐ wáng de
 名为祇树给孤独园。(请注意，须达多长者是波斯匿王的
 dà chén , yīn wéi qí shēng píng lè shàn hào shī , cháng cháng yǐ cái wù bāng zhù nà xiē gū kǔ
 大臣，因为其生平乐善好施，常常以财物帮助那些孤苦
 wú yī de rén , suǒ yǐ wài hào 「 gěi gū dú cháng zhě 」) 。

王舍城：摩揭陀国是当时十六国中国力最强者，王舍城是其首都，也是佛陀经常讲经说法的地方，位在现在的拉吉尔境内。（著名的灵鹫山和竹林精舍也在附近）

舍卫城：位于现在沙赫特马赫特。

鹿野苑：佛陀初转法轮的地方

蓝毘尼：相传是佛陀诞生的地方。

菩提加雅：佛陀悟道的地方。

拘尸那揭罗：佛陀圆寂的地方。

◎阿难尊者在佛陀诸大弟子中是「多闻第一」，忆持如来秘密法门，受领无失。「如是我闻」指的就是这部《阿弥陀经》是阿难亲从佛闻的。

【白话浅译】

dāng shí zài chǎng tīng fó tuō suǒ fā de dà bī qiū sēng gòng yǒu yī qiān èr bǎi
当时，在场听佛陀说法的大比丘僧，共有一千二百
wǔ shí rén dēng dōu shì yǐ jīng zhèng dào ā luó hàn guǒ de zūn sù zhōng rén jīng yǎng de
五十人等，都是已经证到阿罗汉果的尊宿，众人敬仰的
dà shàn zhī shì rú dé gāo wàng zhòng de shè lì fú cháng lǎo dà mù jiàn lián cháng lǎo
大善知识；如德高望重的舍利弗长老、大目犍连长老、
dà jiā yè cháng lǎo dà jiā zhān yǎn cháng lǎo dà jù xī luó cháng lǎo lí pō duō cháng
大迦叶长老、大迦旃延长老、大俱絺罗长老、离婆多长
lǎo zhōu lì pán tuó qié cháng lǎo nán tuó cháng lǎo ā nán tuó cháng lǎo jí shì ā
老、周利槃陀伽长老、难陀长老、阿难陀长老（即是阿
nán tuó cháng lǎo luó hóu luó cháng lǎo jiāo fàn bō tí cháng lǎo bīn tóu lú pō luó duò cháng
难）、罗睺罗长老、憍梵波提长老、宾头卢颇罗堕长
lǎo jiā liú tuó yī cháng lǎo dà jié bīn nà cháng lǎo bó jū luó cháng lǎo ā nǒu lóu
老、迦留陀夷长老、大劫宾那长老、薄拘罗长老、阿菟楼
tuó cháng lǎo dēng zhū wèi dà dì zǐ ér wèi dài biǎo
驮长老等诸位大弟子，而为代表。

【补充说明】

bī qiū shì fàn yǔ hán yǒu sān zhǒng yì yì yī qǐ shì wài xiàng zhòng
比丘是梵语，含有三种意义：一、乞士：外向众

shēng qì shí zī yǎng sè shēn , nèi xiàng rú lái qǐ fǎ cháng yǎng huì mìng 。 yì jì chū jiā guò
 生乞食资养色身，内向如来乞法长养慧命。意即出家过
 xiū dào qīng jìng de shēng huó 。 èr 、 pò è : néng shè chí jìng jiè yǐ pò yī qiè fán nǎo
 修道清净的生活。二、破恶：能摄持净戒以破一切烦恼
 è fǎ duàn jué sān jiè shēng sǐ è yīn sān bù mó ruò rén fā xīn chū jiā xiū
 恶法，断绝三界生死恶因。三、怖魔：若人发心出家修
 dào , mó wáng wén zhī , xīn shēng bù wèi kǒng qí lí yù chéng dào , mó zhòng jiǎn shǎo ,
 道，魔王闻之，心生怖畏，恐其离欲成道，魔众减少，
 yīn wéi mó xǐ huān ài yù fán nǎo , lè yǔ shēng sǐ fán nǎo wéi juàn sēng shì fàn yǔ sēng
 因为魔喜欢爱欲烦恼，乐与生死烦恼为眷。僧是梵语僧
 qié de lüè chēng yì wéi hé hé zhòng 。 fán bǐ qiū tóng zhù yī chù , gòng xiū tóng zhèng wú
 伽的略称，译为和合众。凡比丘同住一处，共修同证无
 wéi jiě tuō zhī fǎ tóng yī fǎ xǐ rú shuǐ rú jiāo hé bù xiāng wéi zhèng míng wéi
 为解脱之法，同一法喜，如水乳交合，不相违诤，名为
 hé hé ruò xiáng shù qí yì zé yǒu liù zhǒng hé hé : jī shēn hé tóng jìng kǒu hé
 和合。若详述其义，则有六种和合：即身和同敬、口和
 wú zhèng yì hé tóng yuè jiè hé tóng xiū jiàn hé tóng jiě lì hé tóng jūn suǒ
 无诤、意和同悦、戒和同修、见和同解、利和同均；所
 yǐ sēng zhě yīng jù cǐ liù hé hé fāng néng xiū fǎ bàn dào , ér wéi rén tiān biāo fàn 。
 以僧者应具此六和合，方能修法办道，而为人天表范。

tán dào zhè yī qiān èr bǎi wú shí rén , jiù dé tán tán fó tuó zuǐ chū dù zhòng
 谈到这一千二百五十人，就得谈谈佛陀最初度众
 de yī xiē jīng guò le 。 yuán lái fó tuó gāng chéng fó shí , shǒu xiān zài lù yě yuàn yù dào
 的一些经过了。原来佛陀刚成佛时，首先在鹿野苑遇到
 wǔ bǐ qiū , jiē zhe yòu dù huà yē shè jí qí péng yǒu děng wú shí rén , rán hòu cái yù
 五比丘，接着又度化耶舍及其朋友等五十人，然后才遇
 dào xìn yǎng bài huǒ jiào de yī yè sān xiōng dì 。 zhè sān xiōng dì kě yǒu qù le , fēn bié
 到信仰拜火教的迦叶三兄弟。这三兄弟可有趣了，分别
 zhù zài sān ge dì fāng xiū dào , ér qiě yǒu bù shǎo tú dì 。 dāng fó tuó qián wǎng xiàng dà
 住在三个地方修道，而且有不少徒弟。当佛陀前往向大
 gē yī yè xuān shuō fó fǎ de shí hòu , dà gē yī yè yìng shì bù xìn , hái wéi nán fó
 哥迦叶宣说佛法的时后，大哥迦叶硬是不信，还为难佛
 tuó , yào fó tuó zài tā de shén tǎn zhù yī ge wǎn shàng 。 ér qiě wéi le kǎo yàn fó tuó
 陀，要佛陀在他的神坛住一个晚上。而且为了考验佛陀
 de néng lì , hái zài wǎn shàng shǐ qǐ le dà huǒ , xiǎng bǎ fó tuó shāo sǐ 。 kě shì méi
 的能力，还在晚上升起了大火，想把佛陀烧死。可是没
 xiǎng dào gé tiān zǎo shàng , fó tuó jìng rán píng ān wú yāng , hái háo fā wèi sǔn 。 zhè kě
 想到隔天早上，佛陀竟然平安无恙，还毫发未损。这可

xià huài le dà gē jiā yè , tā xīn xiǎng : 「 cǐ rén bì shì yǒu dé zhī shèng rén 。 」
吓坏了大哥迦叶，他心想：「此人必是有德之圣人。」

yú shì jiù jiāng suǒ yǒu de bài huǒ qì jù tū rù hé zhōng , shuài lǐng suǒ yǒu de tú zhòng wǔ
于是就将所有的拜火器具丢入河中，率领所有的徒众五

bǎi rén quán bù fǎn yī fó tuó 。 guò jǐ tiān , zhù zài zhōng xià yóu de èr sān jiā yè
百人全部皈依佛陀。过几天，住在中下游的二、三迦叶

jiàn dào le shùn liú ér xià de bài huǒ qì jù , yǐ wéi shàng yóu de dà gē fā shēng le shì
见到了顺流而下的拜火器具，以为上游的大哥发生了事

qíng , biàn jí máng de shuài lǐng tú zhòng wǔ bǎi rén qián wǎng dā jiù 。 dàn shì shéi zhī dào què
情，便急忙的率领徒众五百人前往搭救。但是谁知道却

zhǐ jiàn dào dà gē jiā yè gōng jìng de zhàn zài fó tuó shēn páng tīng fǎ , yú shì èr rén yě
只见到大哥迦叶恭敬的站在佛陀身旁听法，于是二人也

zài tīng wán fó fǎ zhī hòu , shuài lǐng suǒ yǒu tú zhòng wǔ bǎi rén yì qǐ fǎn yī fó tuó ,
在听完佛法之后，率领所有徒众五百人一起皈依佛陀，

zhè yàng zi jiù yǐ jīng yǒu yì qiān líng wǔ shí wǔ rén le 。 jǐn jiē zhe , shè lì fú hé
这样子就已经有一千零五十五人了。紧接着，舍利弗和

mù jiǎn lián yòu shuài lǐng le tú zhòng èr bǎi rén qián lái fǎn yī fó tuó , yú shì zǒng gòng yǒu
目犍连又率领了徒众二百人前来皈依佛陀，于是总共有

yì qiān èr bǎi wǔ shí wǔ rén , zhè biàn shì yì qiān èr bǎi wǔ shí rén de yóu lái 。 zhè
一千二百五十五人，这便是一千二百五十人的由来。这

yì qiān èr wǔ shí duō wèi dì zǐ zài méi yǒu yù jiàn fó tuó zhī qián , jiē shì xiū xué wài
一千二百五十多位弟子在没有遇见佛陀之前，皆是修学外

dào de , zhí dào jiàn dào fó tuó zhī hòu , cái kāi shǐ xiū xué fó fǎ , ér qiě dōu duàn
道的，直到见到佛陀之后，才开始修学佛法，而且都断

le fán nǎo , zhèng dé ā luó hàn guǒ 。 tā men yóu yú gǎn niàn fó ēn shēn hòu , suǒ yǐ
了烦恼，证得阿罗汉果。他们由于感念佛恩深厚，所以

dōu fā yuàn cháng suí fó tuó , yīn cǐ , fó tuó zǒu dào nǎ lǐ , tā men jiù gēn suí dào
都发愿常随佛陀，因此，佛陀走到哪里，他们就跟随到

nǎ lǐ , suǒ yǐ yòu chēng wéi 「 cháng suí zhòng 」 。 dàn shì zhè bìng fēi biǎo shì fó tuó jiǎng
哪里，所以又称为「常随众」。但是这并非表示佛陀讲

jīng shí , zhǐ yǒu yì qiān èr bǎi wǔ shí duō wèi bī qiū lái tīng fǎ , lìng wài hái yǒu hěn
经时，只有一千二百五十多位比丘来听法，另外还有很

duō pú sà , bī qiū , bī qiū ní , yōu pó sāi , yōu pó yí yé dōu qián lái tīng
多菩萨、比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷也都前来听

fǎ 。
法。

shēng wén bī qiū suǒ zhèng de shèng guǒ yǒu sì zhǒng : chū guǒ xū tuó huàn , èr guǒ sī
声闻比丘所证的圣果有四种：初果须陀洹，二果斯

tuó hán , sān guǒ nà hán , sì guǒ ā luó

hàn 。 ā luó hàn shì shēng wén bǐ qiū xiū zhèng de

zuì gāo guǒ wèi , hán yǒu sān zhǒng yì yì shā

zéi wú shēng yīng gōng bǐ qiū fèng xíng fó

jiè , jìng xiū fàn xíng pò chú yī qiè è ,

duàn jìn jiàn sī fán nǎo zéi hài zhèng dé ā luó

hàn , suǒ yǐ yòu jiào shā zéi cǐ wéi bǐ qiū

pò è suǒ gǎn de guǒ bào ā luó hàn duàn chú

jiàn sī de fán nǎo zéi hài dēng yú duàn chú le

sān jiè shēng sǐ de gēn běn yú sān jiè nèi bù zài shòu shēng sǐ zhī kǔ jí shì yǒng dé

jiè tuō zhèng rù niè pán suǒ yǐ yòu jiào wú shēng cǐ wéi bǐ qiū qín xiū ér lìng mó

bù wèi suǒ gǎn de guǒ bào ; yóu yú mó ài shēng sǐ fán nǎo juàn shǔ ér ā luó hàn yǐ

zhèng wú shēng mó juàn jiǎn shǎo yīn cǐ lìng mó jīng bù bǐ qiū qín xiū fàn xíng zhèng

dé ā luó hàn dé xíng zhí dé rén tiān jìng zhòng kě wéi rén tiān fú tián kān shòu rén

tiān gòng yǎng shòu shī wú kuì suǒ yǐ yòu jiào yīng gōng huò yīng zhēn cǐ wéi bǐ

qiū qǐ shí shí yīn wéi néng lìng shì rén zhòng fú yú zhèng dé ā luó hàn shí jí gǎn

rén tiān yīng gòng de guǒ bào ér qiě gòng yǎng ā luó hàn néng dé xiàn shì fú bào gēng

kě wéi rén tiān zhí fú de liáng tián 。

shè lì fú yòu chēng shè lì zǐ , yì wéi 「 shè lì zhī zǐ 」 。 shè lì shì yī

zhǒng niǎo yǎn jīng hěn měi shè lì fú de mǔ qīn jiù yīn wéi yǎn jīng cháng dé xiàng shè lì
种鸟，眼睛很美，舍利弗的母亲就因为眼睛长得像舍利
niǎo yī bān měi lì suǒ yǐ míng zì jiào shè lì ér shè lì suǒ shēng zhī zǐ dāng
鸟一般美丽，所以名字就叫舍利。而舍利所生之子，当
rán jiù jiào shè lì zǐ le shè lì fú cóng xiǎo jiù fēi cháng cōng míng jí shǐ hái méi yǒu
然就叫舍利子了。舍利弗从小就非常聪明，即使还没有
chū shēng yě kě yǐ ràng tā de mǔ qīn yīn wéi huái tā de yuán gù ér tū rán biàn dé fēi
出生，也可以让他的母亲因为怀他的缘故而突然变得非
cháng yǒu zhì huì yǒu kǒu cái ne chū shēng zhī hòu gèng shì bú dé le bā suì jiù néng
常有智慧、有口才呢！出生之后更是不得了，八岁就能
dēng tái shuō fǎ shí èr suì jiù yǐ zhōu yóu liè guó biàn cái wú ài zhuī suí fó tuó
登台说法，十二岁就已周遊列国，辩才无碍。追随佛陀
chū jiā yǐ hòu zhèng dé zhì huì wú qióng néng jué le zhū yí zài suǒ yǒu dì zǐ zhōng
出家以后，证得智慧无穷，能决了诸疑，在所有弟子中
hào chēng zhì huì dì yī hào 。
号称「智慧第一」。

mù jiǎn lián shì shè wèi guó rén pó luó mén fú xiāng zhī zǐ zài méi yǒu guī
目犍连是舍卫国人，婆罗门辅相之子。在没有皈
yī fó tuó zhī qián hé shè lì fú shì hǎo péng yǒu guī yī fó tuó yǐ hòu qín xiū dào
依佛陀之前和舍利弗是好朋友，皈依佛陀以后，勤修道
xíng zhèng dé guǎng dà de shén tōng néng gòu fēi tiān rù dì zài fó tuó suǒ yǒu dì zǐ
行，证得广大的神通，能够飞天入地，在佛陀所有弟子
zhōng tā shì shén tōng dì yī tán dào shè lì fú hé mù jiǎn lián wǒ men bì xū
中，他是「神通第一」。谈到舍利弗和目犍连我们必须
lái tán yī tán tā men liǎng rén xué fó de jīng guò tā men liǎng rén yuán běn shì pó luó mén
来谈一谈他们两人学佛的经过。他们两人原本是婆罗门
xué zhě cè shé yé de xué shēng ér qiě shì hǎo péng yǒu
学者册闍耶的学生，而且是好朋友。

yǒu yī tiān shī fu qù shì le liǎng ge rén wú suǒ yī kào jiù dá suàn chū
有一天，师父去世了，两个人无所依靠，就打算出
wài xún zhǎo gèng gāo míng de lǎo shī yú shì bǐ cǐ yuē dìng yào shì shéi xiān zhǎo dào kě
外寻找更高明的老师，于是彼此约定，要是谁先找到可
yī yī kào de rén jiù bì xū tōng zhī lìng yī rén yǒu yī tiān shè lì fú zài lù
以依靠的人，就必须通知另一人。有一天，舍利弗在路
shàng pèng jiàn yī wèi chū jiā rén —— mǎ shèng bǐ qiū shè lì fú jiàn tā xiāng mào yí tài
上碰见一位出家人——马胜比丘，舍利弗见他相貌仪态
fēi cháng zhuāng yán yú shì shàng qián wèn dào nǐ xiū de shì shén me fǎ néng yǒu zhè
非常庄严，于是上前问道：「你修的是什么法，能有这

me hǎo de wēi yì ? 」 mǎ shèng bī qiū huí dá

shuō : 「 bǐng bú shì wǒ xiū de hǎo , shí zài

shì wǒ de shī fu le bú qǐ 。 」 yú shì shè

lì fú zài wèn dào : 「 nǐ de shī fu dōu jiāo

nǐ xiē shén me fǎ mén , shǐ nǐ de xīn néng zhè

me píng jìng , róng mào zhè me zhuāng yán ? 」 tā

shuō : 「 wǒ de shī fu jiāo wǒ 『 zhū fǎ yīn

yuán shēng , zhū fǎ yīn yuán miè , wǒ shī dà shā

mén , cháng zuò rú shì shuō 。 』 」 shè lì fú

yī tīng fēi cháng gǎn dòng , jiù huí qù gào sù mù jiàn lián , yú shì èr ge rén jiù yì qǐ

guī yī fó tuó , ér qiě chū jiā le 。

jué shuō dà yī yè zūn zhě , shēn tǐ cháng huì fàng chū dà guāng míng , kě yǐ tūn shí

qí tā de guāng , suǒ yǐ yòu míng yīn guāng 。 yuán lái dà yī yè zūn zhě de guò qù shēng ,

shì yī yè jīn shī , dāng shí yǒu yī míng pín qióng de nǚ zǐ , měi tiān dōu huì dào fó xiàng

qián lǐ bài , qiú fó jiā bèi , hòu lái kàn jiàn fó xiàng de jīn piàn tuō luò le , xīn lǐ

hěn nán guò , jiù fā yuàn yào wéi fó xiàng zhuāng jīn 。 yǒu yī tiān , tā jiǎn dào yī méi jīn

bì , bìng qiě cóng zì jǐ shēn shàng còu le diǎn qián , jiù qù zhǎo jīn jiàng wéi fó xiàng zhuāng

jīn 。 nà wèi jīn jiàng yě jiù shì zūn zhě de qián shēn , tā jiàn nǚ zǐ rú cǐ chéng xīn ,

hěn shòu gǎn dòng jiù dá yīng miǎn fèi wéi fó xiàng zhuāng jīn , yóu yú zhè ge yuán gù , zūn zhě

biàn shì shì dōu shēn rú huáng jīn sè 。 qí shí zūn zhě yuán shì mó jiē tuó guó de yī wèi dà
便世世都身如黄金色。其实尊者原是摩竭陀国的一位大
fù wēng de ér zǐ , yīn wéi kàn pò shì jiān wú cháng , suǒ yǐ jiù fā xīn chū jiā , bìng
富翁的儿子，因为看破世间无常，所以就发心出家，并
qiě xiū de shì tóu tuó de kǔ xíng , jí shǐ dào le wǎn nián , réng rán bù gǎi biàn 。 fó
且修的是头陀的苦行，即使到了晚年，仍然不改变。佛
tuó céng jīng quǎn lìng tā xiū xī , dàn zūn zhě yī rán xīn qín rú gù , suǒ yǐ fó tuó zàn
陀曾经劝令他休息，但尊者依然辛勤如故，所以佛陀赞
tàn tā shuō : 「 yǒu tóu tuó xíng zài , wǒ fǎ jiǔ zhù 。 」 zài líng shān huì shàng , zūn
叹他说：「有头陀行在，我法久住。」在灵山会上，尊
zhě de nián huā wēi xiǎo hái shǐ tā chéng wéi zhōng guó chán zōng de chū zǔ ne 。 jù shuō ,
者的拈花微笑，还使他成为中国禅宗的初祖呢！据说，
zūn zhě xiān zài yīn wéi chéng shì jiā fó zhī mìng , réng rán shàng zài jī zú shān zhōng rù dīng ,
尊者现在因为承释迦佛之命，仍然尚在鸡足山中入定，
děng dài mí lè fó xià shēng rén jiān shí , cái chū lái fù zhù jiào huà , yào bǎ jīn lán zī
等待弥勒佛下生人间时，才出来辅助教化，要把金襴袈
shā chuán gěi mí lè fó ne !
裟传给弥勒佛呢！

jiā zhān yǎn zūn zhě shàn yú yán cí , cháng yú yì lùn , fó tuó céng zàn tàn tā
迦旃延尊者善于言辞，长于议论，佛陀曾赞叹他
shuō : 「 shuō fǎ rén zhōng , jiā zhān yǎn dì yī 」 , zài zhū dì zǐ zhōng shì 「 lùn yì
说：「说法人中，迦旃延第一」，在诸弟子中是「论议
dì yī 」 。 yǒu yī cì zūn zhě yù dào yī wèi wú shén lùn zhě de wài dào , wèn tā
第一」。有一次尊者遇到一位无神论者的外道，问他
shuō : 「 zhào lǐ shuō , rú guǒ rén sǐ hòu huì yī zhào shēng qián suǒ zuǒ de shàn è jì xù
说：「照理说，如果人死后会依照生前所做的善恶继续
lún huí shēng sǐ de huà , nǎ me wéi shēn me huài rén sǐ hòu zāo shòu kǔ bào , què méi yǒu
轮回生死的话，那么为什么坏人死后遭受苦报，却没有
jiàn dào bàn ge huí lái gào sù wǒ men , jǐng gào wǒ men ne ? 」 zūn zhě yú shì fǎn wèn
见到半个回来告诉我们，警告我们呢？」尊者于是反问
shuō : 「 qǐng wèn shì rén rú guǒ fàn le zuì , bèi guān jìn jiān yù yǐ hòu , hái néng lái
说：「请问世人如果犯了罪，被关进监狱以后，还能来
qù zì yóu ma ? 」 wài dào bù fú qì , yòu jì xù wèn : 「 nǎ me hào rén shēng tiān
去自由吗？」外道不服气，又继续问：「那么好人生天
yǐ hòu , zǒng kě yǐ huí lái gào sù wǒ men ba ? 」 zūn zhě yòu xiào le xiào shuō :
以后，总可以回来告诉我们吧？」尊者又笑了笑说：
「 xiǎng yī xiǎng , rú guǒ yī ge rén gāng cóng hǎng zāng de cè suǒ lǐ chū lái , qǐng wèn tā
「想一想，如果一个人刚从肮脏的厕所里出来，请问他

hái huì xiǎng zài jìn qù ma shì rén yīn wéi yú chī cāi bā zhè wū zhuó hùn luàn de rén
还会想再进去吗？世人因为愚痴，才把这污浊混乱的人
shì dāng chéng lè yuán duì yú nà xiē hǎo bù róng yì kě yǐ lí kāi dào tiān shàng qù de rén
世当成乐园，对于那些好不容易可以离开到天上去的人
ér yán zěn me huì yǒu rén xiǎng zài huí lái ne shuō wán wài dào yǎ kǒu wú
而言，怎么会有人想再回来呢？」说完，外道哑口无
yán yóu yú zūn zhě de biān cái wú ài shǐ xǔ duō wài dào dōu xīn fú kǒu fú de guī
言。由于尊者的辩才无碍，使许多外道都心服口服的皈
yī le fó fǎ
依了佛法。

jù chí luó zūn zhě shì shè lì fú de jiù jiù shàn cháng biàn lùn zài shè lì fú
俱絺罗尊者是舍利弗的舅舅，擅长辩论。在舍利弗
mò chū shēng shí zūn zhě cháng cháng yǔ jiě jiě biàn lùn ér qiě yíng duō shū shǎo dàn shì
未出生时，尊者常常与姐姐辩论，而且赢多输少，但是
shéi zhī dào zì cóng jiě jiě huái le shè lì fú zhī hòu tā jiù bú shì jiě jiě de duì shǒu
谁知道自从姐姐怀了舍利弗之后，他就不是姐姐的对手
le yú shì tā zhī dào jiě jiě dù zǐ lǐ de hái zǐ bú jiǎn dān yīn cǐ jiù lí jiā
了。于是他知道姐姐肚子里的孩子不简单，因此就离家
qiú dào yòng gōng de chéng dù dào le wàng jì jiǎn zhǐ jiǎ de dì bù yě yīn cǐ rén
求道，用功的程度，到了忘记剪指甲的地步，也因此人
jiā gěi tā qǔ le ge wài hào jiào cháng zhǎo fàn
家给他取了个外号叫「长爪梵
zhì zhī yǒu yí cì tā pǎo qù zhǎo fó tuó
志」。有一次，他跑去找佛陀
biàn lùn fó tuó xiào zhe duì tā shuō nǐ
辩论，佛陀笑着对他说：「你
yào hé wǒ biàn lùn ma dàn shì wàn yí nǐ shū
要和我辩论吗？但是万一你输
le yào zěn me bàn zūn zhě huí dá
了，要怎么办？」尊者回答
shuō shū le yuàn yì kǎn tóu yú
说：「输了愿意砍头。」于
shì fó tuó jiù shuō nǐ tí chū wèn tí
是佛陀就说：「你提出问题
ba zūn zhě jiù kāi kǒu shuō wǒ yí
吧！」尊者就开口说：「我一
qiē fǎ dōu bù jiē shòu fó tuó yú shì
切法都不接受！」佛陀于是

fǎn wèn tā shuō : 「 nǎ me nǐ xiān zài shuō de zhè jù huà , jiē bù jiē shòu ne ? 」
 反问他道：「那么你现在说的这句话，接不接受呢？」

zūn zhě yí shí shǎ le yǎn , zì zhī bèi wèn dǎo , yuàn yì bèi kǎn tóu 。 dàn shì fó tuó
 尊者一时傻了眼，自知被问倒，愿意被砍头。但是佛陀

gào sù tā shuō : 「 wǒ de fó fǎ zhōng , zhǐ yǒu tì tóu , méi yǒu kǎn tóu 。 」 yú
 告诉他说：「我的佛法中，只有剃头，没有砍头。」于

shì zūn zhě gǎn xiè fó tuó de cí bēi , jiù gēn suí fó tuó chū jiā 。 zūn zhě jīng qín xiū
 是尊者感谢佛陀的慈悲，就跟随佛陀出家。尊者精勤修

xíng , bù jiǔ biàn zhèng dé dà ā luó hàn , yóu yú zūn zhě shàn jiě wèn dá , zài fó tuó
 行，不久便证得大阿罗汉，由于尊者善解问答，在佛陀

de suǒ yǒu dì zǐ zhōng , zūn zhě shì 「 dá biān dì yī 」 。
 的所有弟子中，尊者是「答辩第一」。

lí pō duō yòu yì wéi xīng sù , tā de fù mǔ yuán běn wú zǐ , yīn wéi qiān
 离婆多又译为星宿，他的父母原本无子，因为虔

chéng de xiàng xīng sù dǎo gāo , cái shēng xià lí pō duō , suǒ yǐ dé míng 。 yǒu yí cì zūn
 诚的向星宿祷告，才生下离婆多，所以得名。有一次尊

zhě zài jiāo wài liáng tíng xiū xī shí hòu , mèng jiàn yí ge dà guǐ wáng zài zhuī gǎn yí ge xiǎo
 者在郊外凉亭休息时候，梦见一个大鬼王在追赶一个小

guǐ , yīn wéi dà guǐ wáng yào duó qǔ xiǎo guǐ shēn shàng suǒ bèi de nà yí jù shī tǐ , suǒ
 鬼，因为大鬼王要夺取小鬼身上所背的那一具尸体，所

yǐ liǎng ge guǐ jiù cháo le qǐ lái 。 xiǎo guǐ méi bàn fǎ , jiù qǐng zūn zhě píng lǐ , zūn
 以两个鬼就吵了起来。小鬼没办法，就请尊者评理，尊

zhě yě rèn wéi dà guǐ wáng qiǎng qiǎng xiǎo guǐ de dōng xī shì bú duì de xíng wéi , dà guǐ wáng
 者也认为大鬼王强抢小鬼的东西是不对的行为，大鬼王

yí shēng qì , jiù bǎ zūn zhě de shǒu jiǎo kǎn xià lái chī diào 。 xiǎo guǐ kàn jiàn zūn zhě wéi
 一生气，就把尊者的手脚砍下来吃掉。小鬼看见尊者为

le zì jǐ de shì zāo shòu zāi nán , jiù gǎn jǐn yòng shī tǐ de shǒu jiǎo bāng zūn zhě bǔ
 了自己的事遭受灾难，就赶紧用尸体的手脚帮尊者补

shàng 。 ér zūn zhě yīn wéi bèi zhè tū rú qí lái yí mù gěi xià zhe le , jiù xǐng guò lái
 上。而尊者因为被这突如其来一幕给吓着了，就醒过来

le 。 shì hòu zūn zhě wéi le zhè ge mèng gǎn dào fēi cháng kùn rǎo , tā xīn lǐ xiǎng , zhè
 了。事后尊者为了这个梦感到非常困扰，他心里想，这

ge shēn tǐ de shǒu jiǎo shì wǒ de ma ? zuó tiān wǎn shàng wǒ fēn míng kàn jiàn bèi dà guǐ wáng
 个身体的手脚是我的吗？昨天晚上我分明看见被大鬼王

chī diào le ā ! kě shì rú guǒ shì bié rén , nǎ me wéi shén me hái huī tīng wǒ de shǐ
 吃掉了啊！可是如果是别人，那么为什么还会听我的使

huàn ne ? yú shì tā féng rén jiù wèn : 「 nǐ yǒu kàn jiàn wǒ de shǒu , wǒ de jiǎo
 唤呢？于是他逢人就问：「你有看见我的手、我的脚

ma 吗？」后来，有一位比丘，知
 dào le zhè shì 道了这事，就告诉他说：「人
 de shēn tǐ běn lái jiù shì jiè nǐ yòng de 的身体本来就是借你用的，
 nǎ yǒu shēn me nǐ de 哪有什么你的，我的之分别
 ne 呢？」于是尊者从此领悟到人
 shēn sì dà jiǎ hé dào lǐ 身四大假合道理，就到佛陀座
 qián qǐng qiū chū jiā 前请求出家，随顺佛法修行，
 duì shì lǐ bù zài diān dǎo cuò luàn 对事理不再颠倒错乱，在所有
 de dì zǐ zhōng yīn wéi dìng lì zuì hǎo 的弟子中因为定力最好，不散
 luàn 乱，被称为「无倒乱第一」。

zhōu lì pán tuó qié zūn zhě zài fó tuó de suǒ yǒu dì zǐ zhōng 周利槃陀伽尊者在佛陀的所有弟子中，算是比较
 yú dùn de yí ge le 愚钝的一个了。因为他出家一段时间以后，仍然无法记
 dé fó tuó suǒ shuō de rēn hé jiào fǎ 得佛陀所说的任何教法，总是记了前面忘了后面。于是
 tā gē gē biàn mà tā shuō 他哥哥便骂他说：「你这样笨，怎么出家呢？还是还俗
 qù ba 去吧！」他好难过，就坐在门边哭了起来。佛陀看见了
 jiù ān wèi tā 就安慰他，教他拿着扫帚去帮忙打扫清洁，并教他持念
 「sǎo zhǒu liǎng ge zì 扫帚」两个字。但是他仍然是笨得连这两个字也记不
 dé 得，也是记了「sǎo 扫」就忘了「zhǒu 帚」。不过由于每天努力
 de chú chén qù gòu 的除尘去垢，精进不懈，终于证得阿罗汉果。尊者虽然

yú dùn 。 dàn shì què néng yǐ yī bǎ wú xíng de sǎo zhōu 。 jiāng nèi xīn de yú chún fān
愚钝。但是却能以一把无形的扫帚，将内心的愚蠢烦
nǎo 。 sǎo dé gān gān jīng jīng 。 bèi sòng sǎo zhōu 。 jí néng kāi wù 。 ruò yòng gōng niàn
恼，扫得干干净净，背诵扫帚，即能开悟，若用功念
fó 。 qǐ néng bú chéng fó ma
佛，岂能不成佛吗？

nán tuō zūn zhě shì fó tuō tóng fù yì mǔ de dì dì 。 wéi bō shé bō tí fū rén
难陀尊者是佛陀同父异母的弟弟，为波闍波提夫人
suǒ shēng 。 tā de wēi yí hěn hǎo 。 xíng mào hé fó tuō xiāng sì 。 yǒu shí hòu hái yǒu rén
所生。他的威仪很好，形貌和佛陀相似，有时候还有人
huì bǎ tā wù rèn shì fó tuō běn rén ne 。 zài fó tuō de suǒ yǒu dì zǐ zhōng shì yí
会把他误认是佛陀本人呢！在佛陀的所有弟子中是「仪
róng dì yī 」。
容第一」。

ā nán tuō jiù shì ā nán 。 qián miàn yǐ jīng jiè shào guò 。 tā shì duō wén dì
阿难陀就是阿难，前面已经介绍过，他是「多闻第
yī 」。
一」。

luó hóu luó shì fó tuō de ér zǐ 。 qí shí luó hóu luó zhè ge míng zì yǒu zhàng
罗睺罗是佛陀的儿子。其实罗睺罗这个名字有障
ài zhē bì de yì sī 。 wèi shén me huì qǔ zhè ge míng zì ne 。 tīng shuō yǒu liǎng ge yuán
碍遮闭的意思，为什么会取这个名子呢？听说有两个原
yīn 。 dì yī 。 shì dāng nián fó tuō yào chū jiā de shí hòu 。 jìng fàn wáng yǐ wáng wèi wú
因：第一、是当年佛陀要出家的时候，净饭王以王位无
rén jì chéng ér bú kěn dá yīng 。 chú fēi shì yī yǒu le ér zǐ cái néng chū jiā 。 suǒ yǐ
人继承而不肯答应，除非释迦有了儿子才能出家，所以
shuō tā shì zhàng ài fó tuō chū jiā de rén 。 dì èr 。 shì fó tuō chū jiā hòu liù nián 。
说他是障碍佛陀出家的人。第二，是佛陀出家后六年，
luó hóu luó cái chū shēng 。 dà jiā yīn cǐ dōu zhǐ zé zhè ge hái zǐ lái lì bù míng 。 yú
罗睺罗才出生，大家因此都指责这个孩子来历不明。于
shì fó tuō biàn shuō chū luó hóu luó guò qù shēng de yīn guǒ guān xì 。 yuán lái tā zài guò qù
是佛陀便说出罗睺罗过去生的因果关系：原来他在过去
shēng zhōng 。 céng yǒu yī shì zài hái tí shí hòu wán pí 。 bǎ lǎo shǔ dòng dǔ zhù le liù
生中，曾有一世在孩提时候顽皮，把老鼠洞堵住了六
tiān 。 ràng lǎo shǔ chū bú lái 。 yīn cǐ zhè yī shì tā shòu dào bào yīng 。 cái zài niàng tāi
天，让老鼠出不来，因此这一世他受到报应，才在娘胎
lǐ zhù liù nián chū bú lái 。 bú jǐn zhàng ài zì jǐ 。 yě zhàng ài le mǔ qīn 。 dàn tā
里住六年出不来，不仅障碍自己，也障碍了母亲。但他

yě shì chéng yuàn ér lái , fú zuǒ fó tuó jiào huà de 。 yóu yú tā xiū xíng shí , bié rén
也是乘愿而来，辅佐佛陀教化的。由于他修行时，别人

kàn bú jiàn , fó tuó yīn cǐ zàn tàn tā shuō : luó hóu luó mì xíng wéi fó néng zhī zhī 。
看不见，佛陀因此赞叹他说：罗睺罗密行唯佛能知之。

zài fó tuó de suǒ yǒu dì zǐ zhōng , tā shì 「 mì xíng dì yī 」 。
在佛陀的所有弟子中，他是「密行第一」。

jiāo fàn bō tí yī wéi niú shì , yì sī shì niú chī cǎo de yàng zi 。 yuán lái
僬梵波提译为牛伺，意思是牛吃草的样子。原来

zhè wèi zūn zhě zài guò qù shì zhōng céng jīng shì ge hé shàng , yǒu yī cì tā kàn jiàn líng wài
这位尊者在过去世中曾经是个和尚，有一次他看见另外

yī wèi lǎo bī qiū zài chī dōng xī , yīn wéi yá chǐ diào guāng le , suǒ yǐ jiù yòng yá chuáng
一位老比丘在吃东西，因为牙齿掉光了，所以就用牙床

lái jiǎo shí wù , yàng zi hěn xiàng niú chī cǎo de yàng zi , tā biàn qǔ xiào nà wèi lǎo bī
来嚼食物，样子很像牛吃草的样子，他便取笑那位老比

qiū , lǎo bī qiū duì tā shuō : 「 nǐ bú yào qǔ xiào wǒ , gǎn kuài qiú chàn huí , fǒu
丘，老比丘对他说：「你不要取笑我，赶快求忏悔，否

zé huì xià dì yù de 。 」 yóu yú tā dāng chǎng zhī dào zì jǐ bú duì , lì kè xiàng lǎo
则会下地狱的。」由于他当场知道自己不对，立刻向老

bī qiū rèn cuò , suǒ yǐ hòu lái suī rán méi yǒu xià dì yù , dàn shì què zuò le wǔ bǎi
比丘认错，所以后来虽然没有下地狱，但是却作了五百

shì de niú 。 yóu yú zuò le tài jiǔ de niú ,
世的牛。由于做了太久的牛，

suǒ yǐ zhè bèi zi zuò rén hái huì bǎo yǒu niú de
所以这辈子做人还会保有牛的

xí qì , chī dōng xī hěn xiàng niú chī cǎo de yàng
习气，吃东西很像牛吃草的样

zi 。 tā guī yī fó tuó zhī hòu , bù jiǔ yě
子。他皈依佛陀之后，不久也

zhèng le ā luó hàn 。 fó tuó wéi kǒng shì rén kàn
证了阿罗汉。佛陀唯恐世人看

jiàn tā de yàng zi huì shēng qīng shì jī xiào , ér
见他的样子会生轻视讥笑，而

zhāo zhì zuì guò , yīn wéi tā shì ge ā luó
招致罪过，因为他是个阿罗

hàn 。 yú shì fó tuó jiù jiào tā qù tiān shàng ,
汉。于是佛陀就叫他去天上，

shòu tiān rén de gòng yǎng , yīn wéi tiān rén néng zhī
受天人的供养，因为天人能知

tā de qián shì guò bào bú gǎn jī xiào tā yīn cǐ zūn zhě bèi chēng wéi shòu tiān gòng
他的前世果报，不敢讥笑他，因此尊者被称为「受天供
yǎng dì yī
养第一」。

bīn tóu lú pō luó duò zài fó tuó de dì zǐ zhōng shì fú tián dì yī wéi
宾头卢颇罗堕在佛陀的弟子中是「福田第一」。为
shén me ne yīn wéi yǒu yí cì yí wéi wài dào zhàng zhe zì jǐ yǒu shén tōng jiù dào chù
什么呢？因为有一次，一位外道仗着自己有神通，就到处
chuī niú shuō yào shì yǒu shéi néng jiāng wǒ tóu shàng de bō qū xiā lái wǒ jiù xiàng tā
吹牛说：「要是有人能将我头上的钵取下来，我就向他
chén fú jié guǒ zhēn de shì méi yǒu rén néng dòng dé le tā de bō hòu lái zūn
臣服。」结果，真的是没有人能动得了他的钵。后来尊
zhě zhī dào le hěn bù fú qì jiù yòng shén tōng bǎ tā de bō zǐ zhāi xià lái shā
者知道了，很不服气，就用神通把他的钵子摘下来，杀
shā wài dào de ruì qì fó tuó zhī dào zhè jiàn shì yǐ hòu jiù jiāo xùn zūn zhě shuō
杀外道的锐气。佛陀知道这件事以后，就教训尊者说：

fó jiè shén tōng rú guǒ yòng shén tōng lái xī yǐn dà jiā nà me dà jiā biàn yí xīn
「佛戒神通，如果用神通来吸引大家，那么大家便一心
zhǐ xiǎng xué shén tōng ér bú huì yǒu rén kěn tīng wén zhèng fǎ le suǒ yǐ fó tuó jiù
只想学神通，而不会有人肯听闻正法了。」所以佛陀就
fá tā bù kě yǐ rù niè pán yào liú zài rén shì jiān jiē shòu zhòng shēng de gòng yǎng ràng
罚他不可以入涅槃，要留在人世间接受众生的供养，让
zhòng shēng guǎng zhòng fú tián shì wéi fú tián dì yī yīn cǐ xiān zài fó jiào jiè
众生广种福田，是为「福田第一」。因此，现在佛教界
zài jǔ bàn zhāi sēng dà huì shí zǒng huì liú ge wèi zi jiù shì yào ràng zūn zhě qián lái
在举办斋僧大会时，总会留个位子，就是要让尊者前来
shòu gòng de
受供的。

jù shuō yā liú tuó yǐ chū shēng de shí hòu quán shēn shì hēi de ér qiě fā chū guāng
据说迦留陀夷出生的时候全身是黑的，而且发出光
liàng yóu yú zūn zhě wǎn shàng chū wài qǐ shí rén mén jiàn dào hēi hēi de yí tuán dōu huì
亮。由于尊者晚上出外乞食，人们见到黑黑的一团都会
gǎn dào hài pà suǒ yǐ fó tuó jiù zhì dìng yí tiáo jiè lǜ yào chū jiā rén zài wǎn shàng
感到害怕，所以佛陀就制定一条戒律，要出家人在晚上
bù kě yǐ chū mén qǐ shí jīn guǎn rú cǐ zūn zhě yīn wéi shàn yú jiāo huà zhòng shēng
不可以出门乞食。尽管如此，尊者因为擅于教化众生，
suǒ yǐ zài fó tuó de dì zǐ zhōng chēng zuò jiāo huà dì yī
所以在佛陀的弟子中称作「教化第一」。

jù shuō mó hé jié bīn nà zūn zhě de
据说摩诃劫宾那尊者的

fù mǔ qīn yuán běn wú zǐ , wéi le qiú zǐ ,
父母亲原本无子，为了求子，

cái xiàng fáng sù xīng qí dǎo , yīn cǐ ěr shēng xià
才向房宿星祈祷，因此而生下

le zūn zhě 。 zūn zhě zài wèi chū jiā qián , yǒu
了尊者。尊者在未出家前，有

yí cì yú tú zhōng yù yǔ ěr jì sù táo shè ,
一次于途中遇雨而寄宿陶舍，

fó tuó zhī dào tā chū jiā de yīn yuán chéng shú ,
佛陀知道他出家的因缘成熟，

suǒ yì tóng shí yì huà zuò yí wèi bī qiū lái táo
所以同时亦化作一位比丘来陶

shè qiú sù , bìng qiè dāng yè wéi tā shuō fǎ ,
舍求宿，并且当夜为他说法，

yīn cǐ tā jiù suí fó chū jiā , bìng qiè zhèng dé
因此他就随佛出家，并且证得

ā luó hàn guǒ 。 yóu yú tā tōng xiǎo tiān wén xīng sù , yīn cǐ chēng wéi 「 zhī xīng sù dì
阿罗汉果。由于他通晓天文星宿，因此称为「知星宿第
yī 」。

bó jū luó zūn zhě yóu yú shì shì chí bú shā shēng jiè , suǒ yì hěn cháng shòu huó
薄拘罗尊者由于世世持不杀生戒，所以很长寿，活
dào yí bǎi liù shí suì , shì wéi 「 shòu mìng dì yī 」 , ér qiě tā sù shì cháng xíng bù
到一百六十岁，是为「寿命第一」，而且他宿世常行布

shī , suǒ yì róng mào cí shàn duān zhèng 。 jù shuō zūn zhě zài guò qù de shí hòu céng jīng
施，所以容貌慈善端正。据说尊者在过去世的时候曾经

bù shī yí kē hé lí lì guǒ gěi yí wèi shēng bìng de bī qiū , yīn cǐ ěr dé dào wǔ zhǒng
布施一颗诃梨勒果给一位生病的比丘，因此而得到五种

bú sǐ de guǒ bào 。 shén me shì wǔ bú sǐ ne ? dì yī , chū shēng shí , zūn zhě bèi
不死的果报。什么是五不死呢？第一，出生时，尊者被

bào guǒ zài yí ge ròu tuán lǐ miàn , tā fù mǔ qīn yǐ wéi shēng le ge guài wù , jiù bǎ
包裹在一个肉团里面，他父母亲以为生了个怪物，就把

tā diū rù guō zhōng , jié guǒ rè shuǐ zhǔ bú sǐ tā 。 dì èr , yòu yòng huǒ kǎo , yě
他丢入锅中，结果热水煮不死他。第二，又用火烤，也

kǎo bú sǐ tā 。 dì sān , zài diū rù shuǐ zhōng , yě yān bú sǐ tā 。 dì sì , shāo
烤不死他。第三，再丢入水中，也淹不死他。第四，稍

hòu ròu tuán bèi yú chī le , jìng yě wú shì 。
后肉团被鱼吃了，竟也无事。

dì wǔ , hòu lái yú bèi yú fú zhuō dào , pōu
第五，后来鱼被渔夫捉到，剖

kāi dù zǐ , jìng rán fā xiàn zūn zhě ān rán wú
开肚子，竟然发现尊者安然无

yāng 。 suǒ yǐ shuō bù shī hé ài hù shēng mìng bú
恙。所以说布施和爱护生命不

shā shēng shí zài shì zhí dé wǒ men xué xí de xíng
杀生实在是值得我们学习的行

wéi ā !
为啊！

ā nǒu lóu tuō yì wéi wú pín , jù
阿耨楼驮译为无贫，据

shuō yóu yú zūn zhě lèi shì xiū bù shī , yīn
说由于尊者累世修布施，因

cǐ shēng shēng shì shì dōu hěn fù yǒu , ér qiě
此生生世世都很富有，而且

yú shì fù yǒu , jiù bù shī yú duō 。 wéi dú yǒu ge māo bìng jiù shì ài shuì jué , cháng
愈是富有，就布施愈多。唯独有个毛病就是爱睡觉，常

cháng fó tuó zài shàng miàn jiǎng jīng shuō fǎ , tā jiù zài xià miàn měng dá kē shuì 。 jié guǒ yǒu
常佛陀在上面讲经说法，他就下面猛打瞌睡。结果有

yī cì fó tuó wéi jǐng jiè tā , jiù dà shēng hē chī shuō : 「 duō duō hé wéi shuì , luó
一次佛陀为警戒他，就大声喝斥说：「咄咄何为睡，螺

shī bàng hā lèi ; yī shuì yī qiān nián , bù wén fó míng zì 。 」 yú shì zūn zhě xīn lǐ
狮蚌哈类；一睡一千年，不闻佛名字。」于是尊者心里

hěn nán guò , jiù fā fèn jīng jìn zhēng dà shuāng yǎn , qī rì qī yè bù bì yǎn , jié guǒ
很难过，就发奋精进睁大双眼，七日七夜不闭眼，结果

bǎ yǎn jīng nòng xiǎ le 。 fó tuó lián mǐn tā , jiù jiāo tā 「 lè jiàn zhào míng jīn gāng sān
把眼睛弄瞎了。佛陀怜悯他，就教他「乐见照明金刚三

mèi 」 , xiū chéng zhī hòu , zhèng dé tiān yǎn tōng , bù dàn yǎn jīng kàn dé jiàn , jí shǐ
昧」，修成之后，证得天眼通，不但眼睛看得见，即使

shì dà qiān shì suǒ yǒu shì wù , tā dōu néng rú guān zhǎng zhōng wén yī yàng , kàn dé yī
是大千世界所有事物，他都能如观掌中纹一样，看得一

qīng èr chǔ , gù chēng 「 tiān yǎn dì yī 」 。
清二楚，故称「天眼第一」。

【白话浅译】

tóng shí hái yǒu xǔ duō wèi dà pú sà qián lái tīng fǎ qí zhōng yǒu wén shū shī
 同时，还有许多位大菩萨前来听法，其中有文殊师
 lì pú sà ā yì duō pú sà gān tuó hē tí pú sà cháng jīng jìn pú sà rú
 利菩萨、阿逸多菩萨、干陀诃提菩萨、常精进菩萨，如
 shì děng zhū wèi dà pú sà ér wéi dài biǎo fù yǒu shì tí huán yīn yǔ zhū tiān wáng tiān
 是等诸位大菩萨而为代表。复有释提桓因与诸天王、天
 zǐ zhòng yǐ jí qí tā shì jiān wú liàng de tiān rén dōu huān xǐ yǒng yuè de qián lái
 子众，以及其他世间无量的天、人，都欢喜踊跃的前来
 tīng fó shuō fǎ
 听佛说法。

◎大悲千手千眼观世音菩萨

【补充说明】

pú sà shì pú tí sà duō
 菩萨是菩提萨埵
 de jiǎn chēng yī bān fān yì wéi
 的简称，一般翻译为
 「jù yǒu dà dào xīn de zhòng shēng」
 「具有大道心的众生」
 huò 「jué yǒu qíng」
 或「觉有情」。《dà lùn
 shì shàng miàn jì zǎi pú tí
 释》上面记载：「菩提
 míng fó dào sà duō míng chéng jiù
 名佛道，萨埵名成就
 zhòng shēng yǐ zhū fó dào chéng jiù zhòng
 众生，以诸佛道成就众
 shēng gù míng pú tí sà duō
 生，故名菩提萨埵。」
 cǐ wài ā pí tǎn shàng miàn
 此外《阿毗昙》上面

yě shuō 「pú tí yún wú shàng dào sà duō míng dà xīn wèi cǐ rén fā guāng dà
 也说：「菩提云无上道，萨埵名大心，谓此人发广大
 xīn qiú wú shàng dào jiù dù zhòng shēng gù míng pú sà jué shì jué wù yǒu
 心，求无上道，救度众生，故名菩萨。」觉是觉悟，有
 qíng shì zhǐ liù dào zhòng shēng pú sà yǐ zhì qiú fó dào zhī jué zì lì ér bēi
 情是指六道众生，菩萨以智求佛道之觉（自利），而悲

dù yī qiè zhòng shēng (lì tā) 。
度一切众生（利他）。

pú sà jù yǒu dà cí bēi , shì zhòng
菩萨具有大慈悲，视众

shēng rú zǐ , yǐ zhòng shēng zhī kǔ wéi
生如子，以众生之苦为

yī kǔ suǒ yǐ cháng fā yuàn jì dù
已苦，所以常发愿济度

yī qiè zhòng shēng , pǔ yuàn yī qiè zhòng
一切众生，普愿一切众

shēng gòng chū kǔ hǎi , tóng dé jiě
生，共出苦海，同得解

tuō 。 suǒ yǐ wǒ men kě yǐ zhī
脱。所以我们可以知

dào , yī bān de xíng zhě zhǐ yào fā
道，一般的行者只要发

pú tí xīn , zhì qiú fó dào , bēi
菩提心，智求佛道，悲

dù zhòng shēng , jiù kě yǐ chēng zhī wéi
度众生，就可以称之为

pú sà 。 bù guò yào zhùyì de shì , zhè lèi de pú sà shì shàng wèi chéng fó de 。 qí
菩萨。不过要注意的是，这类的菩萨是尚未成佛的。其

shí yǒu hěn duō pú sà dōu shì yǐ jīng jué wù chéng fó de , xiàng guān shì yīn pú sà jiù shì
实有很多菩萨都是已经觉悟成佛的，像观世音菩萨就是

guò qù de zhèng fǎ míng fó , wén shū pú sà shì guò qù de lóng zhǒng shàng fó , tā men dōu
过去的正法明佛，文殊菩萨是过去的龙种上佛，他们都

shì yóu yú cí mǐn zhòng shēng , cái tè bié zài shì xiàn pú sà , dǎo jià cí háng , huí dào
是由于慈悯众生，才特别再示现菩萨，倒驾慈航，回到

zhè ge suǒ pó shì jiè lái pǔ dù zhòng shēng de , zhè hé yī bān chū qiú fó dào de pú sà
这个娑婆世界来普度众生的，这和一般初求佛道的菩萨

bù tóng 。 mó hē yī wéi dà , sà jí pú sà , mó hē sà jí shì zhǐ pú sà zhōng zhī
不同。摩诃译为大，萨即菩萨，摩诃萨即是指菩萨中之

dà pú sà , wéi yǐ fā dà pú tí xīn ér néng jiù dù zhòng shēng de dà pú sà 。
大菩萨，为已发大菩提心而能救度众生的大菩萨。

wén shū shī lì yòu chēng mǎn shū shī lì , yǐ wéi miào dé huò miào jí xiáng 。 wén shū
文殊师利又称曼殊室利，译为妙德或妙吉祥。文殊

pú sà zǎo yǐ chéng fó , wéi le fù zuǒ shì yī ān ní fó jiào huà zhòng shēng , shì xiàn pú
菩萨早已成佛，为了辅佐释迦牟尼佛教化众生，示现菩

sà shēn , zài zhòng pú sà zhōng , gōng
萨身，在众菩萨中，功

dé zhì huì tuī wéi dī yī 。 àn wén shū
德智慧推为第一。按文殊

pú sà zhī běn yīn , tā guò qù cēng duì
菩萨之本因，他过去曾对

bǎo cáng fó fā hōng shì yuàn , méng fó shòu
宝藏佛发宏誓愿，蒙佛授

jì , zì yuē wén shū , ruò lùn běn
记，字曰文殊，若论本

guǒ , zé wéi guò qù lóng zhǒng shàng fó ,
果，则为过去龙种上佛，

jīn zài běi fāng huān xǐ shì jiè zuò fó ,
今在北方欢喜世界作佛，

hào huān xǐ cáng mó ní bǎo jī fó ,
号欢喜藏摩尼宝积佛，

wèi lái jiāng yú nán fāng lí gǔ shì jiè chéng
未来将于南方离垢世界成

fó , hào pǔ xiàn fó 。 wén shū pú
佛，号普现佛。文殊菩

sà guò qù wéi qī fó zhī shī , zhèng dé yī qiè fó zhì , dé xíng shēn miào , bù kě sī
萨过去为七佛之师，证得一切佛智，德行深妙，不可思

yì , suǒ yī chēng wéi miào dé 。 wén shū pú sà , dǎo jià cí háng , bēi zhì yǒng měng ,
议，所以称为妙德。文殊菩萨，倒驾慈航，悲智勇猛，

néng lìng jiàn qí xiāng huò wén qí míng zhě , fā dà pú tí xīn , lí kǔ dé lè , jí xiáng
能令见其相或闻其名者，发大菩提心，离苦得乐，吉祥

bù kě sī yì 。 ér qiě wén shū pú sà jiàng shēng shí , shì jiè yǒu shí zhǒng xiáng ruì , shèng
不可思议。而且文殊菩萨降生时，世界有十种祥瑞，胜

fú bù kě sī yì , suǒ yī chēng wéi miào jí xiáng 。 fó tuó shì fǎ wáng , wén shū jì chéng
福不可思议，所以称为妙吉祥。佛陀是法王，文殊继承

fó fǎ , shào lóng fó zhǒng , fù fó xíng huà , jiù rú tóng zǐ jì fù yè yí yàng , suǒ
佛法，绍隆佛种，辅佛行化，就如同子继父业一样，所

yī chēng wén shū shī lì wéi fǎ wáng zǐ 。 wén shū pú sà de tóu shàng yǒu wǔ ge fà jì ,
以称文殊师利为法王子。文殊菩萨的头上有五个发髻，

biǎo dà rì wǔ zhì 。 tā shǒu zhōng zhī jiàn , biǎo yǐ zhì huì zhān duàn yī qiè è fǎ 。 yòu
表大日五智。他手中执剑，表以智慧斩断一切恶法。又

cháng zuò zài shī bèi shàng , biǎo zhì huì yǒng měng rú shī , yǐ zhì huì jiàng fú yī qiè fán nǎo
常坐在狮背上，表智慧勇猛如狮，以智慧降伏一切烦恼

shòu wén shū pú sà yǔ pǔ xián pú sà
兽。文殊菩萨与普贤菩萨

tóng shì shì jiā móu ní fó de liǎng dà zhù
同是释迦牟尼佛的两大助

shǒu wén shū biǎo zhì huì pǔ xián biǎo
手，文殊表智慧，普贤表

xíng yuàn liǎng wèi dōu shì yǐ jīng chéng fó
行愿，两位都是已经成佛

de dà pú sà wéi le fú zhù fó tuó
的大菩萨，为了辅助佛陀

hóng yáng fó fǎ cái yòu shì xiǎn wéi pú
弘扬佛法，才又示现为菩

sà。
萨。

ā yì duō pú sà jiù shì mí
阿逸多菩萨就是弥

lè pú sà mí là shì xìng ā yì
勒菩萨，弥勒是姓，阿逸

duō shì míng yì zuò 「cí shì」，
多是名，译作「慈氏」，

míng 「wú néng shèng」 mí là pú sà
名「无能胜」。弥勒菩萨

guò qù shēng zhōng yù dà cí rú lái，
过去生中，遇大慈如来，

céng fā yuàn xíng tóng dà cí jí dé cí
曾发愿行同大慈，即得慈

xīn sān mèi cóng cǐ duō shēng guǎng xiū cí xíng cháng xiū cí dìng cí hù zhòng shēng suǒ
心三昧，从此多生广修慈行，常修慈定，慈护众生，所

yǐ chēng wéi 「cí shì」。 yóu yú tā shì bǔ chù pú sà jí jiāng chéng fó guǎng dù zhòng
以称为「慈氏」。由于他是补处菩萨，即将成佛广度众

shēng tā de zhì jí dà cí wú rén néng shèng suǒ yǐ míng wéi 「wú néng shèng」。
生，他的至极大慈，无人能胜，所以名为「无能胜」。

fó jīng shàng shuō mí là pú sà yuán běn chū shēng yú pó luó mén jiā tíng hòu lái fǎn yī fó
佛经上说弥勒菩萨原本出生于婆罗门家庭，后来皈依佛

tuó ér qiě xiān fó rù miè shàng shēng yú tiān shàng de dǒu shuài nèi yuàn wéi tiān rén shuō
陀，而且先佛入灭，上升于天上的兜率内院，为天人说

fǎ chéng bǔ chù pú sà jiāng lái jì chéng shì jiā fó wèi xià shēng rén jiān zài huá
法，成补处菩萨，将来继承释迦佛位，下生人间，在华

lín yuán lóng huá shù xià chéng fó , kāi sān fān fǎ huì , guǎng dù shàng zhōng xià sān gēn zhòng
林园龙华树下成佛，开三番法会，广度上中下三根众

shēng , shì wéi 「 lóng huá sān huì 」 。 jù shuō mí lè pú sà zài liáng wǔ dì de shí hòu
生，是为「龙华三会」。据说弥勒菩萨在梁武帝的时候

céng jīng yīng huà wéi fù dà shì , hěn shòu wǔ dì zūn jìng 。 cǐ wài , wǔ dài shí hòu yǒu
曾经应化为傅大士，很受武帝尊敬。此外，五代时候有

yī wèi míng jiào qī cǐ de hé shàng , chuō hǎo bù dai hé shàng , shēng dé dà dù pí , dà
一位名叫契此的和尚，绰号布袋和尚，生得大肚皮，大

ěr duō , shǒu xī bù dai féng rén biàn qǐ huà , suǒ dé de dōng xī dōu fàng rù dai zhōng ,
耳朵，手携布袋逢人便乞化，所得的东西都放入袋中，

è le jiù chī yī xiē , bǎo le jiù suí biàn zhǎo ge dì fāng shuì jué 。 tā chū yǔ wú
饿了就吃一些，饱了就随便找个地方睡觉。他出语无

dìng , dàn shì què fēi cháng líng yàn , chú le néng yù zhī qíng yǔ wài , hái néng zhān xuě bù
定，但是却非常灵验，除了能预知晴雨外，还能沾雪不

shī , ràng rén jué dé hěn shén qí 。 wǔ dài hòu liáng zhēn míng èr nián , qī cǐ hé shàng duān
湿，让人觉得很神奇。五代后梁贞明二年，契此和尚端

zuò zài míng zhōu yuè lín sì de yī kuài pán shí shàng , kǒu niàn 「 mí lè zhēn mí lè , fēn
坐在明州岳林寺的一块磐石上，口念「弥勒真弥勒，分

shēn qiān bǎi yì , shí shí shì shí rén , shí rén zì bú shí 。 」 rán hòu jiù yuán jì
身千百亿，时时示时人，时人自不识。」然后就圆寂

le 。 yóu yú tā xíng dòng qí tè , yuán jì qián yòu niàn le zhè yàng de jié yǔ , suǒ yǐ
了。由于他行动奇特，圆寂前又念了这样的偈语，所以

yǒu rén rèn wéi tā jiù shì mí lè pú sà lái zhuǎn shì de ,
有人认为他就是弥勒菩萨来转世的，

ér zhè yě jiù shì wǒ men xiàn zài suǒ tīng dào yǒu guān
而这也正是我们现在所听到有关

mí lè pú sà de yī xiē chuán shuō 。
弥勒菩萨的一些传说。

gān tuó hé tí pú sà yòu jiào bù xiū xī
干陀诃提菩萨又叫不休息

pú sà 。 chéng yǐ fó dào shēn yuǎn , bù yì chéng jiù , cǐ pú sà lì jié jīng jìn , cháng
菩萨。诚以佛道深远，不易成就，此菩萨历劫精进，常

xiū wàn xíng , bù tuì pú tí , guǎng dù zhòng shēng , wèi cháng xiū xī , gù chēng bù xiū xī
修万行，不退菩提，广度众生，未尝休息，故称不休息

pú sà , biǎo shì xìn xīn bù tuì , fàn xíng bù tuì , pú tí xīn bù tuì de yī sī 。
菩萨，表示信心不退，梵行不退，菩提心不退的意思。

cháng jīng jìn pú sà lì jié guǎng xiū fàn xíng , jiù shì wèi le guǎng dù zhòng shēng ,
常精进菩萨历劫广修梵行，就是为了广度众生，

tā níng kě zì jǐ shēng shēng shì shì bú chéng fó yě yào wéi zhòng shēng shuō fǎ suǒ yǐ jiào
他宁可自己生生世世不成佛，也要为众生说法，所以叫
zuò cháng jīng jìn pú sà 《bǎo jī jīng》 shàng shèn zhì tí dào zhè wèi pú sà céng jīng
做常精进菩萨。《宝积经》上甚至提到，这位菩萨曾经
wéi le dù huà zhòng shēng ér néng yú wú liàng jié zhōng cháng suí hù zhòng shēng yí niǎn bù
为了度化众生，而能于无量劫中，常随护众生，一念不
shě rú cǐ jīng jìn bù duàn suǒ yǐ míng wéi cháng jīng jìn pú sà
舍，如此精进不断，所以名为常精进菩萨。

qí shí pú sà nà me duō wéi shén me zài zhè lǐ què zhǐ liè jǔ zhè jǐ wèi
其实菩萨那么多，为什么在这里却只列举这几位
pú sà wéi dài biǎo ne shí zài shì jìng tǔ niàn fó fǎ mén tài bù kě sī yǐ le fēi
菩萨为代表呢？实在是净土念佛法门太不可思议了，非
dé yǒu dà zhì huì de rén cái néng xìn zhī suǒ yǐ cái tuī wén shū pú sà wéi shǒu biāo
得有大智慧的人才能信知，所以才推文殊菩萨为首，表
shì niàn fó qiú shēng jìng tǔ yǐ zhì xìn wéi xiān qí cǐ niàn fó fǎ mén shì dù shēng
示念佛求生净土，以智信为先。其次，念佛法门是度生
yào fǎ yīng gāi yào liú chuán xià qù ér mí lè pú sà shì jì shì jiā móu ní fó zhī
要法，应该要流传下去，而弥勒菩萨是继释迦牟尼佛之
hòu jiāng lái huì zài zhè ge shì jiè chéng fó de pú sà tā jiāng lái néng ràng cǐ jīng liú
后，将来会在这个世界成佛的菩萨，他将来能让此经流
tōng wú jìn suǒ yǐ cái jiē zhe jǔ chū mí lè pú sà mí lè tóng shí yì biǎo cí
通无尽，所以才接着举出弥勒菩萨。弥勒同时亦表慈
xíng yǐ cí xīn bú shā jù zhū jiè xíng chéng shēng jìng tǔ zhī yīn cǐ wài xué
行，以慈心不杀，具诸戒行，成生净土之因。此外，学
xí zhè ge niàn fó fǎ mén méi yǒu shén me jué qiào zhǐ yào wàn yuán fàng xià zhuān xīn
习这个念佛法门，没有什么诀窍，只要万缘放下，专心
niàn fó yú sì shí zhōng cháng qín jīng jìn bú kě xiè dài zì rán kě yǐ dé dào
念佛，于四时中，常勤精进，不可懈怠，自然可以得到
gōng fū chún shú lín zhōng néng gòu shùn lì wǎng shēng suǒ yǐ bú xiū xī pú sà cháng jīng
工夫纯熟，临终能够顺利往生，所以不休息菩萨、常精
jìn pú sà yòu cǐ zhī zhèng yīn wéi shàng liè yuán yīn suǒ yǐ cái tè bié jǔ chū zhè jǐ
进菩萨又次之。正因为上列原因，所以才特别举出这几
wèi pú sà zuò wéi dài biǎo ér bú shì suí biàn jǔ yí jǔ de ruò shēn shù zhī wén
位菩萨做为代表，而不是随便举一挙的。若深述之，文
shū biǎo guò qù fó shì jiā biǎo xiàn zài fó mí lè biǎo wèi lái fó jí sān shì zhū
殊表过去佛，释迦表现在佛，弥勒表未来佛，即三世诸
fó jiē xuān yáng zàn tàn niàn fó fǎ mén zhī shū shèng rú néng zhì xìn cí xíng jīng jìn niàn
佛皆宣扬赞叹念佛法门之殊胜，如能智信慈行，精进念

fó bú tuì dào xīn bì néng dēng jí lè jìng tǔ mǎn pú tí yuàn 。
佛，不退道心，必能登极乐净土，满菩提愿。

shì tí huán yīn yì zuò
释提桓因译作

◎释提桓因等无量诸天大众听法图

néng wéi tiān zhǔ lüè chēng
「能为天主」，略称

dì shì yīn yǒu guǎng dà fú
帝释，因有广大福

dé néng wéi yù jiè tiān lí de
德，能为欲界天里的

dào lì tiān zhǔ dào lì tiān wèi
忉利天主。忉利天位

zài xū mí shān dǐng guǎng bā wàn
在须弥山顶，广八万

yóu xún zhōng jiān shì shàn jiàn
由旬，中间是善见

chéng shì tiān zhǔ suǒ jū zhù de
城，是天主所居住的

dì fāng páng biān sì zhōu hái yǒu
地方。旁边四周还有

sān shí èr ge tiān zǒng gòng yǒu
三十二个天，总共有

sān shí sān tiān gù dào lì tiān
三十三天，故忉利天

yòu chēng sān shí sān tiān qí shí
又称三十三天。其实

qián lái tīng fó shuō fǎ de tiān rén
前来听佛说法的天人

fēi cháng fēi cháng duō jǔ chū shì
非常非常多，举出释

tí huán yīn zhǐ shì zuò wéi tiān
提桓因，只是作为天

rén de dài biǎo ér yǐ
人的代表而已。

◎从我们这个娑婆世界向西方经过十万亿个三千大千世界，有一个极乐世界，那里有一位佛，名号为「阿弥陀佛」，正在那里演说甚深清净微妙的佛法。

【白话浅译】

dāng shí fó tuó gào sù cháng lǎo shè lì fú dēng dà zhòng shuō : 「 cōng wǒ mén zhè
当时，佛陀告诉长老舍利弗等大众说：「从我们这
ge shì jiè de xī fāng jīng guò shí wàn yì ge fó tǔ nà lǐ yǒu yí ge shì jiè ,
个世界的西方，经过十万亿个佛土，那里有一个世界，
míng jiào jí lè shì jiè zài zhè shì jiè zhōng yǒu yí wèi fó míng hào wéi ā mí tuó
名叫极乐世界，在这世界中，有一位佛，名号为阿弥陀
fó xiàn zài zhèng zài jí lè shì jiè wéi zhè shì jiè de zhòng shēng xuān shuō shēn shēn wēi miào
佛，现在正在极乐世界，为这世界的众生宣说甚深微妙
de fó fá lìng yī qiè zhòng shēng jiē néng dé dào shū shèng de lì yì ān lè 。 」
的佛法，令一切众生皆能得到殊胜的利益安乐。」

【补充说明】

suǒ yǒu fó jiào de jīng diǎn zài kāi tóu dōu huì xiān xù shù shuō fǎ yīn yuán ,
所有佛教的经典，在开头都会先叙述说法因缘，
rán hòu jiē zhe yīn yuán fā qǐ pì rú fǎ huá xiān yǒu bái háo fàng guāng , 《 wéi
然后接着因缘发起，譬如《法华》先有白毫放光，《维

mó xiān yǒu pí yé shì jí 《yuán jué》、《jīn gāng》 yǐ jí zhū jīng duō
 摩》先有毘耶示疾，《圆觉》、《金刚》以及诸经，多
 yīn yǒu wèn zài xiān rán hòu fó cái xuān yǎn fó fǎ dàn shì zhè bù ā mí tuó
 因有问在先，然后佛才宣演佛法。但是，这部《阿弥陀
 jīng shì shì jiā móu ní fó bú qǐng zì shuō de yīn wéi zhè bù jīng kāi shì niàn fó fǎ
 经》是释迦牟尼佛不请自说的，因为这部经开示念佛法
 mén néng lìng zhòng shēng sù chāo shēng sǐ rú xiān yǒu chéng yào rù kǒu jí huó rú lái
 门，能令众生速超生死，如现有成药，入口即活。如来
 cǐ bēi xīn qiè jiàn cǐ shàn fǎ liáng fāng wèi dài zhòng shēng yīn qín qǐ qǐng jí xiān sù
 慈悲心切，见此善法良方，未待众生殷勤启请，即先速
 gào zhòng shēng wéi lìng xìn yuàn zhòng shēng sù dēng jí lè hái yǒu wèi shén me yào dú
 告众生，为令信愿众生，速登极乐。还有，为什么要独
 dú duì shè lì fú shuō ne shí zài shì yīn wéi yào néng xiāng xìn ā mí tuó jīng
 独对舍利弗说呢？实在是因为要能相信《阿弥陀经》，
 xiāng xìn niàn fó wǎng shēng fǎ mén fēi dà zhì huì zhě nán yǐ shēn xìn ér qiè bì xū shì
 相信念佛往生法门，非大智慧者难以深信，而且必须是
 yóu zhì huì shēng de xìn fā de yuàn qǐ de xíng cái néng zhèng xìn hóng yuàn jí dà
 由智慧生的信、发的愿、起的行，才能正信，弘愿及大
 xíng ruò wú zhì huì nà biàn shì mí xìn sī yuàn hé xiǎo xíng suǒ yǐ shì jiā móu
 行。若无智慧，那便是迷信、私愿和小行。所以释迦牟
 ní fó shǐ zhōng dōu jiāo wǒ men yào yǒu bān ruò zhì huì fāng néng zhèng dào bù néng liǎo jiě
 尼佛始终都教我们要般若智慧，方能证道；不能了解
 fó fǎ biàn shì mí xìn fǎn zēng cháng yú chī fó wéi 「yī dà shì yīn yuàn」 chū
 佛法，便是迷信，反增长愚痴。佛为「一大事因缘」出
 shēng yú shì qí mù de biàn zài yú bǎ tā de zhī jiàn gào sù wǒ men yào wǒ men yóu
 生于世，其目的便在于把他的知见告诉我们，要我们由
 cǐ xiū xíng zhèng wù tā suǒ wù dào de bìng jìn rù tā de zhī jiàn fó tuó zhī suǒ yǐ
 此修行证悟他所悟到的，并进入他的知见。佛陀之所以
 gào sù shè lì fú shì yīn wéi zài fó tuó de zhū dà dì zǐ zhōng shè lì fú de zhì
 告诉舍利弗，是因为在佛陀的诸大弟子中，舍利弗的智
 huì dì yī zhè yě yì wèi zhe yào wǒ men néng yǐ zhì xìn zhì yuàn zhì xíng lái xìn
 慧第一，这也意味着要我们能以智信、智愿、智行来信
 jiě ā mí tuó jīng xiū xíng niàn fó fǎ mén
 解《阿弥陀经》，修行念佛法门。

yī fó tǔ shì yí ge sān qiān dà qiān shì jiè rú guò jīng guò shí wàn yí ge
 一佛土是一个三千大千世界，如果经过十万亿个
 fó tǔ kě yǐ xiǎng xiàng nà shì duō me yǎo yuǎn tǔ nǎi wǒ men zhè ge bào shēn suǒ
 佛土，可以想像那是多么遥远。土，乃我们这个报身所

yī zhǐ zhī chù duì zhòng shēng ér yán lí kāi tǔ biàn méi yǒu le lì zú diǎn ruò yī
依止之处，对众生而言，离开土便没有了立足点，若一
qiè huà wéi xū kōng jiāng wú suǒ yī gù fó tuó shàn qiǎo fāng biàn kāi shì jìng tǔ niàn
切化为虚空，将无所依怙。佛陀善巧方便，开示净土念
fó fǎ mén zhī dào ā mí tuó jīng yǐ shì nǎn xìn zhī fǎ ruò lián quàn zhòng shēng
佛法门，知道《阿弥陀经》已是难信之法，若连劝众生
wǎng shēng de jìng tǔ yě méi yǒu ge fāng wèi kě yī xún nà me zhòng shēng jiāng gèng nán yǐ xiāng
往生的净土也没有个方位可依循，那么众生将更加难以相
xìn le suǒ yǐ fó tuó bù dé bù zhǐ míng 「cóng shì xī fāng」 de fāng wèi mù de
信了，所以佛陀不得不指明「从是西方」的方位。目的
jiù shì yāo xiān yǐn dǎo zhòng shēng rù jìng tǔ zhī mén děng tā duì nǎn xìn zhī fǎ shēng chū jiān
就是要先引导众生入净土之门，等他对难信之法生出坚
dìng de xìn xīn wù dá shì xīn shì fó shì xīn zuò fó zhī hòu jiù zì rán zhī dào
定的信心，悟达是心是佛，是心作佛之后，就自然知道
wú suǒ wéi de xī fāng hé dōng fāng le qí shí shí wàn yì fó tǔ bù lí zhī chǐ yuán
无所谓西方和东方了。其实十万亿佛土不离咫尺，原
shì wǒ yī niàn xīn zhōng suǒ xiǎn zì xìng mí tuó běn jù jí lè wéi xīn jìng tǔ
是我一念心中所现，自性弥陀，本具极乐，唯心净土，
hé yǒu yuǎn jìn zhī fēn ruò néng zhēn xīn niàn fó yí xīn bù luàn shí xiāng xiàn qián
何有远近之分？若能真心念佛，一心不乱，实相现前，
qīn zhèng běn xīn jí shēng zì xīn jìng tǔ jiàn zì xìng mí tuó zé jí lè bù lí zì
亲证本心，即生自心净土，见自性弥陀，则极乐不离自
xīn chéng rú gǔ dé suǒ yán 「lín zhōng xī fāng jìng fēn míng zài mù qián」 yì
心，诚如古德所言：「临终西方境，分明在目前。」亦
jí lín zhōng bù luàn yí xīn biàn shì shòu shēng jìng tǔ zhī xīn yuàn xué zhě shēn sī qí
即临终不乱一心，便是受生净土之心，愿学者深思其
lǐ
理。

【白话浅译】

佛 tuó yòu jiē zhe shuō : 「 shè lì fú ! nà ge shì jiè yīn hé yuān gù míng wéi jí lè shì jiè ? zhè shì yīn wéi zhù zài nà ge shì jiè de zhòng shēng , jiē shì yóu lián huá huà shēng , qīng jìng zì zài , sī yī dé yī , sī shí dé shí , méi yǒu yī qiè shēn xīn yōu kǔ , wéi yǒu wú liàng de qīng jìng xī lè , suǒ yǐ cái míng wéi jí lè shì jiè 。 」

「 shè lì fú ! wǒ zài xiáng xì de gào sù nǐ men jí lè shì jiè de zhuāng yán 。 zài zhè jí lè shì jiè jìng tǔ zhōng , chù chù jiē yǒu qī zhòng xíng liè de miào bǎo lán gān , qī zhòng wú liàng de miào bǎo luó wǎng , yǐ jí qī zhòng xíng liè de miào bǎo shù lín , zhè xiē yóu sì bǎo suǒ chéng de lán gān , bǎo wǎng , shù lín , cóng shàng xià sì zhōu zhòng zhòng de wéi rào zhe jí lè shì jiè , yī yǎn wàng qù , yǒu rú zhòng bǎo miào shì , guāng yào huá lì , kě lǐng rén cháng zhù qīng jìng xī lè 。 jí lè shì jiè yīn wéi yǒu rú shì zhǒng zhǒng de zhuāng yán , suǒ yǐ cái míng wéi jí lè shì jiè 。 」

【补充说明】

jí lè shì jiè hé wǒ men zhè ge suǒ pó shì jiè zuì míng xiǎn de bù tóng , jiù shì zài yú 「 wú yǒu zhòng kǔ 」 yǔ 「 dàn shòu zhū lè 」 。 zěn me shuō ne ? suǒ pó shì jiè yòu míng kǎn rěn de shì jiè , zhù zài zhè ge shì jiè de zhòng shēng yào rěn shòu zhǒng zhǒng wú liàng de tòng kǔ , ér xī fāng jí lè shì jiè gāng hǎo hé wǒ men xiāng fǎn , zhǐ yǒu zhǒng zhǒng de shū shèng miào lè , ér wú yī sī yī háo de kǔ shì xiāng zá 。 dà jiā kě yǐ xiǎng xiǎng kàn , wǒ men de kǔ shì bú shì duō dé bù dé le , cóng shēng , lǎo , bìng , sǐ

◎在极乐世界的众生，没有一切的身心苦恼，只享受尽的清静喜乐，所以叫做极乐世界。

dào ài bié lí yuàn zēng huì qiú bú dé wú yùn chì shèng déng kǔ chēng zhī bā
到爱别离、怨憎会、求不得、五蕴炽盛等苦，称之「八
kǔ cí wài shàng yǒu tiān zāi dì zhèn dà fēng dà shuǐ dà huǒ déng kǔ
苦」；此外尚有天灾、地震、大风、大水、大火等苦。

jǐ shí xiān zài fū qī ēn ài ér nǚ guāi qiǎo qián shì chōng yù mǎn zú yī qiè dōu
即使现在夫妻恩爱，儿女乖巧，钱势充裕满足，一切都
hěn ān quán dàn réng yǒu yí ge wú chāng de kǔ yīn wéi zhè xiē céng jīng měi hǎo
很安全，但仍有一个「无常」的苦，因为这些曾经美好
de shì wù zhōng guī yào sǎn miè de rán ér jí lè shì jiè lì jiù méi yǒu qián miàn
的事物，终归要散灭的。然而，极乐世界里就没有前面
suǒ tí de nà xiē kǔ le zhǐ yǒu zhōng zhōng de kuài lè yǒu sān lè bā lè nǎi
所提的那些苦了，只有种种的快乐，有三乐，八乐，乃
zhì wú liàng zhū lè
至无量诸乐。

sān lè shì nǎ sān lè ne yī shì qīng jìng wú lèi de kuài lè yīn wéi méi yǒu
三乐是哪三乐呢？一是清静无累的快乐。因为没有
cū zhuó de shēn tǐ méi yǒu yù ài de rǎn suǒ yǐ méi yǒu shēn xīn kǔ de tòng
粗浊的身体，没有欲爱的染，所以没有身心「苦」的痛

kǔ èr shì yī bào zhèng bào jīng cháng bú huài de kuài lè yīn wéi shòu míng wú liàng ,
 苦。二是依报、正报经常不坏的快乐。因为寿命无量，
 guó tǔ bú huài suǒ yǐ méi yǒu huài de tòng kǔ sān shì zhèng zhì bú dòng de kuài
 国土不坏，所以没有「坏」的痛苦。三是正智不动的快
 lè yīn wéi ān zhù zài zhēn lǐ bú shēng bú miè suǒ yǐ méi yǒu wú cháng biàn
 乐。因为安住在真理，不生不灭，所以没有「无常变
 qiān de tòng kǔ
 迁」的痛苦。

bā lè ne fēn bié shì yī lián huà huà shēng lè suǒ yǐ méi yǒu shí yuè tāi
 八乐呢？分别是一、莲花化生乐，所以没有十月胎
 yù de tòng kǔ èr xiāng hǎo zhuāng yán lè sù yǔ shuō níng zhī jìng tǔ chūn cháng
 狱的痛苦。二、相好庄严乐，俗语说：「宁知净土春长
 zài bú shǐ shēn xīn zhòu yè máng zài jí lè shì jiè lǐ de zhòng shēng bú huì yǒu
 在，不使身心昼夜忙」，在极乐世界里的众生，不会有
 xíng tǐ shuāi lǎo de kǔ nǎo sān zì zài qīng tài lè yīn wéi shì qīng jìng zhī shēn ,
 形体衰老的苦恼。三、自在清泰乐。因为是清净之身，
 suǒ yǐ yǒng lí bìng huàn sì shòu míng wú liàng lè yīn wéi yǔ fó tóng shòu bú shēng
 所以永离病患。四、寿命无量乐。因为与佛同寿，不生
 bú miè suǒ yǐ méi yǒu sǐ wáng de tòng kǔ wǔ suǒ yǔ rú yì lè yīn wéi yī
 不灭，所以没有死亡的痛苦。五、所欲如意乐。因为一
 qiè suǒ qiú jiē suí yì niàn biàn huà chū lái suǒ yǐ méi yǒu qiú bú dé de tòng kǔ 。
 切所求皆随意念变化出来，所以没有求不得的痛苦。
 liù hǎi zhòng cháng jù lè yīn wéi yǔ wú shù de shàn rén jù zài yì qǐ suǒ yǐ méi
 六、海众常聚乐。因为与无数的善人聚在一起，所以没
 yǒu shì jiān de ài bié lí tòng kǔ qī shàng shàn jù huì lè jí lè shì jiè lǐ de
 有世间的爱别离痛苦。七、上善俱会乐。极乐世界里的
 rén dōu shì shàn rén bǐ cǐ hù xiāng jìng ài suǒ yǐ méi yǒu yuàn zēng huī de tòng kǔ 。
 人都是善人，彼此互相敬爱，所以没有怨憎会的痛苦。
 bā shēn xīn jì jìng de kuài lè yīn wéi shēn cháng qīng jìng xīn héng jì zhào suǒ yǐ
 八、身心寂净的快乐。因为身常清净，心恒寂照，所以
 méi yǒu wú yùn fán nǎo chì shèng de tòng kǔ 。
 没有五蕴烦恼炽盛的痛苦。

ruò yī cí yún yàn zhǔ xiáng shù jiāng sà pó shì jiè de kǔ duì zhào jí lè
 若依慈云忏主详述，将娑婆世界的苦，对照极乐
 shì jiè de lè yuē kě liè jǔ shí zhǒng chā bié yī cǐ tǔ yǒu bú cháng zhí fó zhī
 世界的乐，约可列举十种差别：一、此土有不常值佛之
 kǔ bǐ tǔ yǒu huá kāi jiàn fó cháng qīn jìn fó zhī lè èr cǐ tǔ yǒu bú wén
 苦，彼土有华开见佛，常亲近佛之乐。二、此土有不闻

shuō fǎ zhī kǔ , bǐ tǔ cháng yǒu zhòng niǎo shù lín xuān yáng fǎ yīn zhī lè 。 sān 、 cǐ tǔ
说法之苦，彼土常有众鸟树林宣扬法音之乐。三、此土
yǒu è yǒu qiān chán zhī kǔ , bǐ tǔ yǒu zhū shàng shàn rén jù huì yī chù zhī lè 。 sì 、
有恶友牵缠之苦，彼土有诸上善人俱会一处之乐。四、
cǐ tǔ yǒu qún mó nǎo luàn zhī kǔ , bǐ tǔ yǒu zhū fó hù niàn , yuǎn lí mó shì zhī
此土有群魔恼乱之苦，彼土有诸佛护念，远离魔事之
lè 。 wú cǐ tǔ yǒu lún huí bú xī zhī kǔ , bǐ tǔ yǒu héng jié shēng sǐ yǒng tuō
乐。五、此土有轮回不息之苦，彼土有横截生死，永脱
lún huí zhī lè 。 liù 、 cǐ tǔ yǒu sān è dào zhī kǔ , bǐ tǔ wú è dào , yǒu bù
轮回之乐。六、此土有三恶道之苦，彼土无恶道，有不
wén è dào míng zhī lè 。 qī 、 cǐ tǔ yǒu chén yuán zhàng dào zhī kǔ , bǐ tǔ yǒu shòu yòng
闻恶道名之乐。七、此土有尘缘障道之苦，彼土有受用
zì rán , bù xū jīng yíng zhī lè 。 bā 、 cǐ tǔ yǒu shòu mìng duǎn cù zhī kǔ , bǐ tǔ
自然，不需经营之乐。八、此土有寿命短促之苦，彼土
yǒu shòu yǔ fó tóng wú xiàn liàng zhī lè 。 jiǔ 、 cǐ tǔ yǒu xiū xíng tuī shī zhī kǔ , bǐ
有寿与佛同无限量之乐。九、此土有修行退失之苦，彼
tǔ yǒu rù zhèng dìng jù yǒng wú tuī zhuǎn zhī lè 。 shí 、 cǐ tǔ yǒu fó dào nán chéng zhī
土有入正定聚，永无退转之乐。十、此土有佛道难成之
kǔ , bǐ tǔ yǒu yī shēng xíng mǎn , zhí zhì chéng fó zhī lè 。 yǐ shàng zhèxiē duì zhào shuō
苦，彼土有一生行满，直至成佛之乐。以上这些对照说
míng , wéi lìng chū xué jìng tǔ fǎ mén de rén , zhī kǔ shí lè , shēng qǐ xìn xīn , ér
明，为令初学净土法门的人，知苦识乐，生起信心，而
lí kǔ dé lè 。
离苦得乐。

zǒng zhī , sān jiè wéi xīn , wàn fǎ wéi shí , yī qiè de kǔ lè yīn guó dōu shì
总之，三界唯心，万法唯识，一切的苦乐因果都是
yǒu gè rén zì jǐ suǒ zào de , xiàng sū sū zhòng shēng , yóu yú niàn niàn diān dǎo , suǒ yǐ
由各人自己所造的，像娑婆众生，由于念念颠倒，所以
suǒ gǎn yīng de yī zhèng liǎng bào huán jìng dōu wū huī bú jìng , jì ér shēng chū wú zhuó zhòng
所感应的依、正两报环境都污秽不净，继而生出五浊众
kǔ 。 rán ér , jí lè shì jiè lǐ de zhòng shēng , zé yīn wéi xīn xīn zhèng niàn , suǒ yǐ
苦。然而，极乐世界里的众生，则因为心心正念，所以
suǒ gǎn yīng dào de yī zhèng èr bào jiē shì qīng jìng , gù yǒu wú liàng zhǒng zhǒng de fǎ xǐ
所感应到的依、正二报皆是清净，故有无量种种的法喜
ān lè 。 zài zhè lǐ , shì yā nū ní fó zhī suǒ yǐ tí chū jí lè guó tǔ de zhòng lè
安乐。在这里，释迦牟尼佛之所以提出极乐国土的众乐
yǔ suǒ pó shì jiè de zhòng kǔ zuò wéi bǐ jiào , mù de biàn shì xī wàng yǐn wǒ men shēng qǐ
与娑婆世界的众苦作为比较，目的便是希望引我们生起

「欣彼净乐，厌此浊苦」的心。只要我们能升起这样子
 诚恳的心去念佛，念到一心不乱，将来就一定可以往生
 西方极乐世界，亲证无量光明，无量寿的清净喜乐。

栏楯就是栏杆，是金、银、琉璃、玻璃等四宝做
 成的，罗网和行树也是由四宝做成的。栏杆外绕行树，
 宝网上复行树，重重围绕，如是七重，重重无量，遍满
 极乐世界，凡佛菩萨住处皆然，庄严无比。若深述之，
 七重栏楯、罗网、行树的「七」，是表七道品，即四念
 处、四正勤、四如意足、五根、五力、七菩提分、八正
 道分、共有三十七道分。或有谓七是七觉支或七圣财，
 皆为修行的方法，可成就极乐世界庄严功德。四宝表四
 德，即常、乐、我、净。栏楯表自性纵横十方三际而无
 碍（横木为栏，直木为楯）。宝网表自性包罗法界，行
 树表自性长养诸善根，彼国表自性，自性本具一切无为
 功德，能生种种庄严乐境。极乐世界表法身境界，法身
 不可思议境界如同极乐妙境。

◎极乐世界里处处皆是七宝莲池和八功德水，以及种种美丽的大宝莲花。住在这世界的多福众生，可以常乐受用，消除烦恼过患，常养种种善根。

【白话浅译】

「舍利弗！在这极乐世界净土中，处处皆有由七宝
作成的妙宝池，池底全是以金沙铺地，池中常年储满了
八功德水。何等名为八功德水？一者澄清，二者清凉，
三者甘美，四者轻软，五者润泽，六者安和，七者饮时
能除饥渴等无量过患，八者饮已能增益种种殊胜善根。
极乐世界的众生，福德殊胜而常饮用此功德宝水，清凉
沁心，长养善根，消除烦恼。宝池的四边，有四通八达
的阶道，都是金、银、琉璃、玻璃所成的；并且还有许
多妙宝树，一行一行整齐的排列着，香气芬馥，清净庄
严。池阶的上面，有七宝装饰合成的楼阁，和宝池中大

rú chē lún de lián huá hù xiāng huī yǐng zhe 。 zhōu biān jí lè shì jiè de zhòng bǎo lián huá ,
 yī yī bǎo huá , yǒu wú liàng bǎi qiān yì yè , suǒ yǒu lián huá dà rú zhuǎn lún shèng wáng de
 chē lún , bìng qiè yǒu qīng sè huáng sè chì sè bái sè děng duō zhǒng yán sè , fàng
 chū qīng guāng huáng guāng chì guāng bái guāng děng wú liàng de guāng míng , yào yǎn bīn fēn ,
 wēi miào xiāng jié , lìng rén ài lè 。 」

【补充说明】

qī bǎo zhǐ de shì jīn yín liú lí bō lí chē qū chì zhū mǎ
 nǎo cí biǎo jí lè shì jiè de shū miào zhuāng yán , shì fāng biàn bǐ yù , wéi lìng zhòng shēng
 xīn mù ruò xiáng shù zhī , jí lè shì jiè shí yǒu wú liàng zhòng bǎo yán shì ér chéng , jí
 zì xìng běn jù de wú liàng gōng dé fǎ cái 。
 xī fāng jí lè shì jiè de 「 bā gōng dé shuǐ chōng mǎn qí zhōng 」 shì hěn yǒu yì
 sī de 。 shǒu xiān , wèi shén me yào chēng zuò 「 gōng dé 」 shuǐ ne ? yīn wéi tā jù yǒu
 bā zhǒng bù kě sī yǐ de miào yòng , hé wǒ men zhè ge shì jiè de shuǐ yǒu hěn dà de chā
 bié 。 shì nǎ xiē chā bié ne ?

yī 、 wǒ men zhè shì jiè de shuǐ zǒng shì yù rǎo zé hūn , féng hàn zé zhuó , bù tóng nà
 lǐ de héng cháng chéng jìng 。
 èr 、 wǒ men shì rì shài zé nuǎn , huǒ jiān jí rè , bù xiàng nà lǐ de héng cháng qīng liáng 。
 sān 、 wǒ men shì jìn hǎi zé xiān , jī jiǔ zé chǒu , bù xiàng nà lǐ néng héng cháng gān měi 。
 sì 、 wǒ men shì yù yōng zé zhì , féng hán zé dòng , méi yǒu nà lǐ de héng cháng qīng ruǎn 。

一、我们这世界的水总是遇扰则昏，逢溷则浊，不同那里的恒常澄净。

二、我们是日晒则暖，火煎即热，不像那里的恒常清凉。

三、我们是近海则咸，积久则臭，不像那里能恒常甘美。

四、我们是遇壅则滞，逢寒则冻，没有那里的恒常轻软。

wú wǒ mén shì hùn zá zé biàn kù hàn zé kū bú tóng nà lǐ de héng cháng rùn zé 。
五、我们是混杂则变，酷旱则枯，不同那里的恒常润泽。

liù wǒ mén shì dà yǔ zé fàn bào liú zé xiōng bú xiàng nà lǐ shì héng cháng ān hé 。
六、我们是大雨则泛，暴流则凶，不像那里是恒常安合。

qī wǒ mén shì shí duō zé zhàng jìn jiǔ zé bìng bú xiàng nà lǐ jì néng zhǐ kě yòu
néng chú jī 。
七、我们是食多则胀，浸久则病，不像那里既能止渴又能除饥。

bā wǒ mén zhè lǐ de shuǐ yǒu shí hái huì yān sǐ rén pò huài wǒ mén de jiā yuán ，
bú xiàng nà lǐ de shuǐ zhǐ huì zēng cháng yǎng yù wǒ mén de shàn gēn gēng miào de
shì bǎo chí zhōng de shuǐ shí shí cháng chōng mǎn zài bǎo chí zhōng de jué bú huì yǒu gān
hé huò fàn làn chéng zāi de shì qíng fá shēng 。
八、我们这里的水有时还会淹死人，破坏我们的家园，不像那里的水，只会增长养育我们的善根。更妙的是宝池中的水是时常充满在宝池中的，绝不会有干涸或泛滥成灾的事情发生。

cǐ wài zhè bǎo chí de gōng dé shuǐ hái yǒu sān zhǒng miào yòng ：
此外，这宝池的功德水还有三种妙用：

yī néng suí rén yì bā gōng dé shuǐ zhàn rán yíng mǎn qīng jìng xiāng jié zhū shàng
shàn rén rù qī bǎo chí zǎo xuě shēn tǐ yì yù lìng shuǐ méi zú shuǐ jí
méi zú yù lìng zhì xī zhì yāo zhì yè zhì xiàng jì guǎn qí shēn xī
rú qí yì yù lìng hái fù shuǐ jí hái fù tiáo hé lěng nuǎn wú bú shùn
shì kāi shén yuè tǐ dǎng dí xīn gōu qīng míng chéng jié jìng ruò wú xíng 。
一、能随人意。八功德水，湛然盈满，清净香洁，诸上善人，入七宝池，澡雪身体，意欲令水没足，水即没足，欲令至膝、至腰、至腋、至项及灌其身，悉如其意，欲令还复，水即还复，调和冷暖，无不顺适，开神悦体，荡涤心垢，清明澄洁，净若无形。

èr shuǐ néng shuō fǎ wēi lán huí liú zhuǎn xiāng guǎn zhù bú chí bú jí ān xiáng
xú shì bō yáng wú liàng zì rán miào shēng chēng niàn fó shēng huò niàn fǎ
shēng huò niàn sēng shēng jì jìng shēng wú wǒ shēng bō luó mì shēng nǎi zhì
zhōng miào shēng chēng qí suǒ yù wú bú lìng wén zhě fā qīng jìng xīn chéng shú zhū
gēn yǒng bú tuì yú wú shàng pú tí 。
二、水能说法。微澜回流，转相灌注，不迟不疾，安祥徐逝，波扬无量，自然妙声，称念佛声、或念法声、或念僧声、寂静声、无我声、波罗蜜声、乃至众妙声，称其所欲，无不令闻者发清净心成熟诸根，永不退于无上菩提。

◎极乐世界的七宝莲池里，有各色各光的大莲花；虚空中更是不停的传来美妙的天乐，音曲和雅，甚可爱乐。

sān yǔ bì jìn dào 。 jì jiē yù yì , huò zuò yú lián huā zhī shàng yǒu jiǎng jīng
 三、浴毕进道。既皆浴已，或坐于莲花之上，有讲经
 zhě sòng jīng zhě shòu jīng zhě tīng jīng zhě sī dào zhě zuò chán yí xīn
 者、诵经者、授经者、听经者、思道者、坐禅一心
 zhě jīng xíng niàn fó zhě yǒu zài xū kōng jiǎng jīng zhě nǎi zhì zuò chán jīng xíng
 者、经行念佛者、有在虚空讲经者、乃至坐禅经行
 zhě gè suí qí zhì ér yǒu suǒ dé wèi dé sì guǒ zhě néng dé sì guǒ ;
 者，各随其质而有所得，未得四果者，能得四果；
 wèi dé bù tuì zhuǎn dì pú sà néng dé bù tuì 。
 未得不退转地菩萨，能得不退。

yīn cǐ jí lè bǎo shuǐ shí yǒu wú liàng gōng dé bìng fēi zhǐ yǒu bā gōng dé shuǐ shuǐ
 因此极乐宝水，实有无量功德，并非只有八功德水。水
 běn wú qíng què yǒu bù kě sī yì de gōng dé miào yòng yóu cǐ kě jiàn jí lè shì jiè
 本无情，却有不可思议的功德妙用，由此可见极乐世界
 zhī shū shèng gōng dé zhuāng yán 。
 之殊胜功德庄严。

jí lè shì jiè yǒu gè shì gè yàng de miào bǎo lóu gé shì zhuān wéi wǎng shēng de zhū
 极乐世界有各式各样的妙宝楼阁，是专为往生的诸

shàng shàn rén suǒ shè de jū zhù zhī suǒ 。 dà bù fēn shí jiān gòng jù huì shuō fǎ zhī yòng ，
上善人所设的居住之所。大部分时间供聚会说法之用，
ǒu ěr yì kě yǐ zuò wéi yóu wán huò xiū xī zhī yòng 。 qiú shēng dào jí lè shì jiè de rén
偶尔亦可以作为游玩或休息之用。求生到极乐世界的人
tōng cháng dōu shì xiān zài bǎo chí zhōng de lián huā zhōng jìng xiū ， děng dào lián huā yí kāi jiù
通常都是先在宝池中的莲花中静修，等到莲花一开，就
kě yǐ dēng shàng àn shàng jū zhù zài sì biān de lóu gé zhī zhōng ， jiā rù fǎ huì xíng liè ，
可以登上岸上居住在四边的楼阁之中，加入法会行列，
jiàn fó tīng fǎ le 。 lián huā biǎo běn lái qīng jìng de zì xìng ， niàn fó zhòng shēng néng qīng jìng
见佛听法了。莲华表本来清净的自性，念佛众生能清净
lí gòu 。 rú lián huā chū wū ní ér bù rǎn 。 wèi shén me jí lè shì jiè de bǎo chí zhōng
离垢，如莲华出污泥而不染。为什么极乐世界的宝池中
huì yǒu nà me duō de lián huā ne ？ zhè shì yīn wéi jí lè shì jiè de zhòng shēng méi yǒu yīn
会有那么多的莲花呢？这是因为极乐世界的众生没有淫
yù suǒ yǐ bú shòu fù mǔ bào tāi 。 quán bù dōu shì yóu lián huā huà shēng chū lái 。 shí
欲，所以不受父母胞胎，全部都是由莲花化生出来。十
fāng shì jiè de zhòng shēng zhǐ yào tīng shuō jìng tǔ fǎ mén ， néng gòu xiāng xìn bìng qiè jīng jìn niàn
方世界的众生只要听说净土法门，能够相信并且精近念
fó zhě ， zài jí lè shì jiè de qī bǎo chí zhōng ， jiù huì lì kè shēng chū yī duǒ lián
佛者，在极乐世界的七宝池中，就会立刻生出一朵莲
ruì 。 rú guǒ niàn fó rén néng gòu jì xù jīng jìn bú tuì zhuǎn ， nà me zhè duǒ lián huā jiù
蕊。如果念佛人能够继续精进不退转，那么这朵莲花就
huì yuè cháng yuè dà ， děng dào lín zhōng shí yī xīn bú luàn ， biàn kě yǐ wǎng shēng xī fāng jí
会越来越长越大，等到临终时一心不乱，便可以往生西方极
lè shì jiè 。 tuō shēng zài lián huā zhōng ， chēng wéi lián huā huà shēng 。 děng dào huā kāi jiàn
乐世界，托生在莲花中，称为莲花化生。等到花开见
fó jiù kě yǐ tīng fó shuō fǎ ， zhè jiù shì yī bān cháng tīng dào de 「 yuàn shēng xī fāng
佛，就可以听佛说法，这就是一般常听到的「愿生西方
jìng tǔ zhōng ， jiǔ pǐn lián huā wéi fù mǔ 」 。 wǎng shēng jìng tǔ de zhòng shēng ， wèi shén
净土中，九品莲花为父母」。往生净土的众生，为什么
dōu jù bēi qīng jìng zhuāng yán de lián huā huà shēn xiāng ér bú shòu bào tāi zhī shēn ？ yīn wéi zhè
都具备清净庄严的莲花化身相而不受胞胎之身？因为这
xiē zhòng shēng cháng wén fó fǎ ， jiàn rù fó dào ， bú shēng xié jiàn fán nǎo xī lùn ，
些众生常闻佛法，渐入佛道，不生邪见、烦恼、戏论，
néng dé xīn qīng jìng 。 gù dé guǒ bào shēn qīng jìng （ xiāng yóu xīn shēng ） ， sān shí èr
能得心清净。故得果报身清净（相由心生），三十二
xiāng 。 bā shí zhǒng suí xíng hǎo zhuāng yán qí shēn 。 yǐ shēn xīn qīng jìng gù ， pò zhū xū kuāng
相、八十种随形好庄严其身。以身心清净故，破诸虚诳

qǔ xiāng zhī fǎ   shòu fǎ xìng shēng shēn   suǒ yī cháng dé zhuāng yán huà shēn   bú shòu bào tāi
 取相之法，受法性生身，所以常得庄严化身，不受胞胎

zhī shēn   bǐng yǐ cǐ huà shēn xiāng wǎng fǎn shí fāng zhū fó shì jiè   gòng fó bào ēn   guǎng
 之身。并以此化身相往返十方诸佛世界，供佛报恩，广

dù zhòng shēng   zhí zhì chéng fó   fāng rù niè pán   wǎng shēng jìng tǔ   biàn néng shǐ nǐ bú
 度众生，直至成佛，方入涅槃。往生净土，便能使你不

zài zāo shòu bào tāi lún huí zhī shēn   yī xīn fā yuàn wǎng shēng jìng tǔ de fó dì zǐ rú
 再遭受胞胎轮回之身，一心发愿往生净土的佛弟子，如

guǒ dào xiàn zài duì 「yī shì chāo shēng」 hái méi yǒu bǎ wò   biàn yīng gāi shí shí fǎn shěng
 果到现在对「一世超生」还没有把握，便应该时时反省

zì jǐ píng shí jiāng xīn niàn fàng zài hé chù ? ruò shì dào le shēng bìng huò lín sǐ qián   cái
 自己平时将心念放在何处？若是到了生病或临死前，才

zhī dào niàn fó   kě néng wéi shí yǐ wǎn   hòu huǐ mò jí 。 cǐ wài   wéi hé jīng shàng
 知道念佛，可能为时已晚，后悔莫及。此外，为何经上

yào shuō lián huā dà rú chē lún ne ? yīn wéi chē lún jù yǒu 「yùn zhuǎn」 zhī yì   biǎo
 要说莲花大如车轮呢？因为车轮具有「运转」之义，表

shì qī bǎo lián huā   kě yǐ cóng kōng zhōng fēi dào shí fāng shì jiè qù 「yùn」 zài niàn fó
 示七宝莲花，可以从空中飞到十方世界去「运」载念佛

zhòng shēng wǎng shēng dào xī fāng jí lè shì jiè   「zhuǎn」 fán chéng shèng ā !
 众生往生到西方极乐世界，「转」凡成圣啊！

◎ 阿弥陀佛接引图

【白话浅译】

「 shè lì fú ! zhè xiē jí lè shì jiè de zhǒng zhǒng zhuāng yán , jiē shì ā mí tuó fó de cí bēi yuàn lì suǒ chéng jiù de gōng dé 。 」
舍利弗！这些极乐世界的种种庄严，皆是阿弥陀佛的慈悲愿力所成就的功德。」

（ jí lè shì jiè de lián huá bú shì yóu lián ǒu cháng chū lái , ruò yǒu zhòng shēng niàn ā mí tuó fó míng hào , jí lè shì jiè de qī bǎo chí zhōng jiù huì shēng chū yī duǒ lián huá ; jiǎ rú yǒu shí wàn zhòng shēng ā mí tuó fó míng hào , qī bǎo chí zhōng jiù huì cháng chū shí fāng zhòng shēng de lián huá 。 niàn fó yuè jīng jìn , lián huá jiù cháng dé yuè dà ;
极乐世界的莲华不是由莲藕长出来，若有众生念阿弥陀佛名号，极乐世界的七宝池中就会生出一朵莲华；假如有十万众生念阿弥陀佛名号，七宝池中就会长出十方众生的莲华。念佛越精进，莲华就长得越大；

ruò shì niàn fó xīn tuī , lián huá jiù huì gēn zhe kū wěi xiāo shī 。)
若是念佛心退，莲华就会跟着枯萎消失。)

「 shè lì fú ! ā mí tuó fó de jí lè jìng tǔ , tiān kōng cháng yǎn zòu zhe zhòng miào tiān lè , qū yīn hé yǎ , lìng rén xī lè , jí lè shì jiè de zhòng shēng wén cǐ miào yīn , jiē néng xiāo miè zhū è fán nǎo , zhú jiàn zēng cháng wú liàng shàn fǎ , ér sù zhèng wú shàng zhèng děng zhèng jué 。 」
舍利弗！阿弥陀佛的极乐净土，天空常演奏着众妙天乐，曲音和雅，令人喜乐，极乐世界的众生闻此妙音，皆能消灭诸恶烦恼，逐渐增长无量善法，而速证无上正等正觉。」

【补充说明】

jí lè guó tǔ shì ā mí tuó fó zài yīn dì xiū xíng de shí hòu , zài shì zì zài wáng fó qián fā le sì shí bā ge dà yuàn , rán hòu yǒng měng qín xiū pú sà xíng suǒ chéng jiù
极乐国土是阿弥陀佛在因地修行的时候，在世自在王佛前发了四十八个大愿，然后勇猛勤修菩萨行所成就

◎阿弥陀佛净土曼荼罗图

de zhuāng yán shì jiè zhèng yīn wéi yǒu zhè yàng de dà yuàn zhè yàng de xiū xíng suǒ yī
 的庄严世界。正因为有这样的的大愿，这样的修行，所以
 cái kě néng chéng jiù yuán mǎn de gōng dé hé zhuāng yán de shì jiè zài ā mí tuó fó de dì
 才可能成就圆满的功德和庄严的世界。在阿弥陀佛的第
 sān shí sān yuàn shàng miàn shuō : 「 yuàn wǒ zuò fó shí zì dì yǐ shàng zhì yú xū kōng ,
 三十三愿上面说：「愿我作佛时，自地以上至于虚空，
 jiē yǒu gōng diàn lóu gé chí liú huá shù guó tǔ suǒ yǒu yī qiè wàn wù xī
 皆有宫殿、楼阁、池流、华树，国土所有一切万物，悉
 yǐ wú liàng zhòng bǎo bǎi qiān zhòng xiāng ér gòng hé chéng yán shì qí miào chāo zhū tiān
 以无量众宝，百千种香，而共合成，严饰奇妙，超诸天
 rén 。 」 (jí 「 guó tǔ yán shì yuàn 」 yě) ruò shēn lùn zhī gōng dé zài zì xìng
 人。」（即「国土严饰愿」也）若深论之，功德在自性
 fǎ shēn zhōng mí tuó wú liàng yuàn xíng bú lí zì xìng yǐ zì xìng néng shēng wàn fǎ hái
 法身中，弥陀无量愿行不离自性，以自性能生万法，还
 yǐ wàn fǎ zhuāng yán zì xìng jí rú shì gōng dé zhuāng yán 。
 以万法庄严自性，即如是功德庄严。

jí lè shì jiè de tiān lè bù tóng yú wǒ men fān jiān de yīn lè tā měi miào de
 极乐世界的天乐不同于我们凡间的音乐，它美妙的
 chéng dù jué fēi rén shì jiān rèn hé sī zhú lè qì de shēng yīn suǒ kě yǐ bǐ nǐ de ér
 程度绝非人世间任何丝竹乐器的声音所可以比拟的，而

qiè yú zhòu yè liù shí zì rán cháng yǒu wàn zhǒng tiān lè fǎ yīn qīng chàng hé yǎ jiē
且于昼夜六时，自然常有万种天乐法音，清畅和雅，皆
shì niàn fó fǎ sēng zhī yīn néng lìng wén zhě niàn sān bǎo jīng wén zhōng jǔ jí lè shì
是念佛、法、僧之音，能令闻者念三宝。经文中举极乐世
jiè de wú chén shèng jìng yǐ gòng wǎng shēng jí lè zhōng shēng de wú gēn shòu yòng tiān lè zhī
界的五尘胜境，以供往生极乐众生的五根受用；天乐之
shēng chén yóu ěr gēn shòu yòng jīn dì zhī sè chén yóu yǎn gēn shòu yòng tiān huā zhī sè xiāng
声尘由耳根受用，金地之色尘由眼根受用，天华之色香
èr chén yóu yǎn bí shòu yòng sǎn huā jīng xíng zhī chù chén yóu shēn gēn shòu yòng fàn shí zhī
二尘由眼鼻受用，散华经行之触尘由身根受用，饭食之
wèi chén yóu shé gēn shòu yòng èr shuǐ niǎo fēng shù yǎn fǎ yé shì shēng chén jí lè shì jiè
味尘由舌根受用，而水鸟风树演法也是声尘。极乐世界
yǒu tiān lè míng kōng huáng jīn yán dì tiān huā bīn fēn chéng bú xū jí lè miào jìng zhī míng
有天乐鸣空、黄金严地、天华缤纷，诚不虚极乐妙境之名。

Zàn Fó Jiē
赞 佛 偈

ā mí tuó fó shēn jīn sè
阿 弥 陀 佛 身 金 色

xiāng hào guāng míng wú děng lún
相 好 光 明 无 等 伦

bái háo wǎn zhuǎn wǔ xū mí
白 毫 宛 转 五 须 弥

gǎn mù chéng qīng sì dà hǎi
紺 目 澄 清 四 大 海

guāng zhōng huà fó wú shù yì
光 中 化 佛 无 数 亿

huà pú sà zhòng yì wú biān
化 菩 萨 众 亦 无 边

sì shí bā yuàn dù zhòng shēng
四 十 八 愿 度 众 生

jiǔ pǐn xiǎn lìng dēng bī àn
九 品 咸 令 登 彼 岸

nán wú xī fāng jí lè shì jiè
南 无 西 方 极 乐 世 界

dà cí dà bēi ā mí tuó fó
大 慈 大 悲 阿 弥 陀 佛

【阿弥陀佛四十八愿】

ā mí tuó fó , yú shì zì zài wáng fó shí , zuò dà guó wáng , wén fó shuō
 阿弥陀佛，于世自在王佛时，作大国王，闻佛说
 fá xīn huái yuè yù xún fá dào yì qì guó juān wáng xíng zuò shā mén hào yuē
 法，心怀悦豫，寻发道意，弃国捐王，行作沙门，号曰
 fá cáng yú shì zì zài wáng fó qián fā sì shí bā yuàn yǐ cǐ guǎng dà yuàn xíng chéng
 法藏，于世自在王佛前发四十八愿，以此广大愿行，成
 jiū rú shì gōng dé zhuāng yán de jí lè shì jiè
 就如如是功德庄严的极乐世界：

yī shè wǒ dé fó guó yǒu dì yù è guǐ chù shēng zhě bú qǔ zhèng jué 。
 一、设我得佛，国有地狱、饿鬼、畜生者，不取正觉。

èr shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén shòu zhōng zhī hòu fù gēng sān è dào zhě ,
 二、设我得佛，国中天人，寿终之后，复更三恶道者，
 bú qǔ zhèng jué 。
 不取正觉。

sān shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén bú xī zhēn jīn sè zhě bú qǔ zhèng jué 。
 三、设我得佛，国中天人，不悉真金色者，不取正觉。

sì shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén xíng sè bù tóng yǒu hǎo chǒu zhě bú qǔ
 四、设我得佛，国中天人，形色不同，有好丑者，不取
 zhèng jué 。
 正觉。

wǔ shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén bú shí sù mìng xià zhì zhī bǎi qiān yì nà
 五、设我得佛，国中天人，不识宿命，下至知百千亿那
 yóu tā zhū jié shì zhě bú qǔ zhèng jué 。
 由他诸劫事者，不取正觉。

liù shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén bú dé tiān yǎn xià zhì jiàn bǎi qiān yì nà
 六、设我得佛，国中天人，不得天眼，下至见百千亿那
 yóu tā zhū fó guó zhě bú qǔ zhèng jué 。
 由他诸佛国者，不取正觉。

qī shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén bú dé tiān ěr xià zhì wén bǎi qiān yì nà
 七、设我得佛，国中天人，不得天耳，下至闻百千亿那
 yóu tā zhū fó suǒ shuō bú xī shòu chí zhě bú qǔ zhèng jué 。
 由他诸佛所说，不悉受持者，不取正觉。

bā shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén bú dé jiàn tā xīn zhì xià zhì zhī bǎi qiān
 八、设我得佛，国中天人，不得见他心智，下至知百千
 yì nà yóu tā zhū fó guó zhōng zhòng shēng xīn niàn zhě bú qǔ zhèng jué 。
 亿那由他诸佛国中众生心念者，不取正觉。

jiǔ shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén bú dé shén zú yú yī niàn qīng xià zhì
九、设我得佛，国中天人，不得神足，于一念顷，下至
bù néng chāo guò bǎi qiān yī nà yóu tā zhū fó guó zhě bú qǔ zhèng jué
不能超过百千亿万那由他诸佛国者，不取正觉。

shí shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén ruò qǐ xiǎng niàn tān jì shēn zhě bú qǔ
十、设我得佛，国中天人，若起想念，贪计身者，不取
zhèng jué
正觉。

shí yī shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén bú zhù dìng jù bì zhì miè dù zhě
十一、设我得佛，国中天人，不住定聚，必至灭度者，
bú qǔ zhèng jué
不取正觉。

shí èr shè wǒ dé fó guāng míng yǒu néng xiàn liàng xià zhì bù zhào bǎi qiān yī nà yóu
十二、设我得佛，光明有能限量，下至不照百千亿万那由
tā zhū fó guó zhě bú qǔ zhèng jué
他诸佛国者，不取正觉。

shí sān shè wǒ dé fó shòu mìng yǒu néng xiàn liàng xià zhì bǎi qiān yī nà yóu tā jié
十三、设我得佛，寿命有能限量，下至百千亿万那由他劫
zhě bú qǔ zhèng jué
者，不取正觉。

shí sì shè wǒ dé fó guó zhōng shēng wén yǒu néng jì liàng nǎi zhì sān qiān dà qiān
十四、设我得佛，国中声闻，有能计量，乃至三千大千
shì jiè zhòng shēng xī chéng yuán jué yú bǎi qiān jié xī gòng jì xiào zhī
世界众生，悉成缘觉，于百千劫，悉共计较，知
qí shù zhě bú qǔ zhèng jué
其数者，不取正觉。

shí wǔ shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén shòu mìng wú néng xiàn liàng chú qí běn
十五、设我得佛，国中天人，寿命无能限量。除其本
yuàn xiū duǎn zì zài ruò bú ěr zhě bú qǔ zhèng jué
愿，修短自在。若不尔者，不取正觉。

shí liù shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén nǎi zhì wén yǒu bù shàn míng zhě bú qǔ
十六、设我得佛，国中天人，乃至闻有不善名者，不取
zhèng jué
正觉。

shí qī shè wǒ dé fó shí fāng shì jiè wú liàng zhū fó bú xī zī jiē chēng wǒ míng
十七、设我得佛，十方世界无量诸佛，不悉咨嗟称我名
zhě bú qǔ zhèng jué
者，不取正觉。

shí bā shè wǒ dé fó shí fāng zhòng shēng zhì xīn xīn lè yù shēng wǒ guó nǎi
 十八、设我得佛，十方众生，至心信乐，欲生我国，乃
 zhì shí niàn ruò bù shēng zhě bù qǔ zhèng jué wéi chú wú nǐ fēi bàng
 至十念，若不生者，不取正觉。惟除五逆，诽谤
 zhèng fǎ
 正法。

shí jiǔ shè wǒ dé fó shí fāng zhòng shēng fā pú tí xīn xiū zhū gōng dé zhì
 十九、设我得佛，十方众生，发菩提心，修诸功德，至
 xīn fā yuàn yù shēng wǒ guó lín shòu zhōng shí jiǎ lìng bù yǔ dà zhòng wéi
 心发愿，欲生我国，临寿终时，假令不与大众围
 rào xiàn qí rén qián zhě bù qǔ zhèng jué
 绕现其人前者，不取正觉。

èr shí shè wǒ dé fó shí fāng zhòng shēng wén wǒ míng hào xì niàn wǒ guó zhí
 二十、设我得佛，十方众生，闻我名号，系念我国，植
 zhòng dé běn zhì xīn huí xiàng yù shēng wǒ guó bù guó suì zhě bù qǔ
 众德本，至心回向，欲生我国，不果遂者，不取
 zhèng jué
 正觉。

èr shí yī shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén bù xī chéng mǎn sān shí èr dà rén xiāng
 二十一、设我得佛，国中天人，不悉成满三十二大人相
 zhě bù qǔ zhèng jué
 者，不取正觉。

èr shí èr shè wǒ dé fó tā fāng fó tǔ zhū pú sà zhòng lái shēng wǒ guó jiū
 二十二、设我得佛，他方佛土诸菩萨众，来生我国，究
 jìng bì zhì yī shēng bǔ chù chú qí běn yuàn zì zài suǒ huà wéi zhòng
 竟必至一生补处。除其本愿，自在所化。为众
 shēng gù bèi hóng shì kài jī lěi dé běn dù tuō yī qiè yóu zhū
 生故。被宏誓铠。积累德本，度脱一切。游诸
 fó guó xiū pú sà xíng gòng yǎng shí wàn zhū fó rú lái kāi huà héng
 佛国，修菩萨行。供养十万诸佛如来。开化恒
 shā wú liàng zhòng shēng shǐ lì wú shàng zhèng zhēn zhī dào chāo chū cháng lún zhū
 沙无量众生。使立无上正真之道，超出常伦诸
 dì zhī xíng xiàn qián xiū xí pú xián zhī dé ruò bù ěr zhě bù qǔ
 地之行，现前修习普贤之德。若不尔者，不取
 zhèng jué
 正觉。

èr shí sān shè wǒ dé fó guó zhōng pú sà chéng fó shén lì gòng yǎng zhū fó
 二十三、设我得佛，国中菩萨，承佛神力，供养诸佛，

yī shí zhī qǐng   bú néng biàn zhì wú shù wú liàng yì nà yóu tā zhū fó guó
一食之顷，不能遍至无数无量亿那由他诸佛国
zhě   bú qǔ zhèng jué
者，不取正觉。

èr shí sì   shè wǒ dé fó   guó zhōng pú sà   zài zhū fó qián   xiàn qí dé běn ,
二十四、设我得佛，国中菩萨，在诸佛前，现其德本，
zhū suǒ qiǔ yù gòng yǎng zhī jù   ruò bù rú yì zhě   bú qǔ zhèng jué
诸所求欲供养之具，若不如意者，不取正觉。

èr shí wǔ   shè wǒ dé fó   guó zhōng pú sà   bú néng yǎn shuō yī qiè zhì zhě ,   bú
二十五、设我得佛，国中菩萨，不能演说一切智者，不
qǔ zhèng jué
取正觉。

èr shí liù   shè wǒ dé fó   guó zhōng pú sà   bú dé jīn gāng nà luó yán shēn zhě ,
二十六、设我得佛，国中菩萨，不得金刚那罗延身者，
bú qǔ zhèng jué
不取正觉。

èr shí qī   shè wǒ dé fó   guó zhōng tiān rén   yī qiè wàn wù   yán jìng guāng lì ,
二十七、设我得佛，国中天人，一切万物，严净光丽，
xíng sè shū tè   qióng wēi jí miào   wú néng chēng liang   qí zhū zhōng shēng
形色殊特，穷微极妙，无能称量。其诸众生，
nǎi zhì dài dé tiān yǎn   yǒu néng míng liǎo biàn qí míng shù zhě   bú qǔ zhèng
乃至逮得天眼，有能明了辩其名数者，不取正
jué
觉。

èr shí bā   shè wǒ dé fó   guó zhōng pú sà   nǎi zhì shǎo gōng dé zhě   bú néng zhī
二十八、设我得佛，国中菩萨，乃至少功德者，不能知
jiàn qí dào chǎng shù   wú liàng guāng sè   gāo sì wàn lǐ zhě   bú qǔ zhèng
见其道场树，无量光色，高四万里者，不取正
jué
觉。

èr shí jiǔ   shè wǒ dé fó   guó zhōng pú sà   ruò shòu dú jīng fǎ   fēng sòng chí
二十九、设我得佛，国中菩萨，若受读经法、讽诵持
shuō   ér bú dé biàn cái zhì huì zhě   bú qǔ zhèng jué
说，而不得辩才智慧者，不取正觉。

sān shí   shè wǒ dé fó   guó zhōng pú sà   zhì huì biàn cái   ruò kě xiàn liàng zhě ,
三十、设我得佛，国中菩萨，智慧辩才，若可限量者，
bú qǔ zhèng jué
不取正觉。

sān shí yī shè wǒ dé fó guó tǔ qīng jìng jiē xī zhào jiàn shí fāng yī qiè wú liàng
 三十一、设我得佛，国土清净，皆悉照见十方一切无量
 wú shù bù kě sī yì zhū fó shì jiè yóu rú míng jìng dū qí miàn
 无数不可思议诸佛世界。犹如明镜，覩其面
 xiàng ruò bù ěr zhě bù qǔ zhèng jué
 像，若不尔者，不取正觉。

sān shí èr shè wǒ dé fó zì dì yǐ shàng zhì yú xū kōng gōng diàn lóu
 三十二、设我得佛，自地以上，至于虚空，宫殿、楼
 guān chí liú huá shù guó tǔ suǒ yǒu yī qiè wàn wù jiē yǐ wú
 观、池流、华树，国土所有一切万物，皆以无
 liàng zá bǎo bǎi qiān zhǒng xiāng ér gòng hé chéng yán shì qí miào chāo
 量杂宝、百千种香，而共合成，严饰奇妙，超
 zhū rén tiān qí xiāng pú xūn shí fāng shì jiè pú sà wén zhě jiē xiū
 诸人天。其香普熏十方世界，菩萨闻者，皆修
 fó xíng ruò bù ěr zhě bù qǔ zhèng jué
 佛行。若不尔者，不取正觉。

sān shí sān shè wǒ dé fó shí fāng wú liàng bù kě sī yì zhū fó shì jiè zhòng shēng zhī
 三十三、设我得佛，十方无量不可思议诸佛世界众生之
 lèi měng wǒ guāng míng chù qí shēn zhě shēn xīn róu ruǎn chāo guò tiān
 类，蒙我光明触其身者，身心柔软，超过天
 rén ruò bù ěr zhě bù qǔ zhèng jué
 人。若不尔者，不取正觉。

sān shí sì shè wǒ dé fó shí fāng wú liàng bù kě sī yì zhū fó shì jiè zhòng shēng zhī
 三十四、设我得佛，十方无量不可思议诸佛世界众生之
 lèi wén wǒ míng zì bú dé pú sà wú shēng fǎ rěn zhū shēn zǒng chí
 类，闻我名字，不得菩萨无生法忍，诸深总持
 zhě bù qǔ zhèng jué
 者，不取正觉。

sān shí wǔ shè wǒ dé fó shí fāng wú liàng bù kě sī yì zhū fó shì jiè qí yǒu
 三十五、设我得佛，十方无量不可思议诸佛世界，其有
 nǚ rén wén wǒ míng zì huān xǐ xìn lè fā pú tí xīn yàn è
 女人，闻我名字，欢喜信乐，发菩提心，厌恶
 nǚ shēn shòu zhōng zhī hòu fù wéi nǚ xiàng zhě bù qǔ zhèng jué
 女身，寿终之后，复为女像者，不取正觉。

sān shí liù shè wǒ dé fó shí fāng wú liàng bù kě sī yì zhū fó shì jiè zhū pú sà
 三十六、设我得佛，十方无量不可思议诸佛世界诸菩萨
 zhòng wén wǒ míng zì shòu zhōng zhī hòu cháng xiū fàn xíng zhì chéng fó
 众，闻我名字，寿终之后，常修梵行，至成佛

dào ruò bú ěr zhě bú qǔ zhèng jué 。
道。若不尔者，不取正觉。

sān shí qī shè wǒ dé fó shí fāng wú liàng bú kě sī yì zhū fó shì jiè zhū tiān rén
三十七、设我得佛，十方无量不可思议诸佛世界诸天人
mín wén wǒ míng zì wú tǐ tóu dī jī shǒu zuò lǐ huān xǐ xìn
民，闻我名字，五体投地，稽首作礼，欢喜信
lè xiū pú sà xíng zhū tiān shì rén mò bù zhì jīng ruò bú ěr
乐，修菩萨行，诸天世人，莫不致敬。若不尔
zhě bú qǔ zhèng jué 。
者，不取正觉。

sān shí bā shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén yù dé yī fú suí niàn jí zhì
三十八、设我得佛，国中天人，欲得衣服，随念即至，
rú fó suǒ zàn yīng fǎ miào fú zì rán zài shēn ruò yǒu cài féng dǎo
如佛所赞应法妙服，自然在身；若有裁缝、捣
rǎn wǎn zhuó zhě bú qǔ zhèng jué 。
染、浣濯者，不取正觉。

sān shí jiǔ shè wǒ dé fó guó zhōng tiān rén suǒ shòu kuài lè bú rú lòu jìn bǐ
三十九、设我得佛，国中天人，所受快乐，不如漏尽比
qiū zhě bú qǔ zhèng jué 。
丘者，不取正觉。

sì shí shè wǒ dé fó guó zhōng pú sà suí yì yù jiàn shí wàn wú liàng yán jìng fó
四十、设我得佛，国中菩萨，随意欲见十万无量严净佛
tǔ yīng shí rú yuàn yú bǎo shù zhōng jīe xī zhào jiàn yóu rú míng jìng
土，应时如愿，于宝树中，皆悉照见，犹如明镜
dù qí miàn xiàng ruò bú ěr zhě bú qǔ zhèng jué 。
覩其面像。若不尔者，不取正觉。

sì shí yī shè wǒ dé fó tā fāng guó tǔ zhū pú sà zhòng wén wǒ míng zì zhì
四十一、设我得佛，他方国土诸菩萨众，闻我名字，至
yú dé fó zhū gēn quē lǒu bú jù zú zhě bú qǔ zhèng jué 。
于得佛，诸根缺陋，不具足者，不取正觉。

sì shí èr shè wǒ dé fó tā fāng guó tǔ zhū pú sà zhòng wén wǒ míng zì jiē
四十二、设我得佛，他方国土诸菩萨众，闻我名字，皆
xī dài dé qīng jìng jiē tuō sān mèi zhù shì sān mèi yī fā yì qǐng
悉逮得清净解脱三昧，住是三昧，一发意顷，
gòng yǎng wú liàng bú kě sī yì zhū fó shì zūn ér bú shī dìng yì ruò
供养无量不可思议诸佛世尊，而不失定意。若
bú ěr zhě bú qǔ zhèng jué 。
不尔者，不取正觉。

sī shī sān shè wǒ dé fó tā fāng guó tǔ zhǔ pú sà zhòng wén wǒ míng zì shòu
四十三、设我得佛，他方国土诸菩萨众，闻我名字，寿
zhōng zhī hòu shēng zūn guì jiā ruò bú ěr zhě bú qǔ zhèng jué
终之后，生尊贵家。若不尔者，不取正觉。

sī shī sì shè wǒ dé fó tā fāng guó tǔ zhǔ pú sà zhòng wén wǒ míng zì huān
四十四、设我得佛，他方国土诸菩萨众，闻我名字，欢
xǐ yōng yuè xiū pú sà xíng jù zú dé běn ruò bú ěr zhě bú
喜踊跃，修菩萨行，具足德本。若不尔者，不
qǔ zhèng jué
取正觉。

sī shī wú shè wǒ dé fó tā fāng guó tǔ zhǔ pú sà zhòng wén wǒ míng zì jiē
四十五、设我得佛，他方国土诸菩萨众，闻我名字，皆
xī dài dé pǔ déng sān mèi zhù shì sān mèi zhī yú chéng fó cháng jiàn
悉逮得普等三昧，住是三昧，至于成佛，常见
wú liàng bù kě sī yí yí qiè zhǔ fó ruò bú ěr zhě bú qǔ zhèng
无量不可思议一切诸佛。若不尔者，不取正
jué
觉。

sī shī liù shè wǒ dé fó guó zhōng pú sà suí qí zhì yuàn suǒ yù wén fǎ zì
四十六、设我得佛，国中菩萨，随其志愿所欲闻法，自
rán dé wén ruò bú ěr zhě bú qǔ zhèng jué
然得闻。若不尔者，不取正觉。

sī shī qī shè wǒ dé fó tā fāng guó tǔ zhǔ pú sà zhòng wén wǒ míng zì bù
四十七、设我得佛，他方国土诸菩萨众，闻我名字，不
jí dé zhì bú tuì zhuǎn zhě bú qǔ zhèng jué
即得至不退转者，不取正觉。

sī shī bā shè wǒ dé fó tā fāng guó tǔ zhǔ pú sà zhòng wén wǒ míng zì bù
四十八、设我得佛，他方国土诸菩萨众，闻我名字，不
jí dé zhì dì yī dì èr dì sān fǎ rěn yú zhǔ fó fǎ bù
即得至第一、第二、第三法忍，于诸佛法，不
néng jí dé bú tuì zhuǎn zhě bú qǔ zhèng jué
能即得不退转者，不取正觉。

◎往生极乐世界的众生受用种种清净佛土大乘法乐，日夜六时亲近供养阿弥陀佛，并且遊历十方无量世界，供养诸佛，于诸佛所，各以无量宝华，持散供养，然后回到极乐世界。

【白话浅译】

「jí lè shì jiè de xià fāng dà dì shì yì huáng jīn wéi dì chù tà róu ruǎn，
极乐世界的下方大地是以黄金为地，触踏柔软，
píng píng tǎn tǎn jīn guāng shǎn yào yí wàng wú yá bìng yǒu wú liàng wú biān de miào bǎo
平平坦坦，金光闪耀，一望无涯，并有无量无边的妙宝
yán shì qí jiān guāng míng zhuàng lì shàng fāng tiān kōng zhòu yè bù tíng de piāo xià màn tuó luó
严饰其间，光明壮丽。上方天空昼夜不停的飘下曼陀罗
huā yǐ jǐ zhǒng zhǒng qí miào de huā duǒ cǎi sè guāng zé xì zhì xiāng jié lìng rén
花，以及种种奇妙的花朵，彩色光泽，细致香洁，令人
jiàn chù shēn xīn shì yuè ér bù tān zhe néng zēng cháng bú kě sī yì de gōng dé shàn
见触，身心适悦而不贪着，能增长不可思议的功德善
gēn jí lè shì jiè de zhòng shēng cháng cháng zài qīng chén shí gè yǐ yòng bù zuò chéng de
根。极乐世界的众生，常常在清晨时，各以用布做成的
huā náng xiāng dài zhuāng zhe xǔ duō xiāng jié miào huā qián qù gòng yǎng ā mí tuó fó bìng
花囊香袋，装着许多香洁妙花，前去供养阿弥陀佛，并
qiè chéng fó wēi shén lì fēi zhì tā fāng wú liàng shì jiè gòng yǎng tā fāng shí wàn yì
且承佛威神力，飞至他方无量世界，供养他方十万亿

fó , zhí dào chī fàn de shí hòu , cái huí dào jí lè shì jiè 。 chī fàn yǐ hòu , biàn
 佛，直到吃饭的时候，才回到极乐世界。吃饭以后，便
 zài bǎo chí bǎo shù jiān zì zài xiāo yáo de màn bù tiáo xīn , jìng jìng de tīng nà tiān lè yǔ
 在宝池宝树间自在逍遥的漫步调心，静静的听那天乐与
 zhòng niǎo yǎn chàng de fǎ yīn 。 yǐ shàng zhè xiē shèng miào zhuāng yán , jiē shì yǒu ā mí tuó fó
 众鸟演唱的法音。以上这些胜妙庄严，皆是由阿弥陀佛
 wú liàng de yuàn xíng gōng dé suǒ chéng jiù de 。 (wǎng shēng bǐ guó de zhòng shēng , chī fàn
 无量的愿行功德所成就的。) (往生彼国的众生，吃饭
 suǒ yòng de bō dōu shì zhòng bǎo suǒ chéng 。 bǎi wèi yǐn shí , gè rú suǒ yuàn , suí gè
 所用的钵，都是众宝所成。百味饮食，各如所愿，随各
 rén de shí liang , bú duō bú shǎo , zì rán ér shēng 。 chī le yǐ hòu , zì rán xiāo
 人的食量，不多不少，自然而生。吃了以后，自然消
 huà , méi yǒu yí zǐ 。 huò zhě jiàn sè wén xiāng , yì yǐ wéi chī fàn , yě néng zì rán
 化，没有遗滓。或者见色闻香，意以为吃饭，也能自然
 bǎo mǎn , gèng bú shēng tān zhe shēn xīn qīng biàn yú kuài 。)
 饱满，更不生贪着，身心轻便愉快。)

【补充说明】

màn tuó luó shì tiān huā zhī míng , yì wéi shì yì , miào hào , yīn wéi cǐ huā sè
 曼陀罗是天花之名，译为适意，妙好，因为此花色
 xiāng shū shèng , zuì shì yuè rén yì zhī gù 。 jí lè shì jiè zhōu yè bù tíng de cóng tiān ér
 香殊胜，最适悦人意之故。极乐世界昼夜不停的从天而
 xià màn tuó luó huā , sǎn zhū pú sǎ shēng wén dà zhòng shēn shàng 。 zhè xiē tiān huā bù xū rén
 下曼陀罗花，散诸菩萨声闻大众身上。这些天花不须人
 gōng zāi péi huò guàn gāi , huì zì rán jié ruǐ kāi huā , bú jǐn yán sè càn làn , xiāng wèi
 工栽培或灌溉，会自然结蕊开花，不仅颜色灿烂，香味
 yōu yuǎn , ér qiě zài kōng zhōng sǎn kāi shí , hái huì fàng chū jí měi lì de sè cǎi hé pū
 幽远，而且在空中散开时，还会放出极美丽的色彩和扑
 bí de fāng xīn xiāng wèi , jué fēi rén jiān de míng huā kě yǐ xiāng bǐ 。 jiǎng dào sǎn huā ,
 鼻的芳馨香味，绝非人间的名花可以相比。讲到散花，
 zài 《 wéi mó jié jīng 》 zhōng yǒu yī duàn yǒu qù de gù shì : yǒu yī cì wén shū pú sǎ
 在《维摩诘经》中有一段有趣的故事：有一次文殊菩萨
 dài lǐng pú sǎ èr chéng tiān rén děng qù tàn wàng wéi mó jié jū shì , dāng èr rén shuō fǎ shuō
 带领菩萨二乘天人等去探望维摩诘居士，当二人说法说
 dào mò rán shí , tiān nǚ jiē lái sǎn huā , huā luò dào pú sǎ shēn shàng shí dōu zì rán diào
 到默然时，天女皆来散花，花落到菩萨身上时都自然掉
 luò dì shàng , dàn shì luò zài xiǎo chéng xué rén de shēn shàng shí què nián zhù , zhāi dōu zhāi bù
 落地上，但是落在小乘学人的身上时却粘住，摘都摘不

xià lái , wéi shén me ne ? yīn wéi èr chéng rén shàng zhí zhe yí ge 「 kōng 」 , réng yǒu
下来，为什么呢？因为二乘人尚执着一个「空」，仍有
fǎ zhī , jì rán yǒu suǒ zhe , yú shì tiān huā luò yú shēn shàng shí , biàn huì nián zài shēn
法执，既然有所着，于是天花落于身上时，便会粘在身
shàng ; ruò wú suǒ zhe , huā zì rán piāo luò ér bù fù zhe 。 zhòng shēng chí huá gòng fó ,
上；若无所着，花自然飘落而不附着。众生持华供佛，
yī lǐ shēn shù , biǎo yǐ yuàn xíng wéi yīn , zì xìng kāi jué wéi huā , zhuāng yán jí lè wéi
依理深述，表以愿行为因，自性开觉为花，庄严极乐为
guǒ 。 zì xīn běn hán wàn dé , hái yǐ wàn dé zhuāng yán zì xīn , rú cǐ tōng dá wú
果。自心本含万德，还以万德庄严自心，如此通达无
shēng , zhào jiàn zì xìng , jí shì gòng yǎng rú lái 。
生，照见自性，即是供养如来。

zài jí lè shì jiè lǐ de zhòng shēng , chī fàn bù xiàng wǒ men zhè yàng má fan , bù
在极乐世界里的众生，吃饭不像我们这样麻烦，不
xū zhǔ fàn , zhǐ yào shí jiān dào le , gāi chī fàn le , zì rán měi shí dāng qián , rèn
需煮饭，只要时间到了，该吃饭了，自然美食当前，任
jūn shí yòng , shí hòu yě wú xū xǐ wǎn kuài dēng 。 「 jīng xíng 」 zhǐ de shì rào xíng ,
君食用，食后也无需洗碗筷等。「经行」指的是遶行，

◎在极乐世界哩，众色光泽的曼陀罗花不停的从天而降，香洁柔软，令触见者身心适悦，并可增长无量的善根功德。那里的众生使用衣襟将天上掉下的花盛起，以供养十方亿万诸佛。

jí xún huán wǎng fù de zǒu dòng , yóu qí zài chī bāo hòu shāo zuò jīng xíng shì hěn yǒu yì chù
 即循环往复的走动，尤其在吃饱后稍作经行是很有益处
 de , suǒ wèi 「 fàn hòu bǎi bù zǒu , huó dào jiǔ shí jiǔ 」。 píng cháng wǒ men chī bāo
 的，所谓「饭后百步走，活到九十九」。平常我们吃饱
 fàn biàn lǎn yú xíng dòng , bú shì zuò , jiù shì tāng zhe xiū xi , shì shí shàng , néng zài
 饭便懒于行动，不是坐，就是躺着休息，事实上，能在
 chī bǎo fàn hòu sǎn sǎn bù , bú jǐn yǒu zhù xiāo huà , shēn tǐ yě huì gēng jiàn kāng 。 kuàng
 吃饱饭后散散步，不仅有助消化，身体也会更健康。况
 qiè sǎn bù shí yì kě suí shí bú wàng niàn fó huò jiǎn diǎn zì xīn , jì kě tiáo shēn , yòu
 且散步时亦可随时不忘念佛或检点自心，既可调身，又
 kě tiáo xīn , yí diǎn yě bú làng fèi shí jiān 。
 可调心，一点也不浪费时间。

ruò xiǎn lǐ lùn zhī , 「 tiān lè 」 biǎo dìng huì hé róng , 「 huáng jīn 」 biǎo zì xìng
 若显理论之，「天乐」表定慧和融，「黄金」表自性
 bú huài cháng zhēn , 「 tiān yǔ miào huā 」 biǎo zì xìng kāi jué , 「 shèng huā gòng fó 」 biǎo zhuāng yán
 不坏常真，「天雨妙花」表自性开觉，「盛花供佛」表庄严
 zì xìng gōng dé , 「 tā fāng 」 biǎo suí yuán miào yòng , 「 shí wàn yì fó 」 biǎo zì xìng wú liàng
 自性功德，「他方」表随缘妙用，「十万亿佛」表自性无量
 zhōu biān fǎ jiè , 「 shí shí hái dào 」 biǎo zì xìng zì kōng ér wú lái qù , 「 běn guó 」 biǎo
 周遍法界，「食时还到」表自性自空而无来去，「本国」表
 zì xìng cháng zhù , 「 fàn shí 」 biǎo cháng yǎng huì mìng , 「 jīng xíng 」 biǎo rù rú lái xíng chù 。
 自性常住，「饭食」表长养慧命，「经行」表入如来行处。

◎在极乐世界里，阿弥陀佛变化出各种珍禽，昼夜六时，唱出和雅的声音，随其妙音宣扬佛法。众生闻是音已，各得念佛、念法、念僧，无量功德，熏修其身。

【白话浅译】

「舍利弗！极乐世界还常常有许多各色各样，稀奇可爱的鸟，如白鹤、孔雀、鹦鹉、舍利（鶖鷖）、迦陵频伽（妙音鸟）、共命鸟（有两个头和两个心识合成一个身体的鸟）等等，这些奇妙的鸟，常于日夜不断的唱出和乐幽雅的声音，并且随其音声还能宣流出甚深微妙的佛法，如五根、五力、七菩提分、八圣道分等无量修行妙法。极乐世界的众生，闻到了众鸟演说的法音，自然都会发出精进修行的道心，心生喜乐的念佛、念法、

nián sēng gè dé wú liàng de gōng dé xūn xiū qí shēn xīn
念僧，各得无量的功德，熏修其身心。」

「shè lì fú nǐ bú yào yǐ wéi zhè xiē niǎo shí shì zuì yè bào yīng ér zhuǎn
舍利弗！你不要以为这些鸟，实是罪业报应而转
shēng de wéi shén me ne yīn wéi zài jí lè shì jiè méi yǒu sān è dào dì yù
生的，为什么呢？因为在极乐世界没有三恶道（地狱、
è guǐ chù shēng nà lǐ lián sān è dào de míng chēng shàng qiě dōu hái tīng bú
饿鬼、畜生），那里连三恶道的名称，尚且都还听不
dào zěn me huì yǒu zhēn shí de è dào ne niǎo shì shǔ yú chù shēng dào chù
到，怎么会有真实的恶道呢？」（鸟是属于畜生道，畜
shēng shì zuì bào ér shēng de jí lè shì jiè de zhōng shēng dōu shì niàn fó wǎng shēng de bú
生是罪报而生的，极乐世界的众生都是念佛往生的，不
shì yǒu zuì bào ér shēng de zhè xiē zhòng niǎo qí shí jiē shì yīn wéi ā mí tuó fó
是由罪报而生的。）「这些众鸟其实皆是因为阿弥陀佛
de yuàn lì wéi le yào shǐ fǎ yīn xuān yáng pǔ jí ràng gāi shì jiè suǒ yǒu zhōng shēng dōu
的愿力，为了要使法音宣扬普及，让该世界所有众生都
néng dé fǎ yì ān lè suǒ yǐ cái yǐ bú kě sī yì shén lì biàn huà chū zhè xiē niǎo
能得法益安乐，所以才以不可思议神力，变化出这些鸟
lái xié zhù shuō fǎ
来协助说法。」

【补充说明】

jí lè shì jiè zhōng niǎo zhòu yè bù tíng de yǎn yáng xuān chàng wú liàng de rù dào zhī
极乐世界众鸟昼夜不停的演扬宣畅无量的入道之
fǎ lìng wén zhě jiē néng chē niàn sān bǎo fó fǎ sēng de gōng dé ér dé
法，令闻者皆能称念三宝（佛、法、僧）的功德，而得
zhèng fǎ lè jí lè shì jiè de niǎo yīn shuō fǎ cǐ jīng liè èr shí wǔ dào pǐn shí
正法乐。极乐世界的鸟音说法，此经列二十五道品，实
kě guǎng shuō sān shí qī dào pǐn dà zhì dù lùn yún sān shí qī pǐn wú suǒ bú
可广说三十七道品。《大智度论》云：三十七品无所不
shè jí wú liàng dào pǐn yì zài qí zhōng dào wéi tōng dá zhī yì jí xiū xíng de fāng
摄，即无量道品亦在其中。道为通达之意，即修行的方
fǎ pǐn shì zhǒng lèi sān shí qī dào pǐn jí sān shí qī zhǒng dá dào míng xīn jiàn fó de
法，品是种类，三十七道品即三十七种达到明心见佛的
xiū xíng fāng fǎ suí zhōng shēng yīn dì suǒ xiū jī jiàn bú tóng hù yǒu chū rù ér
修行方法，随众生因地所修，机见不同，互有出入，而
wú dìng fǎ rán zhèng dà zhèng xiǎo jiē gè yǒu suǒ dé chéng wéi chéng jiù fǎ shēn huì mìng de
无定法；然证大证小皆各有所得，诚为成就法身慧命的

◎在极乐世界哩，就连诸宝行树及宝罗网等，在微风的吹拂下，也能发出种种美妙的法音，让听者能自然生起念佛、念法、念僧的心，成就无量的功德。

fā yào liáng fāng xià miàn fēn bié shuō míng
法药良方。下面分别说明：

yī sì niàn chù sān shí qī dào pǐn zhōng zhī dì yī xíng pǐn yì zhì guān jìng zhèng
一、四念处：三十七道品中之第一行品，以智观境，证
dá zhēn lǐ de sì zhōng xiū xíng fāng fǎ yì guān shēn bù jìng shòu shì kǔ xīn
达真理的四种修行方法。以观身不净、受是苦、心
wú cháng fǎ wú wó cì dì duì zhì jìng lè cháng wǒ děng sì ge diān
无常、法无我，次第对治净、乐、常、我等四个颠
dǎo wǎng xiǎng ān zhù xīn niàn yú zhēn lǐ
倒妄想，安住心念于真理。

èr sì zhèng qín sān shí qī dào pǐn zhōng dì èr xíng pǐn jīng qín duàn è shēng shàn de
二、四正勤：三十七道品中第二行品，精勤断恶生善的
sì zhōng xiū xíng fāng fǎ jí yǐ shēng zhī è jīng qín lìng duàn wèi shēng zhī
四种修行方法。即已生之恶，精勤令断；未生之
è jīng qín bù lìng shēng yǐ shēng zhī shàn jīng qín lìng zēng cháng wèi shēng zhī
恶，精勤不令生；已生之善，精勤令增长，未生之
shàn jīng qín lìng shēng
善，精勤令生。

三、四如意足：三十七道品中之第三行品，由欲、念、
 精进、观照等四法之定力，发起摄心禅定神通，能
 断烦恼，能满所愿，故名如意足。因有足能往，能
 得能证世间胜法，又名四神足。欣慕极乐净土者，
 决定往生（欲如意足），念念不舍菩提行愿（念如
 意足），精进不退而得圆证（精进如意），深入佛
 智而极乐自在（智慧观照如意足）。

四、五根：三十七道品中之第四行品，指能保护和生长
 一切善法的根本，而且对于降伏烦恼，引入圣道具
 有增上作用的五个根本修行方法。有根才能生长，
 才能开花结果，有根才能护持枝叶不致枯萎，或不
 被风雨摧折，所以五根是表示五个修行基础：

(1) 信根即深信三宝之一切真谛道理，不被邪惑动摇。

(2) 进根即勇猛精进勤修善法，不被懈怠动摇。

(3) 念根即忆念正法而无他念，不被妄念动摇。

(4) 定根即摄心于正法而不散失，不被散乱动摇。

(5) 慧根即由定中观照而智慧现前，不被愚痴动摇。

修行之人虽善芽已发，然根未生，今修此五法使生
 善根，实为修行之扎根基础。

wú wú lì sān shí qī dào pǐn zhōng zhī wú xíng pǐn xiū xíng zhě wú gēn de jī chǔ
五、五力：三十七道品中之五行品，修行者五根的基础
zhā shí zhī hòu yǐ wú gēn néng zēng cháng dào lì jiǎn jiǎn néng shēng gōng dé qū
扎实之后，以五根能增长道力，渐渐能生功德，趣
rù pú tí rú gēn néng shēng zhī yè huā guǒ yí yàng
入菩提，如根能生枝叶花果一样：

xìn lì jí xìn gēn zēng cháng dé lì lìng niàn fó rén xìn mí tuó jí lè zhuāng
(1) 信力即信根增长得力，令念佛人信弥陀极乐庄
yán zhēn shí bù xū fā xīn niàn fó jué dìng wǎng shēng
严真实不虚，发心念佛，决定往生。

jìn lì jí jìn gēn zēng cháng dé lì lìng fā xīn niàn fó rén jīng jìn niàn
(2) 进力即进根增长得力，令发心念佛人，精进念
fó jué dìng wǎng shēng
佛，决定往生。

niàn lì jí niàn gēn zēng cháng dé lì lìng jīng jìn niàn fó rén xīn xīn mí tuó
(3) 念力即念根增长得力，令精进念佛人，心心弥陀，
niàn niàn jí lè bú shēng tā niàn jué dìng wǎng shēng
念念极乐，不生他念，决定往生。

dìng lì jí dìng gēn zēng cháng dé lì yí xīn bù luàn rú rù chán dìng
(4) 定力即定根增长得力，一心不乱，如入禅定，
jué dìng wǎng shēng
决定往生。

huì lì jí huì gēn zēng cháng dé lì lìng rù dìng niàn fó rén guān wù zhēn lǐ
(5) 慧力即慧根增长得力，令入定念佛人，观悟真理，
chéng jiù zhì huì jí xīn zuò fó jí xīn shì fó
成就智慧，即心作佛，即心是佛。

zhè wǔ zhǒng fǎ yǒu pò è zhī lì xiū xíng zhě bì xū jù zú wú lì cái néng
这五种法有破恶之力，修行者必须具足五力，才能
jiě tuō shēng sǐ
解脱生死。

liù qī pú tí fēn sān shí qī dào pǐn zhōng zhī dì liù xíng pǐn yòu chēng wéi qī jué
六、七菩提分：三十七道品中之第六行品，又称为七觉
zhī pú tí shì jué dé yì sī zhī jiù shì fēn cǐ jí yóu qián wú gēn lì
支，菩提是觉得意思，支就是分，此即由前五根力
ér dé qī zhǒng zhēn shí jué zhì yú yí qiè shàn fǎ néng suí yí zé yòng
而得七种真实觉智，于一切善法，能随宜择用：

zé fǎ jué fēn yǐ zhì huì guān fǎ shí shàn néng jué chá zhēn wěi bù
(1) 择法觉分，以智慧观法时，善能觉察真伪，不

zhì cuò yòng xié wèi zhī fǎ jīn yú wú liàng fǎ zhōng yī zé niàn fó yī
致错用邪伪之法，今于无量法中，宜择念佛一
fǎ zuì wéi wěn dāng
法，最为稳当。

(2) jīng jìn jué fēn zé yòng zhēn zhèng dào fǎ zhī hòu jīng jìn xiū xíng shàn
精进觉分，择用真正道法之后，精进修行，善
néng jué chá bù zhì cuò xiū wú yì kǔ xíng
能觉察，不致错修无益苦行。

(3) xǐ jué fēn jīng jìn xiū dào zhù yú zhèng fǎ ér shēng fǎ xǐ shí shàn
喜觉分，精进修道，住于正法而生法喜时，善
néng jué chá bù suí diān dǎo zhī fǎ ér xǐ
能觉察，不随颠倒之法而喜。

(4) chú jué fēn yú duàn chú zhū jiàn fán nǎo shí shàn néng jué chá duàn chú
除觉分，于断除诸见烦恼时，善能觉察，断除
xū wèi fán nǎo zēng cháng zhì huì shàn gēn shǐ shēn xīn qīng kuài ān shì
虚伪烦恼，增长智慧善根，使身心轻快安适，
yòu míng qīng ān jué fēn
又名轻安觉分。

(5) shě jué fēn duàn chú zhū jiàn fán nǎo shí shàn néng jué chá suǒ shě zhī jìng
舍觉分，断除诸见烦恼时，善能觉察所舍之境，
xū wèi bù shí yǒng bù zhuī yì
虚伪不实，永不追忆。

(6) dìng jué fēn yú xiū xíng shí ruò shēng chán dìng jìng jiè shàn néng jué chá
定觉分，于修行时，若生禅定境界，善能觉察，
zhū chán xū jiǎ fēi zhēn shí dìng bù shēng ài jiàn lè dān
诸禅虚假，非真实定，不生爱见乐耽。

(7) niàn jué fēn yú xiū xíng shí shàn néng jué chá dìng huì bù kě piān zhòng
念觉分，于修行时，善能觉察，定慧不可偏重，
cháng shǐ dìng huì jūn píng
常使定慧均平。

ruò xīn shěn méi dī mèn kě yòng zé fǎ jīng jìn xǐ děng sān zhǒng jué zhì lái
若心沈没低闷，可用择法、精进、喜等三种觉智来
duì zhì tí qǐ ruò xīn fú dòng bù ān kě yòng chú shě dìng děng sān zhǒng
对治提起。若心浮动不安，可用除、舍、定等三种
jué zhì lái duì zhì shè fú wù bì tiáo hé qí xīn niàn niàn shì zhōng shǐ dìng
觉智来对治摄伏。务必调和其心，念念适中，使定
huì jūn píng dìng shèng huì zé shěn huì shèng dìng zé fú
慧均平。（定胜慧则沈，慧胜定则浮。）

◎阿弥陀佛成佛以来，已经十劫，恒放无量无边妙光，遍照十方一切佛土，施作佛事，无有障碍。

qī bā shèng dào fēn sān shí qī dào pǐn zhōng zhī dì qī xíng pǐn yòu chēng bā zhèng dào
七、八圣道分：三十七道品中之第七行品，又称八正道
fēn zhī bā zhōng chāo fán rù shèng jiě tuō niè pán de tú jìng jí yǐ qián zé
分，指八种超凡入圣，解脱涅槃的途径，即以前择
fǎ jué zhì wéi zhǔ tǐ liù jué zhì wéi zhù yòng zhèng jué fǎ xìng qù rù niè
法觉智为主体，六觉智为助用，证觉法性，趣入涅
pán gù míng zhèng dào
槃，故名正道：

zhèng jiàn yǐ zé fǎ zhì yǎn guān zhēn dì dào lǐ ér héng zhù zhèng jiàn
(1) 正见，以择法智眼观真谛道理，而恒住正见，
xiū qīng jìng tǔ bù luò shēng sǐ fán nǎo xié jiàn cǐ wú lòu xíng guān
修清净土，不落生死烦恼邪见。此无漏行观，
huì yǎn fēn míng jiàn lǐ zhèng què míng wéi zhèng jiàn
慧眼分明，见理正确，名为正见。

zhèng sī wéi jì jiàn zhēn dì dào lǐ sī wéi xiāng yǐng yǐ zhì xíng zhēn
(2) 正思惟，既见真谛道理，思惟相应，以智行真
dì guān jué zhī zhēn dì jìng wéi lìng guān zhì zēng cháng duàn huò zhèng zhēn
谛观，觉知真谛境，为令观智增长，断惑证真，

rù dà niè pán míng zhèng sī wéi
入大涅槃，名正思惟。

(3) zhèng yǔ yǐ wú lòu zhì xiū yī qiè kǒu yè bù wàng yán qī yǔ
正语，以无漏智，修一切口业，不妄言、绮语、
è kǒu liǎng shé ér zhù yú yī qiè shàn yǔ zhèng yè zhōng míng wéi zhèng yǔ
恶口、两舌，而住于一切善语正业中，名为正语。

(4) zhèng yè yǐ wú lòu zhì shè shēn yú yī qiè qīng jìng zhèng yè zhōng qū chú
正业，以无漏智摄身于一切清净正业中，去除
shā dào yīn děng yī qiè bù zhèng zhī shēn yè ān zhù shēn yè yú zhèng xíng zhōng
杀盗淫等一切不正之身业，安住身业于正行中，
míng wéi zhèng yè
名为正业。

(5) zhèng mìng qīng jìng shēn kǒu yì yè shùn yú zhèng fǎ ér huó mìng yuǎn lí
正命，清净身口意业，顺于正法而活命，远离
yī qiè xié mìng zhù yú qīng jìng zhèng fǎ míng wéi zhèng mìng jīng yún wǔ
一切邪命，住于清净正法，名为正命。(经云五
zhǒng xié mìng wéi lì yǎng huó mìng zhà xiàn qí tè xiāng wéi lì yǎng huó mìng
种邪命：为利养活命诈现奇特相，为利养活命
zì shuō gōng dé zhān xiāng jí xiōng wéi rén shuō fǎ yǐ qiú lì yǎng huó mìng
自说功德，占相吉凶为人说法以求利养活命，
gāo shēng xiàn wēi lìng rén jìng wèi yǐ qiú lì yǎng huó mìng shuō dé gōng yǎng gōng
高声现威令人敬畏以求利养活命，说得供养功
dé yǐ dòng rén xīn ér qiú lì yǎng huó mìng
德以动人心而求利养活命。)

(6) zhèng jīng jìn yǐ sān yè qīng jìng qín xíng jīng jìn xiāng yīng wú lòu zhì huì
正精进，以三业清净，勤行精进，相应无漏智慧，
qù niè pán dào míng zhèng jīng jìn
趣涅槃道，名正精进。

(7) zhèng niàn yǐ wú lòu zhì huì duàn chú yī qiè wàng niàn yī xīn zhuān niàn pú
正念，以无漏智慧断除一切妄念，一心专念菩
tí zhèng dào zhī fǎ yǔ wàn xíng zhuāng yán děng zhù dào zhī fǎ ér niàn wú
提正道之法，与万行庄严等助道之法，而念无
lòu shī míng wéi zhèng niàn
漏失，名为正念。

(8) zhèng dìng yǐ wú lòu zhì huì shè zhū sǎn luàn xiāng yīng rù dìng yuǎn lí
正定，以无漏智慧摄诸散乱，相应入定，远离
yī qiè yǒu lòu xié dìng zhù yú zhēn lǐ jué dìng bù yí míng wéi zhèng dìng
一切有漏邪定，住于真理，决定不移，名为正定。

bā zhèng dào fǎ yòu míng bā zhèng jù pú sà dào , néng lìng xiū xíng zhě , lí yī qiè
八正道法又名八正俱菩萨道，能令修行者，离一切
xié jiàn , shě zhū wàng fēn bié xīn , suí shùn yī qiè zhì , shàn rù pú sà bú kě
邪见，舍诸妄分别心，随顺一切智，善入菩萨不可
sī yì jiě tuō mén , yú yī sān mèi zhōng , chū rù yī qiè sān mèi , shēn xuān nán cè 。
思议解脱门，于一三昧中，出入一切三昧，深玄难测。

fó , fǎ , sēng chēng wéi sān bǎo , néng lìng rén lí shēng sǐ kǔ , dé niè pán
佛、法、僧称为三宝，能令人离生死苦，得涅槃
lè , shì shì jiān , chū shì jiān zuì wéi zūn guì nán yù zhī bǎo 。 fó chēng liǎng zú zūn ,
乐，是世间、出世间最为尊贵难遇之宝。佛称两足尊，
fú huì jù zú yuán mǎn , néng wéi zhòng shēng kāi shì yī qiè miào fǎ 。 fǎ chēng lí yù zūn ,
福慧具足圆满，能为众生开示一切妙法。法称离欲尊，
néng lìng zhòng shēng lí yī qiè yù kǔ fán nǎo , zhuǎn mí chéng wù , jiě tuō shēng sǐ 。 sēng chēng
能令众生离一切欲苦烦恼，转迷成悟，解脱生死。僧称
zhòng zhōng zūn , sēng shì rén tiān shī biǎo , zhòng shēng dào fàn , chéng jiù zì lì lì tā de gōng
众中尊，僧是人天师表，众生道范，成就自利利他的功
dé 。 jí lè zhòng niǎo cháng yǎn chàng yī qiè fǎ yīn , qīng liàng yǒu lì , shàn néng kāi dǎo zhòng
德。极乐众鸟常演畅一切法音，清亮有力，善能开导众
shēng , lìng niàn sān bǎo , fā pú tí xīn , cǐ wéi ā mí tuó fó bú kě sī yì yuàn lì
生，令念三宝，发菩提心，此为阿弥陀佛不可思议愿力
suǒ chéng jiù de 。 wǎng shēng jí lè shì jiè de zhòng shēng , cháng wén zhòng niǎo chēng zàn fó dé fǎ
所成就的。往生极乐世界的众生，常闻众鸟称赞佛德法
yīn , wù dé qīng jìng běn xīn , cháng zhù fó xìng , jí shì niàn fó 。 jí lè niǎo yīn cháng
音，悟得清净本心，常住佛性，即是念佛。极乐鸟音常
yǎn shuō sān shí qī dào pǐn , guǎng zhì wú liàng dào fǎ , lìng zhòng shēng wén zhě , jiě rù shēn
演说三十七道品，广至无量道法，令众生闻者，解入深
yì , jué wù zì xìng běn jù wú liàng dào fǎ , dé fǎ wèi lè , jí shì niàn fǎ 。 jí
义，觉悟自性本具无量道法，得法味乐，即是念法。极
lè zhòng shēng cháng yǔ zhū pú sà děng qiè shàn zhī shì tóng wén fǎ yīn , gòng xiū dào fǎ , néng
乐众生常与诸菩萨等切善知识同闻法音，共修道法，能
zhèng lǐ shì wú ài , zì xìng bù èr , zhì xíng hé hé yuán róng , jí shì niàn sēng 。 cháng
证理事无碍，自性不二，智行和合圆融，即是念僧。常
niàn sān bǎo néng zhèng zì xìng běn jù zhī sān dé , fó jí fǎ shēn dé , zì xìng bù biàn ;
念三宝能证自性本具之三德：佛即法身德，自性不变；
fǎ jí ān ruò dé , jì ér cháng zhào : sēng jí jiě tuō dé , jì zhào bù èr 。 gù zhī
法即般若德，寂而常照：僧即解脱德，寂照不二。故知

yuán niàn sān bǎo , zì kě yuán fā sān xīn , niàn fó bǎo zé zhèng yīn lǐ xīn fó xíng fā ,
 niàn fǎ bǎo zé le yīn huì xīn fó xíng fā , niàn sēng bǎo zé yuán yīn shàn xīn fó xíng fā 。
 sān xīn yuán fā , zé sān huò yuán duàn , zì rán yuán zhèng sān bù tuì 。

jí lè shì jiè jiē yǐ zhòng bǎo zhuāng yán , yī qiè zhòng shēng sī shí shí zhì sī
 yī yī lái , suǒ qiú rú yì , zé tān cóng hé qǐ ? jí lè shì jiè jiē shì pú sǎ jí
 zhū shàng shàn rén , hé hé tóng xiū , fǎ xǐ tóng zhèng , zé chēn cóng hé qǐ ? jí lè zhòng
 shēng héng wén miào fǎ , xīn cháng le wù , rú shí zì zài , zé chí cóng hé qǐ ? jì wú
 tān chēn chí è yīn , rú hé gǎn bào sān è dào kǔ ? suǒ yǐ jí lè guó tǔ wú sān è
 dào , zì xìng qīng jìng wú zhū fán nǎo 。 ā mí tuó fó yù lìng fǎ yīn pǔ zhōu shì jiè ,
 gù bú dú yǐ rén shuō fǎ , lìng huà zhòng niǎo jí zhì wēi fēng shù wǎng děng yī qiè liù chén zhī
 jìng , zhù shuō miào fǎ , lìng jí lè zhòng shēng suí shí suí dì jiē néng wén fǎ , bú lí zì
 xìng sān bǎo 。

◎阿弥陀佛及极乐世界的人民，寿命都是无量无边阿僧祇劫，所以有叫无量寿佛。

【白话浅译】

「不仅如此，极乐世界还常有轻柔温煦微风，吹拂着众宝树及宝罗网，自然发出种种美妙的音声，仿佛有百千种乐音，同时在交响合奏的演说种种佛法。极乐世界的众生听到这些美妙的法音，自然皆会生起念佛、念法、念僧的心，精进修行，成就无量功德。舍利弗！极乐世界有如是种种无量无边，不可思议希有的功德庄严，皆是由阿弥陀佛的广大行愿所成就的，假使经百千万亿劫，以无量的音声，赞叹阿弥陀佛的殊胜功德，也说不完。」

【补充说明】

qí shí zhè ge pō suǒ shì jiè de zhòng shēng, ěr gēn zuì lì, suǒ yī zài guān
 其实这个娑婆世界的众生，耳根最利，所以在观
 shì yīn pú sà de ěr gēn yuán tōng zhāng lǐ, jiù hěn zhòng shì ěr gēn de xiū xíng fǎ
 世音菩萨的《耳根圆通章》里，就很重视耳根的修行法
 mén。qí shí wàn fǎ wéi xīn, yào shì wǒ men yě néng zuò dào xīn wú zhē zhàng, nà me
 门。其实万法唯心，要是我们也能做到心无遮障，那么
 「xī shēng jìn shì guǎng cháng shé, shān sè wú fēi qīng jìng shēn。」yòu qǐ kùn nán? xiàng
 「溪声尽是广长舌，山色无非清净身。」又岂困难？像
 gǔ shí hòu jiù yǒu xǔ duō dà dé, rú chán zōng de cān huà tóu huò bàng hè, yí ge shēng
 古时候就有许多大德，如禅宗的参话头或棒喝，一个声
 yīn jiù néng shǐ gēn jī xī lì de rén wù dào, shèn zhì yí xiē tú rú qí lái de shēng
 音就能使根机犀利的人悟道，甚至一些突如其来的声
 yīn, yě néng shǐ rén wù dào。wǒ men de wén xìng biān mǎn xū kōng, zhī yīn zá rǎn chén
 音，也能使人悟道。我们的闻性遍满虚空，只因杂染尘
 yuán zhàng bì le wén xìng。ér zài jí lè guó tǔ de zhòng shēng, yīn wéi fú dé yīn yuán jù
 缘障闭了闻性。而在极乐国土的众生，因为福德因缘俱
 zú, suí shí yǒu zhòng niǎo, xíng shù jí bǎo luó wǎng yǐ wéi miào yīn shēng yǎn shuō fó fǎ,
 足，随时有众鸟、行树及宝罗网以微妙音声演说佛法，
 suǒ yī zì rán shí kè bù lí yú fó, fǎ, sēng。ruò shēn shù zhī, 「wēi fēng chuī
 所以自然时刻不离于佛、法、僧。若深述之，「微风吹
 dòng zhū bǎo xíng shù」biǎo zhī zhào fǎ lǐ, zhì zhōu fǎ jiè rú 「fēng」, lǐ hán wàn
 动诸宝行树」表智照法理，智周法界如「风」，理含万
 fǎ rú 「shù」, 「bǎi qiān zhǒng lè tóng shí jù zuò」biǎo lǐ zhì jiāo róng, huì guī
 法如「树」，「百千种乐同时俱作」表理智交融，会归
 yī xīn yú zì xìng zhī fó, fǎ, sēng。jí shì zhèng zhì gān ruò zhōu biān fǎ jiè, wú
 一心于自性之佛、法、僧。即是正智般若周遍法界，无
 yǒu zhàng ài, suǒ yī xī fāng shuǐ niǎo wǎng shù jiē néng shuō fǎ, nǎi zhì xū kōng fǎ jiè jiē
 有障碍，所以西方水鸟网树皆能说法，乃至虚空法界皆
 néng shuō fǎ。chéng yǐ zhèng jué zì xìng, xīn wú shēng miè, děng tóng xū kōng, quán tǐ jí
 能说法。诚以证觉自性，心无生灭，等同虚空，全体即
 zì, wù jí zì xīn, rú cǐ fǎ jiè yī xiāng, jí shì rú lái píng děng fǎ shēn, yì
 自，物即自心，如此法界一相，即是如来平等法身，亦
 jí jí lè bān ruò ér zì zài wú ài。
 即极乐般若而自在无碍。

◎极乐世界中，阿弥陀佛常有无量无边的菩萨及声闻弟子，皆是具足种种功德。

【白话浅译】

「舍利弗！你们知道吗？西方极乐世界这位佛，为什么叫做阿弥陀佛？因为这位佛恒放无量无边殊胜的光明，能普照一切十方世界，没有障碍，因此名号为阿弥陀。」

【补充说明】

阿弥陀佛又称无量光佛。原因是因为阿弥陀佛在因地修行的时候，曾经在世自在王佛前发了四十八大愿，其中第十二大愿说：「设我作佛时，光明若有限量，不

biān zhào bǎi qiān yì nà yóu tā zhū fó guó pǔ shèng zhū fó guāng míng líng bǐ shí fāng zhòng
 遍照百千亿万那由他诸佛国，普胜诸佛光明，令彼十方众
 shēng chù cǐ guāng míng shēn yì róu ruǎn zuì gòu miè chú mìng zhōng jiē dé shēng wǒ guó
 生，触此光明身意柔软，罪垢灭除，命终皆得生我国
 zhě bú qǔ zhèng jué yóu yú ā mí tuó fó lì jiē yī yuàn ér xiū suǒ yì cái
 者，不取正觉。」由于阿弥陀佛历劫依愿而修，所以才
 néng chéng jiù cǐ shū shèng wú jìn de zhì huì guāng míng shèng yú shí fāng zhū fó
 能成就此殊胜无尽的智慧光明，胜于十方诸佛。

fó de guāng míng yǒu sān zhǒng
 佛的光明有三种：

yī běn guāng shì fó de fǎ shēn guāng míng yǐ fǎ lǐ wéi shēn ér fǎ shēn
 一、本光：是佛的法身光明，以法理为身，而法身

biàn qióng fǎ jiè suǒ yī guāng míng zhào zhēn rú fǎ jiè ér wú liàng
 遍穷法界，所以光明照真如法界而无量。

èr zhì guāng shì fó de bào shēn guāng míng yǐ bān ruò wéi shēn wéi jiàn xìng
 二、智光：是佛的报身光明，以般若为身，为见性

suǒ xiàn yì pǔ zhào fǎ jiè ér wú liàng
 所现，亦普照法界而无量。

sān shēn guāng shì fó de yīng shēn guāng míng yǐ jī yuán wéi shēn yīng jī shì
 三、身光：是佛的应身光明，以机缘为身，应机示

xiàn biàn zhào dà zhòng qí shí zhū fó dào tóng wú yǒu chā bié zhì
 现，遍照大众。其实诸佛道同，无有差别，智

chè xìng tǐ guāng zhào shí fāng jiē kě chēng wú liàng guāng dàn yī yīn zhōng
 彻性体，光照十方，皆可称无量光。但以因中

yuàn lì bù tóng suí yīn yuán ér gè lì bié míng mí tuó yīn zhōng wéi fǎ
 愿力不同，随因缘而各立别名。弥陀因中为法

cáng bī qiū shí céng fā sì shí bā yuàn yǒu guāng míng héng zhào shí fāng zhī
 藏比丘时，曾发四十八愿，有光明恒照十方之

yuàn jīn yǐ chéng jiù rú yuàn yóu kě jiàn shì xīn shì fó shì xīn zuò
 愿，今已成就如愿。由可见是心是佛，是心作

fó zhū fó zhèng biàn zhī hǎi cóng xīn xiǎng shēng
 佛，诸佛正遍知海从心想生。

jì rán fó guāng kě yǐ pǔ zhào yī qiè shí fāng shì jiè wú suǒ zhàng āi yǒu
 既然佛光可以普照一切十方世界，无所障碍，有

rén jiù huì wèn wèi shén me wǒ mén dōu méi yǒu kàn jiàn ne qí shí bú shì méi
 人就会问：「为什么我们都没有看见呢？」其实不是没

yǒu kàn jiàn ér shí zài shì yīn wéi wǒ mén bèi jiàn sī chén shā wú míng dēng sān zhǒng
 有看见，而实在是因为我们被见思、尘沙、无明等三种

fán nǎo suǒ zhē bì zhù le suǒ yǐ kàn bú jiàn lì rú rì guāng pǔ zhào dà dì máng
烦恼所遮蔽住了，所以看不见。例如日光普照大地，盲
zhě wèi cháng jiàn zhī qǐ kě yīn bú jiàn gù wàng shuō méi yǒu guāng míng ne zhè shì rèn
者未尝见之，岂可因不见故，妄说没有光明呢？这是任
hé rén dōu yì kǒu tóng shēng suǒ fǒu rèn de rú guǒ xiǎng yào jiàn dào fó de guāng míng dāng
何人都异口同声所否认的。如果想要见到佛的光明，当
gǎn kuài fā xīn niàn fó niàn dào yī xīn bù luàn sān mèi xiàn qián xiāo miè yī qiè fán
赶快发心念佛，念到一心不乱，三昧现前，消灭一切烦
nǎo yì huí fù le qīng jìng yǎn fó guāng zé kě huò rán jiàn dào dà shì zhì pú sà
恼翳，回复了清净眼，佛光则可豁然见到！大势至菩萨
shuō : 「 yì fó niàn fó xiàn qián dāng lái bì dìng jiàn fó 」 yóu sī kě zhī
说：「忆佛念佛，现前当来，必定见佛。」由斯可知，
fó shēn shàng kě dé jiàn hé kuàng guāng míng ne zǒng zhī yè zhàng shēn zhòng de zhòng shēng
佛身尚可得见，何况光明呢！总之，业障深重的众生，
suī rán fó guāng xiàn qián yì bú dé jiàn ruò jù shàn gēn jiā zhī xìn yuàn zhēn qiè qián
虽然佛光现前亦不得见，若俱善根，加之信愿真切，虔
chéng niàn fó zé rú yuǎn gōng jìng tǔ zōng chū zǔ sān cì qīn jiàn mí tuó shèng xiàng
诚念佛，则如远公（净土宗初祖）三次亲见弥陀圣像，
yòu hé zhǐ guāng míng ne
又何止光明呢？

【白话浅译】

「bú jǐn rú cǐ , zhè wèi fó de shòu mìng , jí wǎng shēng jí lè shì jiè suǒ yǒu
 不仅如此，这位佛的寿命，及往生极乐世界所有
zhòng shēng de shòu mìng dōu shì wú liàng wú biān ér nán yǐ jì suàn , yīn cǐ míng hào wéi ā
 众生的寿命，都是无量无边而难以计算，因此名号为阿
mí tuó fó (wú liàng shòu fó) 。 shè lì fú ! ā mí tuó fó chéng fó yǐ lái dào
 弥陀佛（无量寿佛）。舍利弗！阿弥陀佛成佛以来，到
xiān zài yǐ jīng shí dà jié 。
 现在已经十大劫。」

【补充说明】

shòu mìng jí shòu mìng fó yǒu sān shēn yì yǒu sān shòu mìng :
 寿命即受命，佛有三身，亦有三寿命：

(1) fǎ shēn yǐ zhēn rú fǎ lǐ wéi shēn zhēn rú bú gé zhū fǎ gù míng
 法身：以真如法理为身。真如不隔诸法，故名
wéi shòu rán shí wú néng suǒ yǐ zhēn rú jí zhū fǎ zhū fǎ jí zhēn rú bú gé
 为受。然实无能所，以真如即诸法，诸法即真如，不隔
wú bié qiáng zhǐ míng yǐ fǎ xìng wéi shēn ér zhēn rú zhū fǎ shí jiē wú shǐ wú zhōng ér
 无别，强指名以法性为身，而真如诸法实皆无始无终而
wú liàng wú biān gù fǎ shēn shòu mìng yì wú shǐ wú zhōng ér wú liàng wú biān 。
 无量无边，故法身寿命亦无始无终而无量无边。

(2) bào shēn yǐ zhì huì gōng dé wéi shēn jué zhì xiāng yǐng lǐ jìng gù míng
 报身：以智慧功德为身。觉智相应理境，故名
wéi shòu rán yì wú néng suǒ yǐ wú zhì wài zhēn rú wéi zhì suǒ zhèng wú zhēn rú wài
 为受。然亦无能所，以无智外真如为智所证，无真如外
zhì néng zhèng zhēn rú rú kōng hé kōng sì shuǐ tóu shuǐ zhì róng zhēn rú xiāng yǐng tóng
 智能证真如，如空合空，似水投水，智融真如，相应同
rú qiáng zhǐ míng cǐ zhì wéi bào shēn ér jīn shí zhì jué yǒu shǐ wú zhōng yì wú
 如，强指名此智为报身，而今始智觉，有始无终，亦无
liàng wú biān gù bào shēn shòu mìng wéi yǒu shǐ wú zhōng ér wú liàng wú biān 。
 量无边，故报身寿命为有始无终而无量无边。

(3) yīng shēn yǐ yīn yuán jī gǎn wéi shēn zhū fó yǐ cí bēi dà zhì ,
 应身：以因缘机感为身。诸佛以慈悲大智，
wéi zhòng shēng zuò zēng shàng yuán lìng shàn gēn chéng shú zhòng shēng gǎn yīng jiàn fó shuō fǎ zhòng
 为众生作增上缘，令善根成熟众生，感应见佛说法。众
shēng gēn jī chéng shú zé gǎn yīng suí xiàn ruò xīn tuì jī xī zé gǎn yīng jí tuì 。
 生根机成熟，则感应随现，若心退机息，则感应即退。

yīng shēn yī yīn yuán wéi mìng yǐ zhòng shēng néng gǎn zhī yīn fù zhū fó néng yīng zhī yuán
应身以因缘为命，以众生能感之因，赴诸佛能应之缘，
yīn yuán hé hé ér gǎn yīng dào jiāo yīn yuán bié lí zé gǎn yīng tuī miè gù yǒu shǐ yǒu
因缘和合而感应道交，因缘别离则感应退灭，故有始有
zhōng cháng duǎn bù déng yǒu shèng yǒu liè èr yǒu niè pán
终，长短不等，有胜有劣，而有涅槃。

zǒng zhī fǎ shēn qīng jìng yǒu ruò xū kōng jì wú tǐ xiāng méi yǒu shǐ
总之，法身清净，犹若虚空，既无体相，没有始
zhōng bào shēn xiū chéng zhì dé yuán mǎn héng zhù yīng xiàn yǒu shǐ wú zhōng zhū fó
终。报身修成，智德圆满，恒住应现，有始无终。诸佛
dào tóng fǎ bào èr shēn yì tóng jiē kě míng wéi wú liàng shòu rán yīng shēn shòu mìng zé
道同，法报二身亦同，皆可名为无量寿。然应身寿命则
suí fó běn yuàn yǔ jī yuán èr yǒu bù tóng rú shī jiā shēng yú rén shòu bǎi suì shí yuàn
随佛本愿与机缘而有不同。如释迦生于人寿百岁时，愿
jiǎn shòu èr shí nián yǐ bǔ mò jié zhòng shēng gù bā shí suì rù niè pán cǐ wéi suí
减寿二十年，以补末劫众生，故八十岁入涅槃，此为随
yuàn guān zhòng shēng jī gǎn yǐ jìn yīng yuán xū miè cǐ wéi suí jī mí tuó yīn zhōng
愿。观众生机感已尽，应缘须灭，此为随机。弥陀因中
yǒu yuàn fó jí rén mín jiē shòu mìng wú liàng rú jīn yuàn chéng gù yǒu wú liàng shòu zhī
有愿，佛及人民皆寿命无量，如今愿成，故有无量寿之
gǎn yīng jīn mí tuó yīng shēn shòu mìng yǐ ā sēng zhī jié jì suàn yǒu wú liàng wú biān ā
感应。今弥陀应身寿命以阿僧祇劫计算，有无量无边阿
sēng zhī jié zhī cháng jiǔ cǐ shí zhī yǒu liàng zhī wú liàng shì xíng róng fēi fán fū hé èr
僧祇劫之长久，此实指有量之无量，是形容非凡夫和二
chéng rén de zhī huì suǒ néng gān suàn shù de wú liàng èr mí tuó yīng shēn yì yǒu niè pán
乘人的智慧所能够算数的无量。而弥陀应身亦有涅槃，
fēi tóng fǎ bào èr shēn wéi wú liàng zhī wú liàng gù jí lè zhèng fǎ yú wú liàng jié hòu
非同法报二身，为无量之无量。故极乐正法于无量劫后
miè shí guān shì yīn pú sà jí bǔ fó wèi hào pǔ guāng gōng dé shān wáng rú lái guó
灭时，观世音菩萨即补佛位，号普光功德山王如来，国
míng zhòng bào pǔ jí zhuāng yán cǐ fó shòu mìng yǔ zhèng fǎ yì fù wú liàng
名众宝普集庄严，此佛寿命与正法，亦复无量。

【白话浅译】

jí lè shì jiè de ā
极乐世界的阿

mí tuó fó yǒu wú liàng de shēng
弥陀佛有无量的声

wén dì zǐ , shù liàng duō dào
闻弟子，数量多到

wú fǎ jì suàn , dōu shì zhèng
无法计算，都是证

dé ā luó hàn guǒ , bìng qiě
得阿罗汉果，并且

jù zú zhǒng zhǒng wēi miào gōng dé
具足种种微妙功德

de 。 tóng shí , ā mí tuó fó yì cháng yǒu wú liàng de pú sà dì zǐ , shù liàng yě shì
的。同时，阿弥陀佛亦常有无量的菩萨弟子，数量也是

duō dào wú cóng jì suàn 。 shè lì fú ! jí lè shì jiè ā mí tuó fó hái yǒu wú liàng de
多到无从计算。舍利弗！极乐世界阿弥陀佛还有无量的

guāng míng hé wú liàng de shòu mìng , bù jǐn rú cǐ , jí lè shì jiè de zhòng shēng yì yǒu wú
光明和无量的寿命，不仅如此，极乐世界的众生亦有无

liàng de shòu mìng , tóng shí , hái yǒu wú liàng de shēng wén hé pú sà , jiē shì jù zú zhǒng
量的寿命，同时，还有无量的声闻和菩萨，皆是具足种

zhǒng dé xíng 。 zhǐ yǒu jí lè shì jiè cái néng chéng jiù rú cǐ wú liàng qīng jìng shù shèng de fǎ
种德行。只有极乐世界才能成就如此无量清净殊胜的法

yuán , jí zhǒng zhǒng bù kě sī yì de gōng dé zhuāng yán 。
缘，及种种不可思议的功德庄严。

【补充说明】

wén fó sì dì shēng jiào ér wù dào zhě , chēng wéi shēng wén 。 sì dì shì zhǐ kǔ 、
闻佛四谛声教而悟道者，称为声闻。四谛是指苦、

jí , miè , dào , sì zhǒng zhēn shí dào lǐ 。 kǔ dì shì jué zhī shēng sǐ shí kǔ de zhēn
集、灭、道、四种种真实道理。苦谛是觉知生死实苦的真

lǐ , jí dì shì jué zhī jiàn sī fán nǎo zhāo jí zhū kǔ de zhēn lǐ , miè dì shì jué zhī
理，集谛是觉知见思烦恼招集诸苦的真理，灭谛是觉知

duàn jí miè kǔ kě dé jiě tuō de zhēn lǐ , dào dì shì jué zhī fó fǎ zhèng dào kě zhèng niè
断集灭苦可得解脱的真理，道谛是觉知佛法正道可证涅

pán de zhēn lǐ 。 shēng wén yī sì dì lǐ ér xiū zhèng , kě fēn sì guǒ : chū guǒ xū tuó
槃的真理。声闻依四谛理而修证，可分四果：初果须陀

huán , yī duàn jìn sān jiè jiàn huò , zuì cháng jīn yú rén jiè tiān jiè zhōng gè wǎng fǎn qī
洹，已断尽三界见惑，最长仅于人界天界中各往返七
cì , jí shí sì shēng jiān bì zhēng dé ā luó hàn guǒ 。 èr guǒ sī tuó hán , yī duàn yù
次，即十四生间必证得阿罗汉果。二果斯陀舍，已断欲
jiè jiǔ pǐn sī huò zhī qián liù pǐn , hái yào zài lái yù jiè shòu yī cì shēng sǐ 。 sān guǒ
界九品思惑之前六品，还要再来欲界受一次生死。三果
nà hán , yī duàn jìn yù jiè jiǔ pǐn sī huò zhī hòu sān pǐn , bù zài lái yù jiè shòu shēng
那舍，已断尽欲界九品思惑之后三品，不再来欲界受生
sǐ zhī kǔ 。 sì guǒ ā luó hàn , yī duàn jìn sān jiè jiàn huò 、 sī huò ér rù niè
死之苦。四果阿罗汉，已断尽三界见惑、思惑而入涅
pán , bù zài shòu sān jiè shēng sǐ zhī kǔ 。 wǎng shēng zhù zài jí lè shì jiè de shēng wén ,
槃，不再受三界生死之苦。往生住在极乐世界的声闻，
jiē shì yī fā dà chéng xīn de ā luó hàn , ér fēi yī bān xiǎo chéng shēng wén 。 tā men qīn
皆是已发大乘心的阿罗汉，而非一般小乘声闻。他们亲
jìn mí tuó , zhōng rì wén fǎ , dāng rán sù néng yóu xiǎo zhēng dà , yī shēng bǔ chù , wèi
近弥陀，终日闻法，当然速能由小证大，一生补处，未
lái chéng fó 。
来成佛。

◎往生到极乐世界的人，皆不会退转，而且常遊诸佛清净国土，具足殊胜行愿，正念增进，非常多人已证达一生即可补处成佛。

◎在西方极乐世界里，可以和许多具足无量功德庄严的大善知识（声闻、菩萨）聚集在一起，受用极乐世界无量功德庄严的大乘法乐，永不退转，薰修无量行愿，念念增进，速证佛果。

【白话浅译】

「又舍利弗！」佛陀加重语气的说：「大众要注意听！凡是因为念佛而往生到极乐世界的众生，就永远不会退转其信愿而堕落于六道中，而且常遊诸佛清净世界，效法诸佛的殊胜行愿，正念增进，将来决定必证佛位。现在极乐世界的众生中，就有许多已经修到只要一生即可补处佛位的大菩萨，这种即将成佛的大菩萨，在极乐世界是数量多得无法计算。」

【补充说明】

ā bīng bá zhì yì chéng 「 bú tuì zhuǎn 」, wǎng shēng jí lè shì jiè de zhòng shēng, jiē
 阿鞞跋致译成「不退转」, 往生极乐世界的众生, 皆
 néng zhèng sān zhǒng bú tuì yǒng le shēng sǐ bì jīng chéng fó yí wèi bú tuì yí
 能证三种不退, 永了生死, 毕竟成佛: 一、位不退。一
 xīn bú luàn zhèng rù 「 chū zhù wèi 」, duàn jiàn sī huò yǒng bú duò sān jiè jí
 心不乱, 证入「初住位」, 断见思惑, 永不堕三界, 即
 dēng shèng wèi jiàn fó yīng shēn zhèng wèi bú tuì èr xíng bú tuì xiū xíng dà chéng,
 登圣位, 见佛应身, 证位不退。二、行不退。修行大乘,
 zhèng rù 「 shí huí xiàng wèi 」, duàn chén shā huò zhī fǎ zhī jī néng dù zhòng shēng yǒng
 证入「十回向位」, 断尘沙惑, 知法知机, 能度众生, 永
 bú duò èr chéng xíng dì bú shī pú sǎ zhī xíng jiàn fó bào shēn zhī xíng bú tuì sān
 不堕二乘行地, 不失菩萨之行, 见佛报身, 智行不退。三、
 niàn bú tuì niàn qù fó zhì zhèng rù 「 chū dì wèi 」 duàn wú míng huò fēn zhèng fǎ xíng
 念不退。念趣佛智, 证入「初地位」断无明惑, 分证法性,
 yǒng lí kōng yǒu èr zhí bú shī zhōng dào zhèng niàn jiàn fó fǎ shēn dé wú shēng rěn jí
 永离空有二执, 不失中道正念, 见佛法身, 得无生忍。极
 lè shì jiè yǒu wǔ zhǒng shū shèng yīn yuán lìng qí zhòng shēng dé bú tuì zhuǎn dì yī yí
 乐世界有五种殊胜因缘, 令其众生得不退转: 第一, 一
 shēng dào xī fāng qù jiù wéi ā mí tuó fó de dà bēi yuàn lì zhī suǒ shè chí rú dà
 生到西方去, 就为阿弥陀佛的大悲愿力之所摄持。如《大
 běn mí tuó jīng fǎ cáng bī qiū shuō: 「 wǒ zuò fó shí wén wǒ míng hào guī yī jīng
 本弥陀经》法藏比丘说:「我作佛时, 闻我名号, 皈依精
 jìn jí dé yú zhū fó fǎ yǒng bú tuì zhuǎn dì èr shēng dào xī fāng qù cháng
 进, 即得于诸佛法, 永不退转。」第二, 生到西方去, 常
 cháng zài fó guāng zhào zhú zhī zhōng shǐ tā de pú tí xīn zhī yǒu zēng jìn bú huì tuì zhuǎn
 常在佛光照烛之中, 使他的菩提心, 只有增进, 不会退转。
 déng yú wǒ men zài rì guāng de zhào zhú zhī xià nǐ jué duì bú huì diē luò dào tǔ kēng lǐ
 等于我们在日光的照烛之下, 你绝对不会跌落到土坑里
 qù dì sān jí lè shì jiè shuǐ niǎo shù lín fēng shēng lè xiǎng jiē néng yǎn chàng
 去。第三, 极乐世界, 水鸟树林, 风声乐响, 皆能演畅
 fǎ yīn wén dào zhè zhǒng fǎ yīn zì rán ér rán de jiù huì zēng jìn niàn fó niàn fǎ niàn
 法音, 闻到这种法音, 自然而然的就会增进念佛念法念
 sēng zhī xīn gēng bú huì tuì zhuǎn dì sì shēng dào jí lè shì jiè zhāo xī suǒ xiāng jiàn
 僧之心, 更不会退转。第四, 生到极乐世界, 朝夕所相见
 ér kě yǐ zuò wéi péng yǒu de dōu shì xiē dà ā luó hàn yǐ jí zhū dà pú sǎ gēng
 而可以作为朋友的, 都是些大阿罗汉以及诸大菩萨。更

méi yǒu xié mó wài dào lái yǒu huò nǐ , gǔ nòng nǐ ; yě bú huì yīn yī shí zhù huò
 没有邪魔外道来诱惑你、蛊弄你；也不会因衣食住，或
 juàn shǔ jiān gè zhǒng wèn tí , shǐ nǐ shēng tān ài , dòng chēn hèn ér zhì duò luò 。 dì wǔ ,
 眷属间各种问题，使你生贪爱、动嗔恨而致堕落。第五，
 shēng dào xī fāng zuò le jí lè shì jiè de rén mín , shòu mìng cháng jiǔ , yǔ ā mí tuó
 生到西方，做了极乐世界的人民，寿命长久，与阿弥陀
 fó yí yàng , chú fēi nǐ zì fā yuàn yào dào bié ge dì fāng qù dù huà zhōng shēng , bú rán ,
 佛一样，除非你自发愿要到别个地方去度化众生，不然，
 nǐ yǒng yuǎn bú huì lí kāi jí lè shì jiè de 。 yóu cǐ kě jiàn , mí tuó jí lè jìng tǔ bú
 你永远不会离开极乐世界的。由此可见，弥陀极乐净土不
 kě sī yì de gōng dé miào yòng , nǎi zhì wǔ nǐ shí è de zhōng shēng , ruò néng lín zhōng shí niǎn
 可思议的功德妙用，乃至五逆十恶的众生，若能临终十念
 bú duàn , yì dé dài yè wǎng shēng , suī jū xià pǐn xià shēng , yì néng yuán zhèng sān zhǒng bú tuì ,
 不断，亦得带业往生，虽居下品下生，亦能圆证三种不退，
 zhí dào chéng fó 。
 直到成佛。

yí shēng bǔ chù jí shì děng jué pú sà , zhǐ zài yí shēng biàn chéng fó guǒ , rú
 一生补处即是等觉菩萨，只再一生便成佛果，如
 mí lè pú sà yú shì jiā fó zhī hòu , hòu bǔ zuò fó ; guān shì yīn pú sà yú mí tuó
 弥勒菩萨于释迦佛之后，候补作佛；观世音菩萨于弥陀
 zhèng fǎ miè jìn , jí bǔ fó wèi 。 jí lè shì jiè de rén mín , fán yǐ zhèng sān bú tuì
 正法灭尽，即补佛位。极乐世界的人民，凡已证三不退
 zhě , jiē néng zài jí lè hòu bǔ shí fāng shì jiè , wú liàng fó suǒ zhī fó wèi 。
 者，皆能在极乐候补十方世界，无量佛所之佛位。

◎念佛的人临命终时，一心不乱，如入禅定，西方三圣将手持莲台，现其人前，慈悲加佑，接引往生极乐世界清净佛土。

【白话浅译】

「舍利弗！若有众生闻知极乐世界，有如是无量的功德庄严，就应当发愿，往生到极乐世界去。」佛陀为什么劝人发愿，往生到极乐世界呢？「因为往生到极乐世界，便能与许多大善知识，无量的菩萨和阿罗汉，聚会在一起，薰修佛法，受用无量的功德法乐，并能增进无量的行愿，永不退转，进而成就无量的功德庄严，速证佛位。」

【补充说明】

zhè shì shì jiā móu ní fó zài shuō zhè bù jīng shí , tè bié quàn gào wǒ men xī
 这是释迦牟尼佛在说这部经时，特别劝告我们，希
 wǎng wǒ men néng zài wén dào jí lè guó tǔ de zhǒng zhǒng shū shèng zhuāng yán zhī hòu dōu fā yuàn
 望我们能在闻到极乐国土的种种殊胜庄严之后，都发愿
 wǎng shēng jí lè guó tǔ 。 wèi shén me ne yīn wéi dào xī fāng jí lè shì jiè qù néng
 往生极乐国土。为什么呢？因为到西方极乐世界去，能
 gòu hé xǔ duō yǐ shēng xī fāng de zhū dà pú sà yǐ jí wú liàng wú shù de ā luó hàn ,
 够和许多已生西方的诸大菩萨以及无量无数的阿罗汉，
 jí huì zài yí kuài ér xūn xí fó fǎ , huò shì qù shí fāng shì jiè huà dǎo zhòng shēng , nǐ
 集会在一块儿熏习佛法，或是去十方世界化导众生，你
 kàn zhè shì hé déng de róng xìng !
 看这是何等的荣幸！

jiǎ rú yǒu rén wèn , wǒ men zhè suǒ pó shì jiè , bú yě shì yǒu fó de fó
 假如有人问，我们这娑婆世界，不也是有佛的佛
 guó ma ? bú cuò , dàn shì wǒ men zhè guó tǔ lǐ , rén hé chù shēng zá jū zài yí kuài
 国吗？不错，但是我们这国土里，人和畜生杂居在一块
 ér yòu yǒu è guǐ dì yǔ duò luò de kǒng bù rén de běn shēn dà dōu huái zhe tān
 儿，又有饿鬼、地狱堕落的恐怖。人的本身大都怀着贪
 chén chí yǔ shā dào yīn wǎng de è xīn huò è xíng shǐ rén bú gǎn jiē jìn yǒu de shì
 瞋痴与杀盗淫妄的恶心或恶行，使人不敢接近。有的世
 jiè suī rán méi yǒu sān è dào ér chún cuì shì rén , dàn yě wèi bì dōu shì shān rén 。
 界，虽然没有三恶道而纯粹是人，但也未必都是善人。
 yǒu de shì jiè suī rán dōu shì rén , dàn bù yí dìng dōu shì shàng shàn 。 wéi yǒu jí lè
 有的世界，虽然都是人，但不一定都是上善。唯有极乐
 shì jiè yǒu ā mí tuó fó hé wén shū pǔ xián guān yīn shì zhì déng jī rén lì shì
 世界有阿弥陀佛和文殊、普贤、观音、势至等济人利世
 de dà pú sà , hái yǒu xǔ duō yí shēng bǔ chù de dà pú sà , huò bú tuì zhuǎn de ā
 的大菩萨，还有许多一生补处的大菩萨，或不退转的阿
 luó hàn 。 jīn dé wǎng shēng ān lè shā tǔ , tóng cān gòng yǒu zhí dào bǔ chù chéng fó ,
 罗汉。今得往生安乐刹土，同参共友，直到补处成佛，
 zhè shì fēi cháng shū shèng de yīn yuán , xiū jìng yè zhě yīng dāng bǎ wò 。
 这是非常殊胜的因缘，修净业者应当把握。

【白话浅译】

「舍利弗！要往生到极乐世界的众生，必须有深厚的善根（虔诚念佛）福德（众善奉行）因缘，才得如愿往生。舍利弗！若有清净信佛的善男子或善女人，听了阿弥陀佛的名号，和极乐世界无量无边不可思议的功德庄严，便能生起信心，发愿往生极乐世界，专心思惟，如实修行，持念佛号，若是持念一天，或是二天、三天、四天、五天、六天、七天而持念不断，系念佛号达到一心不乱，当此人临命终时，阿弥陀佛便与极乐世界的诸大菩萨众和大罗汉众，显现在他的面前，慈悲加佑，令他的心不迷乱颠倒，于命终时便随佛菩萨众，往生阿弥陀佛极乐净土。舍利弗！我亲见一心持念阿弥陀佛，念到一心不乱，若临命终时，便能心不颠倒，即得往生阿弥陀佛极乐净土，念佛法门有如此殊胜广大的利益，所以才宣说这个既简捷又美好，能令众生离苦得乐的大事因缘，付嘱你们，今后若有众生听到了我这些开示，就应当恳切的信受发愿，并且如实修行，一心念佛，求生西方极乐佛土。」

【补充说明】

wǎng shēng jí lè shì jiè xū jù zú shàn gēn fú dé yīn yuán chí niàn fó hào jí shì
 往生极乐世界须具足善根福德因缘，持念佛号即是
 duō shàn gēn duō fú dé jí shì fā pú tí xīn shì wéi shēng jí lè zhī dà yīn yuán
 多善根多福德，即是发菩提心，是为生极乐之大因缘，
 shì shàn zhōng zhī shàn fú zhōng zhī fú wéi hé shuō chí niàn fó hào shì shàn zhōng zhī shàn
 是善中之善，福中之福。为何说持念佛号是善中之善？
 yīn wéi chí niàn fó hào shì pú tí zhèng dào shì duō shàn gēn shì wǎng shēng zhī yīn yīn
 因为持念佛号是菩提正道，是多善根，是往生之因。因
 wéi
 为：

yī fán fū yú wú liàng shēng sǐ zhōng chí niàn fó hào yóu xìn néng fā dà pú tí xīn
 一、凡夫于无量生死中持念佛号，由信能发大菩提心，
 qiú chū shēng sǐ qiú shēng bī guó
 求出生死，求生彼国。

èr chí niàn fó hào jí shēng zhèng niàn néng duàn fán nǎo jiàng fú qí xīn
 二、持念佛号，即生正念，能断烦恼，降伏其心。

sān chí niàn fó hào míng liǎo zhū fǎ bù wài yī xīn ér zhī yī niàn xiāng yīng yī
 三、持念佛号，明了诸法，不外一心，而知一念相应一
 niàn fó niàn niàn xiāng yīng niàn niàn fó
 念佛，念念相应念念佛。

sì chí niàn fó hào néng dé wú shēng rěn chū lí sān jiè rù yī qiè zhì
 四、持念佛号，能得无生忍，出离三界，入一切智。

wǔ chí niàn fó hào néng zhèng sān bú tuì qǔ rù chéng fó zhī wú shàng pú tí
 五、持念佛号，能证三不退，趣入成佛之无上菩提。

suǒ yī chí niàn fó hào shì shàn zhōng zhī shàn wéi duō shàn gēn wéi hé shuō chí niàn
 所以持念佛号是善中之善，为多善根。为何说持念
 fó hào shì fú zhōng zhī fú yīn wéi chí niàn yī jù mí tuó zé wàn dé jù bèi liù
 佛号是福中之福？因为持念一句弥陀，则万德俱备，六
 dù qí xiū jí shì wǎng shēng zhī yuán ruò chí niàn fó hào yī xīn bù luàn shēn xīn
 度齐修，即是往生之缘。若持念佛号，一心不乱，身心
 fàng xià zé bú qǐ tān xīn bù shī jì wú tān xīn zé bú zào è chí
 放下，则不起贪心（布施）；既无贪心，则不造恶（持
 jiè wú è zé bú jì rén wǒ shì fēi rěn rǔ yī xīn bù luàn zé bú
 戒）；无恶则不计人我是非（忍辱）；一心不乱，则不
 shēng diān dào wàng niàn chán dìng yī xīn niàn fó zhèng niàn zhāo zhāng zì xìng fēn
 生颠倒妄念（禅定）；一心念佛，正念昭彰，自性分

míng néng duàn yú chí (bān ruò) 。 suǒ yī chí niàn fó hào yī shè liù dù wàn xíng ,
明，能断愚痴（般若）。所以持念佛号已摄六度万行，
ruò liù dù yuán mǎn , zé fú dé jù zú , chéng wéi fú dé zhōng zhī dà fú dé 。
若六度圆满，则福德具足，诚为福德中之大福德。

ruò yī rì …… qī rì shì jiǎ dìng zhī cí , ruò néng zhēn xīn niàn fó , lì gēn
若一日……七日是假定之词，若能真心念佛，利根
zhě huò shì yī rì nǎi zhì qī rì , jì kě chéng jiù yī xīn bù luàn 。 ruò dùn gēn fān fū
者或是一日乃至七日，即可成就一心不乱。若钝根凡夫
niàn fó qī rì réng bù néng chéng jiù yī xīn bù luàn , rú èr qī rì nǎi zhì qī qī rì ,
念佛七日仍不能成就一心不乱，如二七日乃至七七日，
huò duō nián nǎi zhì jìn xíng shòu , néng zhuān niàn fó míng , qiú shēng jí lè , niàn niàn wú
或多年乃至尽形寿，能专念佛名，求生极乐，念念无
jiān yě néng zhèng shì chí fó míng yī xīn bù luàn , rú yuàn wǎng shēng , cǐ shí mí tuó zhī
间，也能证事持佛名一心不乱，如愿往生，此实弥陀之
běn yuàn lì gù , ér bù dé bù wǎng shēng 。
本愿力故，而不得不往生。

shàn nán zǐ shàn nǚ rén shì zhǐ sù shì huò jīn shēng céng zhǒng shàn yīn , yǒu xiū shàn fǎ
善男子善女人是指宿世或今生曾种善因，有修善法
zhī yī qiè zhòng shēng , ruò yǒu rén wén shuō mí tuó shèng hào , shēn xìn xī fāng shí yǒu jí lè
之一切众生，若有人闻说弥陀圣号，深信西方实有极乐
shì jiè , ā mí tuó fó xiàn zài shuō fǎ , ér fā yuàn wǎng shēng bī guó , néng zhī chí yì
世界，阿弥陀佛现在说法，而发愿往生彼国，能执持忆
niàn fó hào , wú yǒu jiān duàn , rú zǐ yì mǔ , wú shí zhàn wàng , jí wéi shì chí fó
念佛号，无有间断，如子忆母，无时暂忘，即为事持佛
míng yī xīn bù luàn 。 yóu yú lǐ bù lí shì , shì néng dá lǐ , biàn néng le dá shì xīn
名一心不乱。由于理不离事，事能达理，便能了达是心
zuò fó , jí shì shì zào zhī fó ; shì xīn shì fó , jí shì lǐ jù zhī fó 。 yǐ lǐ
作佛，即是事造之佛；是心是佛，即是理具之佛。以理
jù shì zào jiē bù chū yī niàn xīn xìng zhī wài , gù tā fó quán shì zì xīn , zì xīn quán
具事造皆不出一念心性之外，故他佛全是自心，自心全
shì tā fó ; mí tuó jí wǒ xīn , wǒ xīn jí mí tuó 。 yīn cǐ , ā mí tuó fó jí
是他佛；弥陀即我心，我心即弥陀。因此，阿弥陀佛即
shì wǒ xīn lǐ jù yì shì wǒ xīn shì zào 。 jí yǐ zì xīn lǐ jù ér shì zào wàn dé
是我心理具，亦是我心事造。即以自心理具而事造万德
hōng míng , yǐ wéi xī xīn zhī jìng 。 rú cǐ yǐ xīn yuán jìng 。 yǐ jìng xì xīn , xīn jìng
洪名，以为系心之境。如此以心缘境。以境系心，心境
bù xiāng shě lí , bù lìng zhàn wàng 。 wù míng quán jìng shì xīn , quán xīn shì jìng , xīn jìng
不相舍离，不令暂忘。悟明全境是心，全心是境，心境

yí rú ; quán shì jí lǐ quán lǐ jí shì lǐ shì yuán róng zé sān mèi xiàn qián ,
一如；全事即理，全理即事，理事圆融；则三昧现前，
jí wéi lǐ chí fó míng yī xīn bù luàn 。
即为理持佛名一心不乱。

shì chí fó míng yī shēn xīn bù yí yī xīn xī niàn niàn niàn fēn míng gēng wú
事持佛名以深信不疑，一心系念，念念分明，更无
èr niàn jí yī yī niàn ér chú zhòng niàn néng duàn jiàn sī huò lín zhōng gǎn yīng shēn fó
二念，即以一念而除众念，能断见思惑，临终感应身佛
xiàn qián fú wǒ zhí zhě wǎng shēng fán shèng tóng jū jí lè tǔ duàn wǒ zhí zhě wǎng shēng fāng
现前，伏我执者往生凡圣同居极乐土，断我执者往生方
biàn yǒu yú jí lè tǔ lǐ chí fó míng yī yī xīn chí niàn niàn jí ér kōng le zhī
便有余极乐土。理持佛名以一心持念，念极而空，了知
xīn wài wú fó suǒ niàn fó wài wú xīn néng niàn néng suǒ shuāng wàng xīn fó yī tǐ ,
心外无佛所念，佛外无心能念，能所双忘，心佛一体，
niàn ér wú niàn wú niàn ér niàn fēn duàn chén shā huò wú míng gǎn bào shēn fó xiàn
念而无念，无念而念，分断尘沙惑无明，感报身佛现
qián wǎng shēng shí bào zhuāng yán jí lè tǔ lǐ shì bù èr chí míng chéng jiù yī xīn
前，往生实报庄严极乐土。理事不二，持名成就，一心
bù luàn qù rù zhōng dào gēn běn wú míng duàn jìn gǎn fǎ shēn fó xiàn qián wǎng shēng
不乱，趣入中道，根本无明断尽，感法身佛现前，往生
cháng jì guāng jí lè tǔ 。
常寂光极乐土。

◎一切世界诸佛皆如释迦牟尼佛一样的在自己的世界里，以其广长舌相说法，赞叹阿弥陀佛极乐世界无量无边不可思议的功德庄严。

【白话浅译】

「舍利弗！不仅我现在如此称扬赞叹阿弥陀佛极乐世界无量无边不可思议的功德利益，东方世界亦有阿閼鞞佛、须弥相佛、大须弥佛、须弥光佛、妙音佛，如是等无量诸佛，各于其国以广长而能遍复三千大千世界的舌音（这是诸佛三十二种相好之一，诸佛皆因多生多劫口业清净，久积功德，所以成佛之后，感得广长舌相。凡是诸佛舌根所到之处，即是他的法音所到之处，其舌根广长能遍复三千大千世界。），恳切诚实的劝告众生

shuō : 『 nǐ men yīng dāng duì yú zhè chēng zàn ā mí tuó fó bú kě sī yì gōng dé ,
bìng qiě wéi yī qiè zhū fó suǒ shè shòu hù niàn de jīng , què xìn shòu chí ér bú yào yí
huò 。 』

shè lì fú ! nán fāng shì jiè yì yǒu rì yuè dēng fó míng wén guāng fó dà yàn
jiān fó xū mí dēng fó wú liàng jīng jìn fó rú shì děng wú liàng zhū fó gè yú
qí guó shì xiǎn guǎng cháng shé xiǎng biàn fù qí suǒ huà dǎo de sān qiān dà qiān shì jiè zhì
chéng zhēn shí de quàn gāo zhōng shēng shuō : 『 nǐ men yīng dāng shēn xìn shòu chí zhè bù chēng zàn ā
mí tuó fó jí lè shì jiè bú kě sī yì de gōng dé zhuāng yán bìng qiě wéi yī qiè zhū fó
suǒ hù niàn de ā mí tuó jīng 』 , cǐ nǎi yī qiè zhū fó gòng suǒ chēng zàn shè shòu de
shū shèng fǎ mén ruò yǒu zhōng shēng zhì chéng kěn qiè de chēng niàn ā mí tuó fó míng hào qí
gōng dé lì yì wú liàng wú biān 。 』

shè lì fú ! xī fāng shì jiè yì yǒu wú liàng shòu fó wú liàng xiāng fó wú liàng
chuáng fó dà guāng fó dà míng fó bǎo xiāng fó jìng guāng fó rú shì děng wú liàng
zhū fó gè yú qí guó shì xiǎn guǎng cháng shé xiǎng jiào huà qí sān qiān dà qiān shì jiè de
zhōng shēng chéng shí kěn qiè de gào sù zhōng shēng shuō : 『 nǐ men yīng dāng shēn xìn shòu chí zhè
bù chēng zàn ā mí tuó fó bú kě sī yì de gōng dé bìng qiě wéi shí fāng yī qiè zhū fó
suǒ hù niàn quàn xiū de ā mí tuó jīng 』 。 』

shè lì fú ! běi fāng shì jiè yì yǒu yàn jiān fó zuì shèng yīn fó nán jǔ
fó rì shēng fó wǎng míng fó rú shì děng wú liàng zhū fó gè yú qí guó shì xiǎn

佛说阿弥陀经

guǎng cháng shé xiǎng chéng shí de jiào huà sān qiān dà qiān shì jiè de zhōng shēng shuō : 『 nǐ men
广长舌相，诚实的教化三千大千世界的众生说：『你们
yīng dāng xiāng xìn shòu chí zhè bù chēng zàn ā mí tuó fó bù kě sī yì de gōng dé bìng qiě
应当相信受持这部称赞阿弥陀佛不可思议的功德，并且
wéi shí fāng sān shì yī qiè zhū fó suǒ zàn tàn hù niàn de ā mí tuó jīng 』
为十方三世一切诸佛所赞叹护念的《阿弥陀经》。』

shè lì fú xià fāng shì jiè yì yǒu shī zǐ fó míng wén fó míng guāng fó
舍利弗！下方世界亦有师子佛、名闻佛、名光佛、
dá mó fó fǎ chuāng fó chí fǎ fó rú shì děng wú liàng zhū fó gè yú qí guó
达摩佛、法幢佛、持法佛，如是等无量诸佛，各于其国
shì xiàn guǎng cháng shé xiǎng chéng shí de jiào huà sān qiān dà qiān shì jiè de zhōng shēng shuō :
示现广长舌相，诚实的教化三千大千世界的众生说：

『 yī qiè zhōng shēng yīng dāng xìn shòu chí zhè bù chēng zàn ā mí tuó fó bù kě sī yì de
一切众生，应当信受这部称赞阿弥陀佛不可思议的
fó tǔ gōng dé zhuāng yán bìng qiě wéi shí fāng zhū fó zàn tàn hù niàn de ā mí tuó
佛土功德庄严，并且为十方诸佛赞叹护念的《阿弥陀
jīng 』
经》。』

shè lì fú shàng fāng shì jiè yì yǒu fàn yīn fó sù wáng fó xiāng shàng fó
舍利弗！上方世界亦有梵音佛、宿王佛、香上佛、
xiāng guāng fó dà yàn jiān fó zá sè bǎo huá yán shēn fó suǒ luó shù wáng fó bǎo
香光佛、大焰肩佛、杂色宝华严身佛、娑罗树王佛、宝
huá dé fó jiàn yī qiè yì fó rú xū mí shān fó rú shì děng wú liàng zhū fó
华德佛、见一切义佛、如须弥山佛，如是等无量诸佛，
gè yú qí guó shì xiàn guǎng cháng shé xiǎng jiào huà sān qiān dà qiān shì jiè de zhōng shēng ér
各于其国示现广长舌相，教化三千大千世界的众生，而
chéng shí kěn qiè de shuō : 『 yī qiè zhōng shēng jiē yīng xìn shòu chí zhè bù chēng zàn ā mí tuó
诚实恳切的说：『一切众生，皆应信受这部称赞阿弥陀
fó bù kě sī yì de fó tǔ gōng dé zhuāng yán bìng qiě wéi yī qiè zhū fó suǒ hù niàn shè
佛不可思议的佛土功德庄严，并且为一切诸佛所护念摄
shòu de ā mí tuó jīng 』
受的《阿弥陀经》。』

shè lì fú nǐ men shì fǒu míng bái ? zhè bù jīng yīn hé yuán gù míng wéi
舍利弗！你们是否明白？这部经因何缘故，名为
yī qiè zhū fó chēng zàn bù kě sī yì gōng dé suǒ hù niàn jīng shè lì fú ruò yǒu shàn
一切诸佛称赞不可思议功德所护念经？舍利弗！若有善
nán zǐ huò shàn nǚ rén tīng dào zhè bù ā mí tuó jīng zhī hòu néng gòu shēn xīn
男子或善女人，听到这部《阿弥陀经》之后，能够深心

◎若有众生闻此《阿弥陀经》受持念佛者，皆得十方一切诸佛所护念摄受，不后受诸苦恶，决定如愿往生极乐世界。

xìn jiě yì niàn bú wàng rú shí xiū xíng zhè xiē shàn nán zǐ huò shàn nǚ rén bù jǐn
 信解，忆念不忘，如实修行，这些善男子或善女人不仅
 kě tīng dào ā mí tuó fó de míng hào hái kě yǐ tīng dào qián miàn gè fāng zhū fó de míng
 可听到阿弥陀佛的名号，还可以听到前面各方诸佛的名
 hào bìng qiè bì měng yī qiè zhū fó de hù niàn shè shòu bù líng tuī shī chéng fó zhī
 号，并且必蒙一切诸佛的护念摄受，不令退失（成佛之
 xīn pǔ tí xīn suǒ yī shè lì fú nǐ men dōu yīng dāng shēn xìn yì niàn wǒ jí zhū
 心）菩提心。所以舍利弗！你们都应当深信忆念我及诸
 fó suǒ shuō de huà jīng jìn xiū xíng wù shēng yí lǜ
 佛所说的话，精进修行，勿生疑虑。

shè lì fú ruò shì guò qù yǒu rén fā yuàn huò shì xiàn zài yǒu rén fā yuàn
 舍利弗！若是过去有人发愿，或是现在有人发愿，
 nǎi zhì dāng lái yǒu rén fā yuàn yào wǎng shēng dào ā mí tuó fó de jí lè shì jiè zhè xiē
 乃至当来有人发愿要往生到阿弥陀佛的极乐世界，这些
 yǐ fā yuàn jīn fā yuàn dāng fā yuàn de shàn nán zǐ shàn nǚ rén yīn wéi shòu chí
 已发愿、今发愿、当发愿的善男子、善女人，因为受持
 ā mí tuó jīng ér néng xìn jiě fā yuàn shí xíng jiē kě dé dào zhū fó de hù
 《阿弥陀经》而能信解发愿实行，皆可得到诸佛的护

niǎn suǒ yī yī dīng bú huì tuì zhuǎn pú tí xīn fán shì guò qù yī jīng fā yuàn de
念，所以一定不会退转菩提心。凡是过去已经发愿的
rén yī dīng yī shēng dào ā mí tuó fó de jí lè shì jiè xiān jīn fā yuàn de rén
人，一定已生到阿弥陀佛的极乐世界。现今发愿的人，
xiān jīn jiù néng shēng dào jí lè shì jiè dāng lái fā yuàn de rén dāng lái jué dìng néng shēng
现今就能生到极乐世界。当来发愿的人，当来决定能生
dào jí lè shì jiè yīn wéi fā yuàn bì dīng wǎng shēng shè lì fú yī qiè shēn xīn xìn
到极乐世界。因为发愿必定往生，舍利弗！一切深信
jiě ā mí tuó fó jí lè shì jiè de shàn nán zǐ huò shàn nǚ rén jiù yīng gāi gǎn kuài fā
解阿弥陀佛极乐世界的善男子或善女人，就应该赶快发
yuàn niàn fó wǎng shēng jí lè shì jiè
愿念佛，往生极乐世界。」

【补充说明】

rù dào yào mén xìn wéi dì yī fó fǎ dà hǎi xìn wéi néng rù fó néng
入道要门，信为第一，佛法大海，信为能入，佛能
dù yī qiè zhòng shēng bú néng dù yī qiè bù xìn zhī rén ér 《ā mí tuó jīng》 yǐ
度一切众生，不能度一切不信之人。而《阿弥陀经》以
chí míng niàn fó wéi yī qiè shì jiān nán xìn zhī fǎ gù liù fāng zhū fó gòng quàn shuō
持名念佛，为一切世间难信之法，故六方诸佛共劝说：
「rǔ děng zhòng shēng dāng xìn shì chēng zàn bù kě sī yì gōng dé yī qiè zhū fó suǒ hù
汝等众生，当信是称赞不可思议功德、一切诸佛所护
niàn jīng。」běn shī shì yī niē nū ní fó yì quàn shuō：「rǔ děng jiē dāng xìn shòu wǒ
念经。」本师释迦牟尼佛亦劝说：「汝等皆当信受我
yǔ jí zhū fó suǒ shuō。」lì dài zǔ shī wú bú dīng níng quàn xìn yīn cǐ pǔ quàn
语，及诸佛所说。」历代祖师无不叮咛劝信，因此普劝
niàn fó shǒu yào shēn xìn
念佛，首要深信：

yī xìn suǒ pǐ jī kǔ
一、信娑婆极苦，

èr xìn rén mìng wú cháng
二、信人命无常，

sān xìn lún huí lù xiǎn
三、信轮回路险，

sì xìn jìng tǔ shí yǒu
四、信净土实有，

wǔ xìn xī fāng jí lè
五、信西方极乐，

liù xìn mí tuó yuàn lì
六、信弥陀愿力，

qī xìn zì xīn niàn lì
七、信自心念力，

bā xìn wǒ xīn jù fó
八、信我心具佛，

jiǔ xìn yīn bì yǒu guǒ
九、信因必有果，

shí xìn shēng jiē bù tuì
十、信生皆不退。

xīn xīn jì shēn , fā yuàn xū qiè , jìng tǔ suī yáo , gù fó shuō 《 ā mí tuó jīng 》 shí , zài sān cí quàn : 「 zhòng shēng wén zhě , yīng dāng fā yuàn , yuàn shēng bī guó 。 yì yuàn yì shēng , jīn yuàn jīn shēng , dāng yuàn dāng shēng 。 ruò yǒu xìn zhě , yīng dāng fā yuàn , shēng bī guó tǔ 。 」 yīn cǐ jìng tǔ fǎ mén yǐ 「 yuàn 」 wéi zuì yào , ruò píng shí cháng cún cǐ yuàn , fán yǒu yuàn zhě , bì shēng jí lè 。 suǒ yǐ pǔ quàn niàn fó , cǐ yāo kěn qiè fā yuàn :

yī 、 yuàn yàn lí sǎo pǎo shēng sǐ zhī kǔ , èr 、 yuàn xīn qiú jìng tǔ pǔ tí zhī lè , sān 、 yuàn ā mí tuó fó cí bēi shè shòu , sì 、 yuàn yè zhàng xiāo chú shàn gēn zēng cháng , wǔ 、 yuàn lín yù mìng zhōng yù zhī shí zhì , liù 、 yuàn fó jí shèng zhòng fàng guāng jiē yǐn , qī 、 yuàn chéng jīn gāng tái shēng jí lè guó , bā 、 yuàn chéng shì zhū fó qīn méng shòu jì , jiǔ 、 yuàn fēn shēn wú shù guǎng dù zhòng shēng , shí 、 yuàn fú huì jù zú fó dào zǎo chéng 。

ruò xìn yuàn shēn qiè , yòu néng qín xiū niàn fó , wǎng shēng lián pǐn jiù yuè zēng shàng 。 rú gù jīn zuò huà lì wáng ér shàng pǐn wǎng shēng zhě , jiē shì jù zú niàn fó sān yào , jìng tǔ sān zī liáng 「 xìn 、 yuàn 、 xíng 」 , ér dé wǎng shēng 。

ā mí tuó fó nǎi fǎ jiè cáng shēn , niàn mí tuó yī fó , jí niàn yī qiè zhū fó 。 mí tuó cí bēi bù kě sī yì , míng hào gōng dé yì bù kě sī yì , suǒ yǐ dàn wén fó míng , bú lùn zhuān xīn sǎn xīn , xìn huò bù xìn , yī lì ěr gēn , jí wéi zhū fó zhī suǒ hù niàn , jiē chéng wéi jiāng lái dé dù yīn yuán zhī zhǒng zǐ , yú tóng tǐ fǎ xìng , yǒu zī fā shàn gēn zhī lì , suī wèi néng sù dé zhèng guǒ , yì dé chéng fó yuǎn

yīn zhōng jiǔ bì néng yuán zhèng bú tuì qù xiàng fó guǒ dān wén fó míng jí yǒu cǐ
 因，终久必能圆证不退，趣向佛果。单闻佛名，即有此
 děng lì yì ruò shì wén cǐ jīng ér néng xìn shòu chí niàn fā yuàn wǎng shēng zhě bì néng
 等利益，若是闻此经而能信受持念，发愿往生者，必能
 sù dé wǎng shēng bú tuì nǎi zhì miào jué fó guǒ děng lì yì chí niàn fó hào yì yīn gè
 速得往生不退，乃至妙觉佛果等利益。持念佛号亦因各
 rén yòng gōng shēn qiǎn suǒ shòu de hù niàn ér yǒu bù tóng ruò zhǐ wén fó míng xìn ér
 人用功深浅，所受的护念而有不同。若只闻佛名，信而
 bú niàn wéi 「lǐ jí hù niàn」；ruò chēng niàn bú zhuān shì zhǒng wèi lái jiě tuō de
 不念，为「理即护念」；若称念不专，是种未来解脱的
 shèng yīn wéi 「míng zì jí hù niàn」；ruò néng xìn jiě chí sòng wéi 「guān xíng jí
 胜因，为「名字即护念」；若能信解持诵，为「观行即
 hù niàn」；ruò dé yī xīn bù luàn duàn jiàn sī huò zhèng zhēn dì lǐ wéi 「xiāng
 护念」；若得一心不乱，断见思惑，证真谛理，为「相
 sì jí hù niàn」；ruò dé lǐ yī xīn bù luàn fēn pò chén shā wú míng fēn zhèng zhēn
 似即护念」；若得理一心不乱，分破尘沙无明，分证真
 rú shí xìng wéi 「fēn zhèng jí hù niàn」；ruò niàn zhì sì shí èr pǐn wú míng duàn
 如实性，为「分证即护念」；若念至四十二品无明断
 jìn wéi 「jué jìng jí hù niàn」。yóu cǐ kě jiàn yù méng zhū fó hù niàn jiù
 尽，为「究竟即护念」。由此可见，欲蒙诸佛护念，就
 kàn xiū xíng zhě de niàn fó gōng lì ruò shēn shù zhī néng wén cǐ jīng ér shòu chí dé dào
 看修行者的念佛功力。若深述之，能闻此经而受持得到
 yī xīn bù luàn zé zhì xíng jù zú rú bān ruò dé suǒ chí fó míng wàn dé quán
 一心不乱，则智行俱足，如般若德；所持佛名，万德全
 zhāng jiū jīng xīn xìng rú fǎ shēn dé niàn niàn miè chú shēng sǐ zhòng zuì yīn xíng qīng
 彰，究竟心性，如法身德；念念灭除生死重罪，因行清
 jìng rú jiě tuō dé cǐ sān zhǒng mì cáng wéi zhū fó gòng zhèng yì wéi zhòng shēng tóng
 净，如解脱德。此三种秘藏为诸佛共证，亦为众生同
 jù néng niàn zhī xīn yǔ suǒ niàn zhī fó jiē bú lí sān dé wén shì jīng shòu chí
 具。能念之心与所念之佛，皆不离三德。闻是经受持
 zhě yǒu rú cǐ gōng dé gù néng dé zhū fó hù niàn
 者，有如此功德，故能得诸佛护念。

jìng tǔ fǎ mén shēn wēi xuǎn miào zhòng shēng nán xìn shì jiā shì zūn yú cǐ
 净土法门，深微玄妙，众生难信，释迦世尊于此
 tǔ zhūn zhūn quàn xiū jìng tǔ fǎ mén ér yóu wèi néng jìn chú zhòng shēng yí qíng gù jǔ liù
 土谆谆劝修净土法门，而犹未能尽除众生疑情，故举六
 fāng héng shā zhū fó tóng jù bēi xīn yì gè yú qí guó quàn qí zhòng shēng xiū cǐ jìng tǔ fǎ
 方恒沙诸佛同具悲心，亦各于其国劝其众生修此净土法

mén gòng zhèng shì jiā suǒ shuō bú xū mí tuó zhī yuàn kě xìn liù fāng héng shā zhū fó
 门，共证释迦所说不虚，弥陀之愿可信，六方恒沙诸佛
 jì gè yú qí guó yǎn shuō zàn quàn cǐ jìng tǔ fǎ mén kě jiàn cǐ fǎ mén yǐ jìn xū kōng
 既各于其国演说赞劝此净土法门，可见此法门已尽虚空
 biàn fǎ jiè wéi shí fāng sān shì zhū fó zhī suǒ hù niàn
 遍法界，为十方三世诸佛之所护念。

ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí yì wéi wú shàng zhèng děng zhèng jué shì zhǐ fó de
 阿耨多罗三藐三菩提译为无上正等正觉，是指佛的
 guǒ jué chāo yuè jiǔ jiè ér dú zūn sān pú tí yì wéi zhèng jué duàn jiàn sī huò jí
 果觉超越九界而独尊。三菩提译为正觉，断见思惑，即
 dé pú tí bú duò sān jiè jué ér bú mí míng wéi zhèng jué sān miào yì wéi zhèng
 得菩提，不堕三界，觉而不迷，名为正觉。三藐译为正
 děng duàn chén shā huò xiū píng děng guān xíng pú sà dào zì lì lì tā míng wéi
 等，断尘沙惑，修平等观，行菩萨道，自利利他，名为
 zhèng děng zhèng jué ā nǒu duō luó yì wéi wú shàng duàn wú míng huò wàng jìn jué mǎn
 正等正觉。阿耨多罗译为无上，断无明惑，妄尽觉满，
 zhèng dé fó zhī míng wéi wú shàng zhèng děng zhèng jué fán wén cǐ jīng shòu chí zhě jí wén
 证得佛智，名为无上正等正觉。凡闻此经受持者，及闻
 fó míng zhě jiē néng méng fó hù niàn yú rú shì wú shàng zhèng děng zhèng jué zhōng bú tuì
 佛名者，皆能蒙佛护念，于如是无上正等正觉，终不退
 zhuǎn jué dìng chéng fó chéng yì zì xìng cháng jué bú zēng bú jiǎn wú dé wú shī
 转，决定成佛，诚以自性常觉，不增不减，无得无失，
 wù shí wú dé mí shí wú shī pú tí jí wǒ wǒ jí pú tí shì bú tuì zhuǎn
 悟时无得，迷时无失，菩提即我，我即菩提，是不退转
 pú tí zhī yì niàn fó huí xiàng zì xìng dǎo guī jí lè zì xìng jí jí lè jí
 菩提之义。念佛回向自性，导归极乐，自性即极乐，极
 lè jí zì xìng míng xīn jiàn xìng jí jí lè zhuāng yán shì niàn fó bú tuì pú tí wǎng
 乐即自性，明心见性即极乐庄严，是念佛不退菩提，往
 shēng jí lè zhī yì
 生极乐之义。

【白话浅译】

「舍利弗！十方诸佛皆于其国称扬赞叹阿弥陀佛极乐世界不可思议的功德庄严，使其国土众生都信解受持这部《阿弥陀经》。像我现在称赞诸佛如此不可思议的功德，十方诸佛也像我赞叹他们一样的赞叹我说：『释迦牟尼佛的功德不可思议，他能做甚难希有的事！他能在娑婆世界五浊恶世里，得到无上正等正觉，（也就是在五浊恶世里成佛），并且还为广大众生宣说一切世间希有难信的念佛法门——净信持念阿弥陀佛，发愿求生西方极乐世界。（因为往生到极乐世界，即能见佛闻法，圆证不退，直到一生补处，成就佛果，所以这是一切世间难信之法。）」」

【补充说明】

娑婆译为堪忍，因为娑婆世界里的众生堪能忍受六道五浊之苦，不生厌恶，所以称为堪忍浊苦的世界。世界本无浊恶，但因为有三劫、见劫、烦恼劫、众生劫、命劫等五种劫而变成五浊恶世。我们这个世界，罪恶多，苦痛也多，光是人道就有八苦交煎，三毒侵逼，在生死轮回之中的我们，却从不知厌烦，甘愿忍受诸苦，

cǐ nǎi pó suǒ zhòng shēng 「gāng qiáng chéng xìng , nán tiáo nán fú 」 zhī gù 。
此乃婆娑众生「刚强成性，难调难伏」之故。

jié zhuó : shí jiān běn wú qīng zhuó zhī fēn , dàn yīn yǒu sì zhǒng zhuó fǎ (jiàn
劫浊：时间本无清浊之分，但因有四种浊法（见
zhuó fǎn nǎo zhuó zhòng shēng zhuó mìng zhuó jù huì yú cǐ shí , lìng pó suǒ shì jiè
浊、烦恼浊、众生浊、命浊）聚会于此时，令婆娑世界
biàn dé hùn zhuó , gù míng jié zhuó 。 běn shī shī jiā nū ní fó néng yú pó suǒ guó tǔ wǔ
变得混浊，故名劫浊。本师释迦牟尼佛能于婆娑国土五
zhuó è shì lǐ , dé wú shàng zhèng děng zhèng jué , shí wéi shèn nán xī yǒu zhī shì 。 yòu wéi
浊恶世里，得无上正等正觉，实为甚难希有之事。又为
zhuó shì zhòng shēng shuō niàn fó fǎ mén , qiú shēng jí lè jìng tǔ , shě zhuó jiù qīng , dùn chāo
浊世众生说念佛法门，求生极乐净土，舍浊就清，顿超
wǔ zhuó , dì yī fāng biàn , gèng wéi nán zhōng zhī nán 。 kě jiàn jié zhuó shí , ruò fēi chí
五浊，第一方便，更为难中之难。可见劫浊时，若非持
míng niàn fó , dài yè wǎng shēng ér héng chāo sān jiè , shèn nán dé dù 。
名念佛，带业往生而横超三界，甚难得度。

jiàn zhuó : zhè shì zhǐ bù zhèng de jiàn huò , shǐ zhòng shēng hūn mèi ér zào yè shòu
见浊：这是指不正的见惑，使众生昏昧而造业受
bào de shēn jiàn biān jiàn xié jiàn jiàn qǔ jiàn jiè jìn qǔ jiàn déng wú huò wǒ
报的身见、边见、邪见、见取见、戒禁取见等五惑。我
men shēn shēn zhī zhe sì dà jiǎ hé zhī shēn wǎng shēng tān ài ér zào zhū è yè zhè shì
们深深执着四大假合之身，妄生贪爱而造诸恶业，这是
shēn jiàn yǒu rén rèn wéi sǐ hòu yī qiè jiē kōng méi yǒu lái shēng zhè shì duàn miè
身见。有人认为死后，一切皆空，没有来生，这是断灭
jiàn huò rèn wéi rén sǐ hòu réng tóu shēng wéi rén gǒu sǐ réng shēng wéi gǒu zhè shì cháng
见；或认为人死后仍投生为人，狗死仍生为狗，这是常
jiàn cǐ èr jiàn dōu shì bù xìn liù dào lún huí piān zhí duàn huò cháng ér shī yú zhōng dào
见；此二见都是不信六道轮回，偏执断或常而失于中道
zhèng jiàn de biān jiàn yǒu rén bù xìn yīn guǒ rén wéi shì shàng yǒu hěn duō è rén zài xiǎng
正见的边见。有人不信因果，认为世上有很多恶人在享
lè fǎn ér yǒu xǔ duō shàn rén zài shòu kǔ bù zhī guǒ bào yǒu jīn shēng bào lái shēng
乐，反而有许多善人在受苦，不知果报有今生报、来生
bào huò duō shēng bào bú shì bù bào zhǐ shì shí jī wèi dào tā men diān dǎo shì
报或多生报，不是不报，只是时机未到。他们颠倒是
fēi bā wú yīn guǒ yí wù zhòng shēng duàn zhū shàn gēn duō rù è kǔ shēn kēng ,
非，拔无因果，疑误众生，断诸善根，堕入恶苦深坑，
zhè shì xié jiàn yǒu rén jiàn dào bù fēn dào lǐ biàn yǐ piān gài quán ér zhī zhe bù
这是邪见。有人见到部分道理，便以偏概全而执着不

舍，甚至以为自己所修之行，已经解脱证果，这种未证说证，非果计果，妄认所修最胜而自误终身，是见取见。有人自订戒法，修一些无益的苦行，自以为持戒得道，实无异于煮沙成饭，终不可能成就，这就是非因计的戒禁取见。这些不正的妄见能浑浊自性，使众生颠倒迷失于三界苦海中。以上五见又叫五利使，利是锐利，使是趣入生死，生起来很快，断除也快。于见浊中，若非一心持名念佛，放下意见，必难得度。

烦恼浊：便是贪、瞋、痴、慢、疑，又称「五钝使」，此五烦生起时，是慢慢生起，断除时亦须慢慢断除。「贪」心令我们的欲望无穷，永远不会满足，永远的求不得。而容易得手的，却又不珍惜；好不容易到手的，又怕失去。在求不得或失去时，便起「瞋」念，瞋心太重，则什么糊事都做得出来，于是贪、瞋、痴就这么循环着、侵扰着我们。一般人在学习的过程中，偶得一知半解，便自以为了不起，生起我「慢」之心，于是再也装不进任何东西，譬如装满水的杯子，再怎么倒水进去，已无法纳受。修行也是如此，最忌自大自满。白居易有一次问鸟巢禅师：「如何修行？」禅师教他：

「zhū è mò zuò , zhòng shàn fèng xíng，众善奉行」，bái jū yì shuō，白居易说：「zhè shì sān suǐ xiǎo ér这是三岁小儿
dōu zhī dào de shì都知道的事！」chán shī shuō，禅师说：「sān suǐ xiǎo ér zhī dào , bā shí lǎo wēng zuò三岁小儿知道，八十老翁做
bú dào !不到！」kàn sì jiǎn dān看似简单，xíng lái kě bù yì行来可不易！yí bān rén duō shì yǎn gāo shǒu一般人多是眼高手
dī , děng dào shì qing lái , jīng cháng bù kān yī jī低，等到事情来，经常不堪一击，ruǎn ruò dé hěn软弱得很。还有一个
「yí疑」xīn心，shí cháng huái yí bié rén dòng jī bù chún时常怀疑别人动机不纯，bú xiāng xìn rén不相信人，duì yú fó对于佛
lǐ理，zé yīn wéi yí xīn zhòng zhòng则因为疑心重重，suǒ yǐ nán yǐ xìn rù所以难以信入。tān chēn chī贪、瞋、痴、
màn yí zhè wù dùn shǐ慢、疑这五钝使，lián tóng qián miàn de wú lì shǐ连同前面的五利使，hé chēng wéi shí fán nǎo合称为十烦恼。
ruò jiāng zhè shí fán nǎo zài xì fēn若将这十烦恼再细分，zé kě shēng chū bā wàn sì qiān wú liàng fán nǎo则可生出八万四千无量烦恼。这
xiē fán nǎo shǐ wǒ men de xīn wú fǎ ān dìng xià lái些烦恼使我们的_心无法安定下来，dào chù luàn cuān到处乱窜。yě yīn wéi zhè也因为这
xiē fán nǎo hún zhuō le wǒ men qīng jìng de běn xìng些烦恼，_{浑浊}了我们_{清净}的本性，lìng wǒ men wú fǎ jiě tuō wú zhuō令我们_{无法解脱}五_浊
zhī kǔ yú fán nǎo zhuō zhōng之苦。_{于烦恼浊中}，ruò fēi chí míng niàn fó若非持名念佛，wú qǔ wú shè无取无舍，yǐ xīn jí以心即
shì fó zhī xíng是佛之行，bì nán dé dù必难得度。

zhòng shēng zhuó众生_浊：yóu sè , shòu , xíng , zhī由色、受、行、识等五阴和合为体，jiǎ míng假名
wéi zhòng shēng为众生。cǐ shí yóu jiàn zhuō fán nǎo zhuō jí jiàn sī èr huò suǒ gǎn cū bì wú yīn此实由见_浊烦恼_浊即见思二惑所感粗_弊五_阴，
wéi sān jiè shēng sǐ lún huí zhī yīn为三界生死_{轮回}之_因，gù liù dào fán fū jiē míng zhòng shēng故六道凡夫皆名_{众生}。yīn jí fù gài阴即复盖
zhī yì zhòng shēng jí jū wú fǎ ér hún zhuō fù gài zhēn xìng之义，_{众生}集聚_{五法}而_{浑浊}复盖_{真性}，mèi yú wàn fǎ yuán shēng bú昧于_{万法}缘生不
shí zhī zhe wǒ xiāng实，_{执着我相}，ér yǒu wú yīn chì shèng yǔ liù dào lún huí děng zhòng kǔ而有_{五阴炽盛}与_{六道轮回}等_{众苦}。jí lè极_乐
shì jiè jiē lián huā huà shēng世界皆_{莲花化生}，qīng jìng zhuāng yán清_净庄_严，wēi miào xiāng hǎo微_妙相_好，wǒ děng dāng xīn mù jí我_等当_{欣慕}极
lè yàn lí suǒ pó乐，_{厌离娑婆}，yí xīn niàn fó一_心念_佛，qiú shēng bī guó求_生彼_国，chāo lí zhòng shēng zhuō è zhī超_离众_生浊_恶之

苦。

命 浊：因 果 恶 劣，寿 命 人 短 促，故 名 命 浊。因 即 见
 浊、烦 恼 浊，果 即 众 生 浊、命 浊。我 们 这 个 身 体 是 由 五
 阴 积 聚，四 大 假 合 而 成，四 大 一 不 调 和，则 生 命 便 受 威
 胁。所 以 说：「人 命 在 一 呼 一 吸 间」，一 口 气 吸 不 上 来
 就 没 命 了。人 生 七、八 十 岁，已 算 长 寿 了，其 实 生 命 是
 非 常 的 短 促，若 非 一 心 念 佛，乃 至 十 念，皆 得 往 生，已
 无 他 法 能 令 得 度。

释 迦 牟 尼 佛 于 五 浊 恶 世 得 无 上 正 等 正 觉，是 为 甚
 难 之 难。而 且 还 为 浊 世 众 生 开 示 持 念 佛 号，顿 超 生 死 之
 法，是 为 希 有 中 之 希 有。难 怪 诸 佛 要 赞 叹 释 迦 牟 尼 佛 的
 功 德 不 可 思 议，能 为 甚 难 希 有 之 事，能 令 信 愿 念 佛 的 众
 生，往 生 极 乐 净 土。转 劫 浊 为 清 净 海 会，转 见 浊 为 无 量
 光，转 烦 恼 浊 为 常 寂 光，转 众 生 浊 为 莲 花 化 生，转 命 浊
 为 无 量 寿，转 浊 为 净，转 苦 为 乐，这 真 是 一 个 世 间 难 以
 相 信 的 法 门，难 怪 能 为 一 切 诸 佛 所 护 念。《蕩 益 大 师 要
 解》云：「诸 佛 功 德 智 慧，虽 皆 平 等，而 施 化 则 有 难
 易。净 土 成 菩 提 易，浊 世 难；为 净 土 众 生 说 法 易，为 浊
 世 众 生 说 法 难。为 浊 世 众 生 说 渐 法 犹 易，说 顿 法 难。为

zhuó shì zhòng shēng shuō yú dùn fǎ yóu yì shuō jìng tǔ héng chāo dùn fǎ yóu nán wéi zhuó shì
 浊世众生说余顿法犹易，说净土横超顿法犹难。为浊世
 zhòng shēng shuō jìng tǔ héng chāo dùn xiū dùn zhèng miào guān yǐ zì bú yì shuō cǐ wú jiè qū
 众生说净土横超顿修顿证妙观，已自不易，说此无借劬
 lǎo xiū zhèng dàn chí míng hào jìng dēng bù tuì qí tè shèng miào chāo chū sī yì dì yī
 劳修证，但持名号，径登不退，奇特胜妙超出思议第一
 fāng biàn zhī fǎ gēng wéi nán zhōng zhī nán gù shí fāng zhū fó wú bú tuī wǒ shī jiā
 方便之法，更为难中之难，故十方诸佛，无不推我释迦
 shì zūn biàn zhì yǒng měng yě
 世尊遍智勇猛也。」

niàn fó fǎ mén bèi chēng wéi nán xìn zhī fǎ jù gǔ lái de fǎ shī dà dé
 念佛法门，被称为难信之法，据古来的法师大德
 mēn duì yú nán xìn èr zì jiǎng jiě hěn duō jīn dān jǔ míng zhāo lián chí dà shī suǒ shuō
 们，对于难信二字讲解很多，今单举明朝莲池大师所说
 de bā zhǒng nán xìn tán tán
 的八种难信谈谈。

(1) jū yú wú zhuó shì jiè de zhòng shēng xí guàn yǐ jiǔ fǎn ér jué xīn ān shàng
 居于五浊世界的众生，习惯已久，反而觉心安，尚
 qiè jiàn wén yǒu xiàn ér hū wén yǒu ge xī fāng qīng jìng zhuāng yán shū shèng wú bǐ
 且见闻有限，而忽闻有个西方清净庄严，殊胜无比
 de ān lè shì jiè dōu yǐ wéi mò xū yǒu ér yí wú cǐ shì
 的安乐世界，都以为莫须有，而疑无此事。

(2) suī zhī shì jiè wú jìn zài wú jìn shì jiè zhōng dōu kě yǐ wǎng shēng hé bì
 虽知世界无尽，在无尽世界中，都可以往生，何必
 yí dìng yào shēng jí lè
 一定要生极乐？

(3) suǒ pó jù lí jí lè yǒu shí wàn yì fó chà zhī yuǎn suī yù qiú shēng rú
 娑婆距离极乐，有十万亿佛刹之远，虽欲求生，如
 hé néng dé wǎng shēng
 何能得往生？

(4) jí lè shì jiè shì zhuāng yán huá měi huán jìng shū shèng qǐ shì wú zhuó zhòng shēng
 极乐世界是庄严华美，环境殊胜，岂是五浊众生，
 wú zhì de fán fū dé néng zhù jū zhī chù
 无智的凡夫，得能住居之处？

(5) zhuāng yán de jìng tǔ zhī niàn ā mí tuó fó míng hào huò yí rì zhī qī rì zhī
 庄严的净土，只念阿弥陀佛名号，或一日至七日之
 jiān jiù dé wǎng shēng xiǎng shòu jí lè de shū shèng zěn néng shǐ rén xiāng xìn
 间，就得往生，享受极乐的殊胜，怎能使人相信？

(6) 受胎必须要经过父母，而生极乐不需要父母，悉是
莲华化生出来，这种说法岂能使人无疑？

(7) 初心学佛的人，大多数是容易退堕的。而极乐世界
即使是可生，也要大福德者、大智慧者、修大行
者。以初机学佛的众生，一生彼国，就能得到三不
退，这又是使人难以相信？

(8) 或说有净土，或说无净土，使浅智的初学佛者，总
是狐疑不决。

根据上面所说，真是使六道中的众生难以相信，甚至二
乘的圣人也不免怀疑，所以在浊世演说净土法门，犹如
对盲人指日光月光一样，甚难觉知信受。

谨劝大家相信，本师释迦牟尼佛所宣说的法，都是
真语、实语、如语、不诳语，不异语，大家应当以至诚
恭敬心来信受奉行，才不辜负广大佛恩。

◎听完了释迦牟尼佛的说法，诸位比丘及所有的天人、阿修罗等都非常欢喜，分别向佛陀作礼后离去。

【白话浅译】

「舍利弗！诸佛所赞叹我的话，都是诚实之言，你们也应当知道我在娑婆世界行此难事——能在五浊恶世里成佛，是为甚难；教导众生念一句阿弥陀佛，发愿往生极乐世界，了脱无始劫以来的生死苦恼，说此难信的念佛法门，更为甚难！」

佛陀说完这部《阿弥陀经》后，舍利弗等诸大比丘众，和一切世间的天、人、阿修罗众等，都皆大欢喜，深信发愿受持念佛法门，然后起来顶礼谢法离去。

【补充说明】

tiān rén ā xiū luó děng shì zhǐ bā bù zhōng fēn bié shì yī yù jiè liù
 天人阿修罗等，是指八部众，分别是：一、欲界六
 tiān sè jiè sì chán tiān wú sè jiè sì kōng chù tiān de tiān rén èr shuǐ zú zhī
 天、色界四禅天、无色界四空处天的天人。二、水族之
 wáng de lóng zhōng sān yè chā zhōng jí jié jí guǐ néng fēi xíng kōng zhōng sì
 王的龙众。三、夜叉众，即捷疾鬼，能飞行空中。四、
 yī xiāng wéi shí de gān tà pō shì dāo lì tiān zhǔ guǎn yīn lè de shén wú ā xiū
 以香为食的乾闥婆，是忉利天主管音乐的神。五、阿修
 luó yīn wéi qí duō chēn hǎo dòu suǒ yǐ yǒu tiān rén zhī fú ér wú tiān rén zhī dé
 罗，因为其多嗔好斗，所以有天人之福而无天人之德。
 liú jiā lóu luó jí jīn chì niǎo shén qī jīn nà luó wéi dì shì zhuān sī
 六、迦楼罗（即金翅鸟神）。七、紧那罗（为帝释专司
 gē lè de shén bā rén shēn shé shǒu de mó hóu luó qié yòu chēng dà máng shén
 歌乐的神）。八、人身蛇首的摩睺罗伽（又称大蟒神，
 yì shì lè shén zhī lèi）。

dāng lái mò fǎ zhī shì yī qiè fó jīng dào fǎ jiē jiāng miè jìn èr shí shǒu
 当来末法之世，一切佛经道法皆将灭尽，尔时《首
 léng yán jīng xiān miè yī cǐ zhū jīng xī jiē miè jìn fó tuó cí bēi āi mǐn tè
 楞严经》先灭，以次诸经悉皆灭尽，佛陀慈悲哀悯，特
 liú wú liàng shòu jīng zhù shì yī bǎi nián zhōng shēng dé yù wú bú dé dù guò
 留《无量寿经》住世一百年，众生得遇，无不得度。过
 bǎi nián zhī hòu wú liàng shòu jīng yì jiāng miè wéi liú mí tuó fó shèng hào lìng
 百年之后，《无量寿经》亦将灭，惟留弥陀佛圣号，令
 shàn gēn fú dé zhòng shēng chí niàn dāng jiē jìn huài miè zhī shí shì jiān yì wú rén néng niàn
 善根福德众生持念。当劫尽坏灭之时，世间已无人能念
 quán ā mí tuó fó sì zì zé fǎ jiāng miè jìn qí shí ā mí tuó fó jīng tǔ fǎ mén
 全阿弥陀佛四字，则法将灭尽。其实阿弥陀佛净土法门
 wéi shí fāng sān shì zhū fó suǒ zàn tàn quàn xiū hù niàn jì yǐ pǔ biàn héng shā fó tǔ
 为十方三世诸佛所赞叹劝修护念，既已普遍恒沙佛土，
 nǎi shì yǒng wú miè shí yóu cǐ kě jiàn wú liàng guāng shòu jīng tǔ fǎ mén zhī shū shèng gōng dé
 乃是永无灭时，由此可见无量光寿净土法门之殊胜功德
 zhuāng yán wú yǒu fǎ mén néng chū qí shàng niàn fó fǎ mén guāng dù qún pǐn yī qiè
 庄严，无有法门能出其上。念佛法门，广度群品，一切
 zhòng shēng yīng dāng zūn zhòng gōng jìng
 众生应当尊重恭敬。

rú lái rì lún yǐ mēi fǎ jìn zhōng yè (mò fǎ) zuì hòu jué chē (huí
 如来日轮已没，法近中夜（末法），最后觉车（回
 dào zhēn rú fǎ xìng de gū xiāng jiāng kāi wéi yī zhì chuán (dù dào qīng liáng jiě tuō de
 到真如法性的故乡) 将开，唯一智船（渡到清凉解脱的
 bī àn kuài qù liù dào yóu zǐ ruò bù jí xún dǎ chéng dài yè wù jiàn nóng wú
 彼岸) 快去，六道游子若不急寻搭乘，待夜雾渐浓（五
 zhuó è yè shēn wù zhòng shēng bú jiàn chē chuán biàn chéng cuō tuō yào děng lí míng
 浊恶业深误众生），不见车船，便成蹉跎，要等黎明，
 mí lè zhù shì fāng yǒu jiù jī bēi zāi làng zǐ lún méi cháng yè bèi shòu zhòng
 弥勒住世，方有救济。悲哉！浪子！沦没长夜，备受众
 kǔ chén shā jié shù wèi yǒu le qī xiě xìng hàn zǐ zěn bú sǒng rán zhì zhě
 苦，尘沙劫数，未有了期，血性汉子，怎不悚然？智者
 yī dāng měng shěng gǎn jīn shàng lù chí jiè niàn fó bì néng huí jiā
 宜当猛省，赶紧上路，持戒念佛，必能回家！

印光大师开示云：

fó fǎ xiū chí zōng shè yǒu èr zhōng bù tóng fǎ mén
 佛法修持，总摄有二种不同法门：
 ruò zhàng zì lì xiū jiè dìng huì yǐ qǐ duàn huò zhèng zhēn le shēng sǐ zhě míng
 若仗自力修戒定慧，以迄断惑证真，了生死者，名
 wéi tōng tú fǎ mén
 为通途法门。

ruò jù zhēn xìn qiè yuàn chí fó míng hào yǐ qī zhàng fó cí lì wǎng shēng xī
 若具真信切愿，持佛名号，以期仗佛慈力，往生西
 fāng zhě míng wéi tè bié fǎ mén
 方者，名为特别法门。

jìng tǔ fǎ mén nǎi fó fǎ zhōng tè bié fǎ mén qí lì yì yǔ tōng tú fǎ mén
 净土法门，乃佛法中特别法门，其利益与通途法门
 dà bù xiāng tóng
 大不相同。

gǔ jīn duō yǒu yī tōng tú fǎ mén lùn jìng tǔ fǎ mén yóu zī zì wù wù
 古今多有依通途法门，论净土法门，由兹自误误
 rén ér yòu zì wèi hōng fǎ lì shēng zhě bù shèng qí duō qí zuì chū cuò diǎn zài
 人，而又自谓宏法利生者，不胜其多。其最初错点，在
 bú chá fó lì yǔ zì lì zhī dà xiǎo nán yì yǐ zhàng fó lì zhī (tè bié) fǎ
 不察佛力与自力之大小难易，以仗佛力之（特别）法

mén yìng yǐn zhàng zì lì zhī (tōng tú) fǎ mén, ér yù píng lùn, zhì yǒu cǐ
门，硬引仗自力之（通途）法门，而欲平论，致有此
shī。失。

shǐ zhī fó lì bú kě sī yǐ, bú néng yǐ jù fú fán fū xiū chí zhī lì, xiāng
使知佛力不可思议，不能以具缚凡夫修持之力，相
wéi píng lùn, zé yī qiè yí huò bú xìn zhī xīn, huà wéi wú yǒu。
为平论，则一切疑惑不信之心，化为乌有。

jīn yī yīn guāng dà shī kāi shì liè biào rú xià：
今依印光大师开示列表如下：

fó tōng tú fǎ mén duàn huò zhèng zhēn → zì lì xiū zhèng chāo fán rù shèng (nán xíng dào)
佛 通途法门：断惑证真→自力修证超凡入圣（难行道）
fā tè bié fǎ mén duàn yí shēng xìn → fó lì jiē yǐn wǎng shèng jìng tǔ (yì xíng dào)
法 特别法门：断疑生信→佛力接引往生净土（易行道）

niàn fó yī shì, zuì yào zài le shēng sǐ, fán xìn yuàn zhēn qiè niàn fó zhě, lín
念佛一事，最要在了生死，凡信愿真切念佛者，临
mìng zhōng zhī qián, bì méng fó pú sà xiǎn qián cí bēi jiā yòu, jiē yǐn wǎng shèng jìng tǔ。
命终之前，必蒙佛菩萨现前慈悲加佑，接引往生净土。

jīn yǐn 《fó shuō ā mí tuō jīng》 wéi zhèng <táng xuán zhuāng dà shī yì běn>
今引《佛说阿弥陀经》为证〈唐玄奘大师译本〉

ruò yǒu jìng xìn zhū shàn nán zǐ huò shàn nǚ rén, dé wén rú shì wú liàng shòu fó wú
若有净信诸善男子或善女人，得闻如是无量寿佛无
liàng wú biān bú kě sī yǐ gōng dé míng hào, jí lè shì jiè gōng dé zhuāng yán, wén yǐ sī
量无边不可思议功德名号，极乐世界功德庄严，闻已思
wéi ruò yī rì yè, huò èr huò sān, huò sì huò wú, huò liù huò qī, xì niàn
惟。若一日夜，或二或三，或四或五，或六或七。系念
bú luàn。shì shàn nán zǐ huò shàn nǚ rén lín mìng zhōng shí (zhǐ yǐ jìn mìng zhōng) wú liàng
不乱。是善男子或善女人临命终时（指已近命终）无量
shòu fó yǔ qí wú liàng shēng wén dì zǐ, pú sà zhòng jù, qián hòu wéi rào, lái wǎng qí
寿佛与其无量声闻弟子，菩萨众俱，前后围绕，来往其
qián。cí bēi jiā yòu, lìng xīn bú luàn, jì shě mìng yǐ (zhǐ yǐ jīng mìng zhōng) suí
前。慈悲加佑，令心不乱，既舍命已（指已经命终）随
fó zhòng huì, shēng wú liàng shòu jí lè shì jiè qīng jìng fó tǔ。
佛众会，生无量寿极乐世界清净佛土。

【下品下生】

十恶五逆 临终苦逼
教称十念 华开金色

jù zāo wú nǐ shí è , zhōng xiǎn ā bí
具造五逆十恶，终现阿鼻
jí kǔ zhī jìng 。 xìng yù zhī shì , quàn lìng niàn
极苦之境。幸遇知识，劝令念
fó , bǐ rén kǔ bī , bù huāng niàn fó , zhī shì
佛，彼人苦逼，不惶念佛，知识
jǐng gào , suì zhì xīn chēng fó wú jiān 。 rú shì shí
警告，遂志心称佛无间。如是十
niàn , jí chú bā shí yì jié shēng sǐ zhī zuì , jiàn
念，即除八十亿劫生死之罪，见
jīn lián huá rú rì zhù qián , zì shēn chéng huá , yī
金莲华如日住前，自身乘华，一
niàn wǎng shēng , mǎn shí èr dà jié huá kāi , wén èr
念往生，满十二大劫华开，闻二
shèng guǎng shuō zhū fǎ shí xiāng , jí fā pǔ tí zhī
圣广说诸法实相，即发菩提之
xīn 。
心。

【下品中生】

毁戒业深 狱火俱至
闻法回心 众圣迎去

pò jiè fàn zhāi , dào sēng qī wù , bú
破戒犯斋，盗僧祇物，不
jìng shuō fǎ , jiāng mìng zhōng shí , dì yù zhū è yī
净说法，将命终时，地狱诸恶一
shí jù xiǎn 。 xìng yù zhī shì , shuō mí tuó gōng dé
时俱现。幸遇知识，说弥陀功德
jí jiè dìng huì děng , wén yì chú bā shí yì jié shēng
及戒定慧等，闻已除八十亿劫生
sǐ zhī zuì , yù huǒ huà zuò liáng fēng , chuī zhū
死之罪，狱火化作凉风，吹诸
tiān huá , huá shàng jiē yǒu huà fó pǔ sà yíng jiē cǐ
天华，华上皆有化佛菩萨迎接此
rén , yī niǎn qǐng jí shēng bǎo chí , lián huá liù jié
人，一念顷即生宝池，莲华六劫
fāng kāi , wén èr shèng xuān dà chéng jīng , jí fā wú
方开，闻二圣宣大乘经，即发无
shàng dào xīn 。
上道心。

【下品上生】

生平积恶 幸遇良师
一称佛号 生莲花池

suí bú bàng fó zhuān duō zào yè zhōng yù
虽不谤佛，专多造业，终遇

zhī shì wén suǒ dà chéng jīng míng jí chú qiān jié
知识，闻说大乘经名，即除千劫

zhòng zuì fù jiào hé zhǎng niàn fó yòu chú wú shí
重罪。复教合掌念佛，又除五十

yì jié shēng sǐ zhī zuì jí jiàn huà fó huà shèng
亿劫生死之罪，即见化佛，化圣

zhòng fàng guāng mǎn shì mìng jìn chéng bǎo huá tái suí
众放光满室，命尽乘宝华台，随

fó jí zhì bǎo chí jīng qī qī rì lián huá nǎi kāi
佛即至宝池。经七七日莲华乃开，

jiàn èr shèng guāng bìng wén suǒ suǒ dà chéng jīng diǎn
见二圣光，并闻所说大乘经典，

jī fā wú shàng dào xīn jīng shí xiǎo jié jù bǎi
即发无上道心，经十小劫，具百

fǎ míng mén dé zhèng chū dì
法明门，得证初地。

【中品下生】

孝友仁慈 知识开悟
遇二菩萨 闻法得度

néng xíng xiào dào rén cí zhōng yù zhī shì
能行孝道仁慈，终遇知识，

guǎng zàn jí lè mí tuó dà yuàn wén yǐ mìng
广赞极乐，弥陀大愿，闻已命

zhōng qū shēn bǐ qīng jí shēng jí lè guó qī
终，屈伸臂顷，即生极乐国。七

rì yǐ wén guān yīn shì zhì shuō fǎ jí dé chū
日已，闻观音势至说法，即得初

guǒ yī xiǎo jié hòu chéng ā luó hàn
果，一小劫后，成阿罗汉。

【中品中生】

一日一夜 奉戒愿求
莲开见佛 即预圣流

ruò yú yī rì yí yè , yán chí bā jiè ,
若于 一日一夜， 严持 八戒，
huò shā mí jiè , jù zú jiè , huí xiàng jí lè ,
或 沙弥戒， 具足 戒， 回向 极乐，
zhōng jiàn fó shèng jīn guāng , zì zuò qī bǎo lián tái ,
终 见 佛 圣 金 光， 自 坐 七 宝 莲 台，
hái hé , jí wǎng bǎo chí , qī rì fāng kāi , lǐ
还 合， 即 往 宝 池， 七 日 方 开， 礼
zàn wén fǎ , dé zhèng chū guǒ , bàn jié suī dé sì
赞 闻 法， 得 证 初 果， 半 劫 遂 得 四
guǒ 。
果。

【中品上生】

诸戒奉持 往生如愿
闻说苦空 得阿罗汉

shǒu chí zhāi jiè , huí xiàng jí lè , zhōng jiàn
守 持 斋 戒， 回 向 极 乐， 终 见
fó shèng jīn guāng , jí wén kǔ kōng wú cháng wú wǒ děng
佛 圣 金 光， 及 闻 苦 空 无 常 无 我 等
fǎ , zì shàng lián huá , lǐ jǔ tóu qǐng , jí shēng
法， 自 上 莲 华， 礼 举 头 顷， 即 生
bī guó , lián huá xún kāi , wén sì dì fǎ , jí
彼 国， 莲 华 寻 开， 闻 四 谛 法， 即
zhèng sì guǒ , jù zú sān míng bā jiě 。
证 四 果， 具 足 三 名 八 解。

【上品下生】

但发道心 未穷妙理
到彼开明 获菩提记

yì xìn dà chéng yīn guǒ , dàn fā wú shàng dào
亦信大乘因果，但发无上道
xīn , huí xiàng jí lè , zhōng jiàn wǔ bǎi huà fó yī
心，回向极乐，终见五百化佛一
shí shòu shǒu , zì dēng jīn lián huá jí hé , suí fó
时授手，自登金莲华即合，随佛
dào chí , yī rì yè huá kāi 。 qī rì yǐ , suī
到池，一日夜华开。七日已，虽
jiàn fó shēn , xiāng hào bù míng 。 sān qī hòu , fāng
见佛身，相好不明。三七后，方
le le jiàn , qīn gòng zhū fó , wén shēn shēn fǎ ,
了了见，亲供诸佛，闻甚深法，
sān xiǎo jié dé bǎi fǎ míng mén , zhù huān xī dì 。
三小劫得百法明门，住欢喜地。

【上品中生】

达诸法空 了无惊动
有愿即生 不必读诵

wén dà bù jīng , shēn xìn yīn guǒ , huí
闻大不惊，深信因果，回
xiàng jí lè , zhōng jiàn yī qiān huà fó , yī shí shòu
向极乐，终见一千化佛，一时授
shǒu , shèng zhòng wú liàng , zì shēn dēng zǐ jīn tái 。
手，圣众无量，自身登紫金台。
yī niàn qǐng dào chí , yī sù huá kāi , shēn zǐ jīn
一念顷到池，一宿华开，身紫金
sè , méng fó shèng guāng , huì mù kāi míng , wù sù
色，蒙佛圣光，慧目开明，悟宿
xí shàn , jiē dì yī yì , xià tái lǐ fó 。 guò
习善，皆第一义，下台礼佛。过
qī rì dé sān miào sān pǔ tí , yī xiǎo jié dé wú
七日得三藐三菩提，一小劫得无
shēng rěn 。
生忍。

【上品上生】

三心圆发 谛理深明
金台随往 即证无生

sān xīn yuán fā , fā dà chéng yuàn , zhōng jiàn
三心圆发，发大乘愿，终见

fó shèng wú liàng , zì shēn chéng jīn gāng tái , dàn zhǐ
佛圣无量，自身乘金刚台，弹指

shēng bǐ , jí wén fó chéng dùn kāi fó huì , zhèng
生彼，即闻佛乘，顿开佛慧，证

wú shēng rěn 。 xū yú jiān , jí kě lì shì shí fāng
无生忍。须臾间，即可历事十方

zhū fó cì dì shòu jì , hái guó , dé wú liàng zǒng
诸佛次第授记，还国，得无量总

chí mén 。
持门。

【报恩念佛】

佛恩亲恩 昊天罔极
欲报之德 念佛第一

shù yù jìng ér fēng bù xī , zǐ yù yǎng ér
树欲静而风不息，子欲养而

qīn bú dài 。 cǐ pǔ tiān xià wéi zǐ nǚ zhě , duì
亲不待。此普天下为子女者，对

yú fù mǔ yǎng yù zhī ēn , chóu bào wú cóng , ér
于父母养育之恩，酬报无从，而

bào wú xiàn zhī bēi tòng zhě 。 lián chí dà shī yún :
抱无限之悲痛者。莲池大师云：

「 qīn dé lí chén gòu , zǐ dào fāng chéng jiù 」 。 shì
「亲得离尘垢，子道方成就」。是

yǐ shān bào qīn ēn zhě , dāng chéng jìng niàn fó , shǐ wǒ
以善报亲恩者，当诚敬念佛，使我

jīn shēng nǎi zhì lèi jiē shēng shēn fù mǔ zhāng fó bú
今生乃至累劫生身父母，仗佛不

kě sī yì yuàn lì , tuō lí shēng sǐ kǔ hǎi , chāo
可思议愿力，脱离生死苦海，超

shēng jìng tǔ 。 rú shì gōng dé , bèi jiā shū shèng ,
生净土。如是功德，倍加殊胜，

liáng yǐ bào ēn xiào xīn , zuì wéi fó suǒ jiā xǔ 。
良以报恩孝心，最为佛所嘉许。

附录：慈云大师发愿文

yī xīn guī mìng, jí lè shì jiè, ā mí tuō fó, yuàn yǐ jìng guāng zhào wǒ,
一心皈命，极乐世界，阿弥陀佛，愿以净光照我，
cǐ shì shè wǒ, wǒ jīn zhèng niàn, chēng rú lái míng, wéi pú tí dào, qiú shēng jìng
慈誓摄我，我今正念，称如来名，为菩提道，求生净
tǔ。fó xī běn shì: 「ruò yǒu zhòng shēng, yù shēng wǒ guó, zhì xīn xìn lè, nǎi
土。佛昔本誓：「若有众生，欲生我国，志心信乐，乃
zhì shí niàn, ruò bú shēng zhě, bú qǔ zhèng jué。」yǐ cǐ niàn fó yīn yuán, dé rù
至十念，若不生者，不取正觉。」以此念佛因缘，得入
rú lái dà shì hǎi zhōng, chéng fó cí lì, zhòng zuì xiāo miè, shàn gēn zēng cháng, ruò lín
如来大誓海中，承佛慈力，众罪消灭，善根增长，若临
mìng zhōng, zì zhī shí zhì, shēn wú bìng kǔ, xīn bú tān liàn, yì bú diān dǎo, rú
命终，自知时至，身无病苦，心不贪恋，意不颠倒，如
rù chán dìng, fó jí shèng zhòng, shǒu zhí jīn tái, lái yíng jiē wǒ, yú yī niàn qǐng,
入禅定，佛及圣众，手执金台，来迎接我，于一念顷，
shēng jí lè guó, huā kāi jiàn fó, jí wén fó chéng, dùn kāi fó huì, guāng dù zhòng
生极乐国，花开见佛，即闻佛乘，顿开佛慧，广度众
shēng, mǎn pú tí yuàn。shí fāng sān shì yī qiè fó, yī qiè pú sà mó hè sà, mó
生，满菩提愿。十方三世一切佛，一切菩萨摩诃萨，摩
hè bān ruō bō luó mì。
诃般若波罗蜜。

附录：云栖法汇佛示念佛十种功德

ruò rén shòu chí yī fó míng hào zhě xiàn shì dāng huò shí zhǒng gōng dé lì yì
若人受持一佛名号者，现世当获十种功德利益：

yī zhòu yè cháng dé zhū tiān dà lì shén jiāng bìng zhū juàn shǔ yīn xíng shǒu hù
一、昼夜常得诸天大力神将，并诸眷属，隐形守护。

èr cháng dé èr shí wǔ dà pú sà rú guān shì yīn děng jí yī qiè pú sà cháng
二、常得二十五大菩萨，如观世音等，及一切菩萨，常
suí shǒu hù
随守护。

sān cháng wéi zhū fó zhòu yè hù niàn ā mí tuó fó cháng fàng guāng míng shè shòu cǐ rén
三、常为诸佛昼夜护念，阿弥陀佛常放光明，摄受此人。

sī yī qiè è guǐ ruò yè chā luò chà jiē bù néng hài yī qiè dú shé
四、一切恶鬼，若夜叉、罗刹，皆不能害。一切毒蛇、
dú lóng dú yào xī bù néng hài
毒龙、毒药，悉不能害。

wǔ yī qiè huǒ nán shuǐ nán yuàn zéi dāo jiàn lǎo yù niǔ jiā héng
五、一切火难、水难，怨贼、刀箭，牢狱、桎枷，横
sǐ wǎng sǐ xī jiē bù shòu
死、枉死，悉皆不受。

liù xiān suǒ zuò zuǐ jiē xī xiāo miè suǒ shā yuàn mìng bǐ méng jiě tuō gèng wú
六、先所作罪，皆悉消灭，所杀怨命，彼蒙解脱，更无
zhí duì
执对。

qī yè mèng zhèng zhí huò fù mèng jiàn ā mí tuó fó shèng miào sè shēn
七、夜梦正直，或复梦见阿弥陀佛胜妙色身。

bā xīn cháng huān xī yán sè guāng zé qì lì chōng shèng suǒ zuò jí lì
八、心常欢喜，颜色光泽，气力充盛，所作吉利。

jiǔ cháng wéi yī qiè shì jiān rén mín gōng jìng gòng yǎng lǐ bài yóu rú jìng
九、常为一切世间人民，恭敬、供养、礼拜，犹如敬
fó
佛。

shí mìng zhōng zhī shí xīn wú bù wèi zhèng niàn xiàn qián dé jiàn ā mí tuó fó
十、命终之时，心无怖畏，正念现前，得见阿弥陀佛，
bìng zhū pú sà shèng zhòng shǒu chí jīn tái jiē yǐn wǎng shēng xī fāng jìng tǔ jìn
并诸菩萨圣众，手持金台，接引往生西方净土，尽
wèi lái jì shòu shèng miào lè
未来际，受胜妙乐。

南无护法韦驮尊天菩萨

